

ספר

סדר עולם רבא וסדר עולם זוטא

וסדר הקבלה להראב"ד ז"ל וסדר מלכי ישראל

זה ספר קטן חכמות ורב האמונות - מפורש והולך מימות
אדם הראשון עד ימות התנאים כאשר הובא בפנים
באריכות • והוא הסדר עולם המיבא בגמרא וכן ברש"י
בפירושו לתחומש בענין חשבון שנות דור ודור אשר בו
ערכות • וסדר הקבלה להראב"ד בו מפורש מימות אדם
הראשון עד סוף הגאונים כמו שמפורש בפנים שים לבך
לשם ועיניך יהיו פקוחות • ותבין איך חש"י מנהיג עולמו
חסדר ולה' הישועה ולעמך ברכות •

קארעין

גרמס פה ק'ק

תחת ממשלת אדונינו המיוחס הגדול

החסיד הדוכס יוזף מעאריסקי
סטאלניק ליטעווסקי סטארסמי לאצקי יר"ה •

אין דער פראוולגירטי דרוקריי פון דען הערן

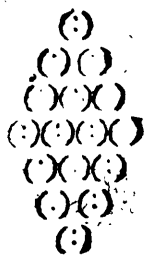
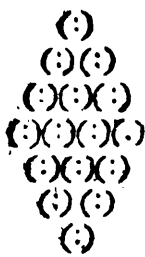
יאהן אנמאן קריגל אריש ווארשי •

צוח
דור לפ"ק

צטמח דער
למפ"ק

סדר עולם

פרק ראשון

מאדם עד המבול אלף ותרגו שנים • וזה פרמון ארם ק"ל •
 שת ק"ה • אבוש צ' • קינן ע' • מתללאל ס"ה • ירד קס"ב
 חנוך ס"ח • משיתלח קפ"ו • למך קפ"ב • ונח בן שש מאות שנה וגו'
 חנוך קבר את אדם וזיה אחריו נ"ז שנה • משותלח ביצח ימיו עד
 המבול • מן המבול עד הפלגה ש"ט שנה נמצא נח חייה אחר הפלגה עשר
 שנים אבינו אברהם היה בפלגה בן ס"ח שנה • אמר ר' יוסי נבט
 גדול היה עבר שקרא שם בנו פלג ברוח הקודש שנאמר כי בימיו נפלגה
 הארץ וגו' • אם בתחילת ימיו והלא יקמן אחיו היה קטן ממנו והוליד
 י"ג משפחות ונתפלגו • ואם באמצע ימיו והלא לא בא לסתום
 אלא לפרש • הא א"ר אומר כי בימיו נפלגה הארץ אג"א בכוף ימיו
 אברהם אבינו היה בשעה שנדבר עמו בין הכתרים בן ע" שנה שנאמר
 ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה וגו' • לאחר שנדבר עמו ירד
 לחרון ועשה שם חמש שנים שנאמר ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה
 בצאתו מחון נמצא מן הפלגה ועד שיצא אברהם אבינו מחון כ"ז שנים
 הן הן שנים עשרה שנה • עברו את כד לעמר וי"ג שנה מדרו ובארבע
 עשרה שנה בא כדלעמר אותה השנה שיצא בת אבינו אברהם מחון היא
 היתה שנת הרעב ויורד למצרים ועשה שם שלשה חרשים ועלה ובא רשב
 באלני מטרא אשר בחברון והיא השנה שבבש בה את המלכים ועשה שם
 עשר שנים עד שלא נשא את הגר שנאמר ותקח שרי אשת אברם את הגר
 המצרית ונזמר מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען וגו' • וכתוב ואבר'
 בן פ' שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעא' נמצא ישמעאל גדול מיצחק
 י"ד שנה • נמצא מן הפלגה ועד שנולד אבינו יצחק נ"ב שנה ישיבתה
 של סיוס נ"א שנה מחן שלוח והשקט היה לח ולבנותיה כ"ו שנה • ומן
 המבול ועד שנולד יצחק שצ"ב שנה • וזה פרמון אלה תולדות שם שם בן
 מאת שנה ויולד את ארפכשד שנת' אחר המבול ארפכשד לה שלח ל'
 עבר ל"ד פלג ל' רעו ל"ב שדוג ל' גחור כ"ט גרר ע' ואברהם בן מאת

שנה

שנה בחולר לו את יצחק בנו • אבינו יצחק היה כשנעקד על המזבח בן לינ
שנה • ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים חיימים הללו מרובים
על של חברון שחזו עשרים וחמש שנה והללו עשרים ושש שנה כו בפרק
גולדה רבקה נמצא אבינו יצחק נשא את רבקה בת ג' שנים • אבינו
אברהם כבר את תרח אביו לפני מיתתה של שרה שתי שנים יעקב שימש
את אבינו אברהם 17 שנה ואת שם חמשים שנה נמצאת אומר אבינו
יעקב שמש את שם נ' שנה ושם שמש את מתושלח צ"ח שנה ומתושלח
שמש אדם הראשון רמ"ג שנה נמצאת או' ארבעה מתוך כ"ב הדורות ושבעה
בני אדם שקפלו את העולם כלו ואלו הן אדם הראשון ומתושלח ושם
זיעקב ועמרם ואחיה השילני ואליהו ועדין הוא קיים •

פרק ישי

אבינו

יעקב היה בשעה שנתברך בן ס"ג שנה • בו בפרק מת ישמעאל
שנאמר ורא עשו בי ברך יצחק וגו' וישמע יעקב אל אביו וגו'
ורא עשו כי רעות וגו' גילך עשו אל ישמעאל וגו' שאין תלמוד לומר
ארוח נביות ומח תלמוד לומר ארוח נביות בלטר שקרשה ישמעאל ומח
והשיאח לעשו נביות אחיה עשה אבינו יעקב בארץ ישראל י"ד שנה מוטמן
תשמש את עבר ועבר מת אחר ידיו של יעקב אבינו לאדם נהרים
שתי שנים יצא משם ובא לו לאדם נהרים • נמצא צומד על הבאר בן
צ"ז שנה וכ' שנה עשה בבית לבן שבעה ער שלא נשא את האמתות וז'
משנשא את האמתות ושש שנים אחר שנולדו י"א שבטים ודינה נמצאו
בל השבטים נולדו בו' שנים חוץ מבנימן כל אחד ואחד לו' חדשים
יצא מארם נהרים ובא לסוכות ועשה שם י"ח חדשים שנאמר ויעקב נסע
סכות' וגו' יצא מסוכות ובא לבית אל ועשה שם ששה חדשים מקריב
למקום יצא משם ונולד לו בנימן ומחה רחל ובו בפרק מתה רבקה
ודבורה נמצאת רחל מתה בת לו' שנה ולאת לא עברה על מ"ר שנה •
נמצאו רחל ולאח גשאו בנו' כ"ב כ"ב שהיו תאומי' בא לו אצל יצחק אביו
אצת בנען ושמשו ב"ב שנה ויוסף שימשו ט' שנים ואלה תולדות
יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה • ובו בפרק מתה לאה ירד יוסף למצרים
ועשה בבית פוטיפרס י"ב חדשי' שנ' והיה מאז הפקיד אהו וגו' בבית
מפני ההמת ובשרה מפני הצינה ועשת בבית האסורים י"ב שנה ענו בכבל
דגלו וגו' עד עת בא דברו וגו' בשנת ל' שנה יצא מבית האסורים שנ'
זיוסף בן שלשים שנה בעמדו וגו' בו בפרק מת יצחק ושבע שני השבע
ושתיים שני רעב נמצא יוסף כשיהדו אבותינו למצרים היה בן ל' שנה
נמצא שפירש יוסף מאביו שלא שימשו כ"ב שנה ובתוך אותן השנים יצא
יהודה את בת שבע שנא' וירי בעת ההיא ירד יהודה וגו' ורא עם יהודה

סדר עולם

ונו' שנת אחת לעיבורו של ער • הגדיל ער ז' שנים ונשא אשה הרי
 שמנה • שנה אחת לער שנה אחת לאונן שייכם שנה אחת לשבי אלמנה
 בית אביך • שנה אחת לוירבו הימים ותמת בת שוע שנה אחת לעבוד
 של פרץ הגדיל פרץ ז' שנים ונשא אשה הרי י"ח שנה אחת להצרון שנה
 אחת לחמול וחצרון וחמול נדרו עמו למצרים • כיוצא בו אחת אושר חרן
 תוליד את לוג • כמה גדול אברהם משרת עשר שנים שנה ויאמר בלבו
 מלכן מאת שנה יולד ואם שדה הבת תשעים שנה תלד • כמה אברהם
 גדול מנחור שנה כמה נחור גדול מהרן שנה • הגדיל הרן ז' שנים ונשא
 אשה פרי ח' שנה אחת ללוג שנה אחת ליסכה שהיא שדה ולמה נקרא
 שמה יסכה שהכל סוכין מה שנ' ויתללו אותה אל פרעה • ד"א יסכה
 שהיתה סוכה בנבואה שנה' כל אשר תאמר גליך שדה וגו' • אבינו אברהם
 היה בשעת שנמול בן צ"מ שנה שנאמר ואברהם בן תשעים ותשע שנת
 בהמלו וגו' • ומת בן קע"ה שנים ושדה מחה בת קכ"ו שנה שנ' ויהיו חי
 שרת וגו' יצחק מת בן ק"ב שנה ויעקב מת בן קמ"ז שנה שנאמר ויהיו ימי
 יעקב שני חייו וגו' •

פרק שלישי

נאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים ידוע הדע כי גר יהיה
 זרעך וגו' • ואי זה זרע יצחק שנאמר כי ביצחק יקרא לך
 זרע וביצחק הוא' ויצחק בן ששים שנה בלדת אותם ואבינו יעקב אמר
 לפרעה ימי שני מגורי שלישי ומאת שנה וגו' הרי ק"ץ נשתירו שם ר"י
 שנים סימן שנותיו של איוב שבאותו פר' נולד שנאמר ויחי איוב אחר
 זאת ק"מ שנה ואו' ויוסף ה' את כל אשר לאיוב למשנה נמצאת או' כשרדו
 ישראל למצרים נולד איוב וכשעלו מת או יכול כל ת' מאת שנה היו
 ישראל במצרים והלא קחת מיורדי מצרים היה וכתיב ושני חי קחת קל"ג
 שנה ושני חי עמרם קל"ז שנה ופ' שנים של משה תרי"ג שנה אלא מה
 תלמוד לומר ועבדום וענן אותם ת' שנה ללמדך שכל זמן שזרעך בארץ
 לא להם ת' שנה ועבדום אלו ימי השעבוד וענו אותם אלו ימי העינוי
 וכולם ת' שנה • וימת יוסף וכל אחיו • יוסף מת בי ק"י שנה אין לך
 בכל השכטים שקצר ימים פחות מיוסף ואין לד' בכל השבטים שהאריך
 ימים יותר מלוי • וכל זמן שהיה לוי מים לא נשתעבדו ישראל למצרים
 שנאמר וימת יוסף וכל אחיו ויבם מלך חדש וגו' • ומשמת לוי התחילו
 חמצרים לשעבדם • מכאן אמרו אחר מן האחים שנת ידאנו כל האחים
 אחר מן החבורה שמת תראג כל החבורה • ובני ישראל פרו וישרצו וגו'
 ויבם מלך חדש וגו' • נמצא משמת לוי ועד שיצאו ישראל מצרים קי"ז

שנה ואין השעבוד יותר על כן ולא פחות מפ"ו שנים כשנחתה של מרים
 ולמה נקרא שמה מרים על שם מירוד • מכוח מצרים י"ב חדשים שנאמר
 ויפץ העם וגו' אימתי דרכו של הבן באייר והם וצאו בניסן • לקו הכזריים
 עשר מכות כל י"ב חודש • מכת איוב י"ב חדשים שנאמר כן הנחלתי לי
 ירחי שוא ולילות עמל מנו לי מה לילות למיניי שלהן אף ירחים למיני
 שלהן • משפט גוג לעתיד לבוא י"ב חדש שנא' וקץ עליו העיט וכל חית
 השדה עליו תחרף • משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש שנא' והיה מדי חדש
 בחדשו וגו' • רבי יוחנן בן נורי אמר מן הפסח ועד העצרת שנא' ומדי
 שבת בשבתו • לאחר י"ב חדש פושעי ישראל שעברו על התורה ועל
 המצות נפשו בלח וגופן בלה והן נעשין אפר וגינהם פולסמן והרוח מפורתן
 תחת כפות רגלי הצדיקים שנ' ועסותם רשעים וגו' אבל מי שפירשו מדרכי
 צבור כגון המינין והמשומרין והמסודות והחניפין והאפיקורסים ושנתנו
 לתתם בארץ החיים ותכפרו בתחיית המתים והאומרים אין תורה מן
 השמים והמלעיגים על דברי חכמים גיחנם ננעלת בפניהם ונידונין בהוכח
 לצולמי עולמים שנאמר ויצאו וראו וגו' • ולא עוד אלא ששואל בלה והן
 אינן בלין שנאמר וצורם לבלות שאל מזבול לו מזבולו מבלה צורתם
 וצורתם לבלות לשאול מי גרם לחם מפני ששפטו ידיהם בזבול שנאמר
 מזבול לו ואין זבול אלא בית המקדש שנא' בנה בניתי בית זבול לך

פרק רביעי

המבול

היה כל י"ב חדש שנאמר בשנת שש מאת שנת לחיית
 וגו' • ודורו אינן חייני לעולם הבא ואינן נדונין שנאמר לא
 ידון רוחי באדם לעולם • רבי יהושע אמר בחדש השני בי"ז לחדש זה איך
 שהוא שני לניסן שבו נברא העולם ובו כימה שקעת ולפי ששינו את
 מעשיהן לפני המקום שינה עליהן סדר בראשית • רבי אליעזר אומר
 בחדש השני בי"ז לחדש זה מדהשון שהוא שני לחשי שבו נברא העולם
 ובו כימה עולה והיא היתה זמנה של רביעה • חכמים כבביר' אליעזר
 למבול וכדברי רבי יהושע לתקופות • ויחי הגשם וגו' עד מתי ארבעים
 יום וארבעים לילה עד כ"ז בכסליו • ויגברו המים על הארץ חמשים
 ומאת יום • עד מתי חמשים ומאת יום עד אחד בסיון • והמים היו
 עומדין והמומין והרשעים נדונין בהן כל אחד ואחד לפי מעשיו • ויחסרו
 המים ממצה חמשים ומאת יום • והמים היו חלוך וחמור וגו' המים היו
 גבוהים מן הארץ מ"ו אמה וכלו לששים יום אמה לארבעה ימים מפת
 ומחצה בכל יום • וחנה החבה בחדש השביעי בי"ז יום זה סיון וכשאתה
 מחתיל למנות משפסקו הגשמים מלידך ומצאת נחא לששה עשר יום

סדר עולם

כמה היתה גבוהה מן הארץ ארבע אמות וכמה היתה משוקעת בחוף
המים י"א אמה • ויהי מקץ ארבעים יום לקץ שהתחילו המים לחסוד
בעשרה בתמוז ויפתח בת אח חלון החכה וגו' וישלח את העורב וגו' שהח
שבעה יום וישלח את היונה וגו' ולא מצאה וגו' שהח עוד שבעה ימים ויוסף
שלח היונה וגו' וחבא אליו היונה ונומר שהח עוד שבעה ימים וישלח את
היונה ולא יספה שוב אליו עוד • הלכה וישבה לה על ראשי ההרים •
בעשירי באחד לחודש נראו ראשי ההרים זה אב • בשאתה מתחיל
למנות משהתחילו הגשמים לירד מאחד באב ועד אחד בתשרי נבלעו המים
ויהי באחת יושמאות שנה בראשון וגומר מקצת החדש ככולו למדנו שכיון
שנכנס יום אחד בחדש מונין אותו חדש שלם וחדש אחד גכנס בשנה מונין
אותה שנה שלימה שמקצת החדש גבולה • חרבו המים מעל הארץ •
גמים היודרין מלמעלה נגבה אותן הרוח והעולים מלמטה נבלעו במקומן
ועדיין הארץ לחה ועשויה במקפה המתנג • ולא זרעו עד שירדו להם
גשמים שמימי המבול סימן קללה היו ואין בכלל קללת ברכה • ובחדש
השני בשבעה ועשרים יום לחודש זה מרחשון יבשה הארץ וכעשית גרד •
חרי שנים עשר חודש שלימין ואחד עשר יום היתרין מה טיבן מלמד שימות
החמה יתירין על ימות הלבנה אחד עשר יום • אמר רבי אלעזר והלא
מתחלת ברייתו של עולם ימי החמה יתירים על ימות הלבנה אחד עשר
יום שנבראו מלאין חמשה עשר צא מהן ארבעה לפנים סיבן חרי אחד
עשר אמרו לו וכיון שעברו עבור ראשון הגיעה לבנה לחמה אמר להן
חזרת היא ומשיבה רבן שמעון בן גמליאל אומר הרוצח לידע סימן ימי
החמה שהן יתירין על ימות הלבנה אחד עשר יום ישרום שריטה בתקופת
המוז ולשנת הבאה אין מגעת לשם עד אחד עשר יום וכן אתה יודע שימנת
החמה יתירין על ימות הלבנה י"א יום •

פרק חמישי

כל שבעת הימים היה הקב"ה מדבר עם משה בסנה שנאמר ויאמר
משה אליה' בי אחזני לא איש יודים אנכי גם מתחיל גם
משלשום גם מאז דסד אל עברך שלשום ג' ימים וגו' גם גם גם ויום
שהיה מדבר חרי ג' ימים • ופרק חפסת היה ומכוונין אותו לט"ו בניסן
ובאותו הזמן לשנה הבאה יצאו בני ישראל מצרים • וכן בחמשה עשר
בניסן נדבר עם אברהם אבינו בין הצתרים • בט"ו בניסן באו המלאכים
אצל אבינו אברהם לבשרו • ובאותו הפרק לשנה הבאה נולד אבינו יצחק
עצמו למועד אשוב • ובט"ו בניסן יצאו ישראל מצרים שנאמר ויהי

מקץ שלשים שנה וגו' • קץ אחד לכולן • בי"ד ימים בו שחמו ישראל
את פסחיתן במצרים ויום חמישי היה ובו בלילה לקו הבכורות ממחרת
הפסח ערב שבת היה נסעו מרעמסס שנאמר ויסעו בני ישראל מרעמסס
סכותה וכתוב ויסעו מרעמסס בחורש הראשון בחמשה עשר יום לחורש
וכתוב ומצרים מקברים וגו' • ומרעמסס נסעו לסוכות ומסוכות לאיתם
לפני פי החירות הרי נ' ימים • ביביעי ויגד למלך מצרים כי ברח העם
בחמישי ובששי וירדפו מצרים וגו' • אור שביעי ירדו לים שנאמר והרי
הענן והחשך ויאר את הלילה • לשחרית עלו ישראל מן הים ונסקעו מצרים
ובאתה שעה אמרו ישראל שירה שנאמר אז ישיר וגו' ויום חמישי בשבת
היה והוא היה יום טוב אחרון של פסח • מים סוף נסעו למרה שנאמר
ויבאו מרה וגומר ואומר שם שם לו חק ומשפט • שם נתנו לישראל עשר
מצות ו' מהן שנצטוו לבני נח דכתי' ויצו ה' אלהים על האדם לאמ' מכל עץ
הגן אכל תאכל • ויצו אלו הדינין וכן הוא אומר כי ידעתיו למען את אשר
יצוה וגו' וכתוב לעשות צדקה ומשפט • ה' זו ברכת השם שנאמר ונוקב
שם ה' • אלהים זו ע"ו שנאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני • על
האדם זו שפיכת דמים שנא' שופך דם האדם באדם רמו ישפך • לאמר זה
גילוי עריות שנ' לאמ' הן ישלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש
אחר הישוב אליה עוד הלא חנף תחנף הארץ ההיא ואת זנית רעים רבים
נאם ה' • מכל עץ הגן זה הגול שנאמר או מכל אשר ישבע עליו לשקר
ושלם אותו בראשו וחמישיתו יוסף עליו • ותאמר' חייא הנשמר בגנה
אכור משום גול ושאינו נשמר בגנה מותר משום גול • אכל תאכל זה
אבר מן החי שנא' אך בשד בנפשו דמו לא תאכלו תוסיפו עליהם ישראל
באותו שעה שבת ודינין וכבוד אב ואם • ממרה נסעו לאילים שנאמר
וימעו ממרה ויבאו אילינה וגו' הא למדני שלא היו ישראל חונים אלא
על המים • ומאילים נסעי לאלוש שנאמר ויסעו מאילים ויבאו עדת בני
ישראל מרבר סין הוא אלוש בחמשה עשר יום לחורש השני לצאת בני
ישראל ממצרים ואחד בשבת היה • הא למדנו שראש חדש אייר
בשבת היה • ועוד למדנו שהיו ישראל אוכלין מעונה שהוציאו ביום
ממצרים כל שלשים יום ובו ביים בלחה ולערב אכלו את השליו ולמשכים
לקטו את המן • ובאלוש נתנת להם השבת ושם עשו שבת ראשונה שנא'
וישבתו העם ביום השביעי • אחד בשבת בכ"ג באייר נסעו מאלוש ובאו
להם לרפידים ושם נתנה להם הבאר ונלחמו עם עמלק ושם עשו שבת
שנייה נסעו מרפידים לבוא להם למיבי סיני ומצאו עליו ענני כבוד •
כל חמשת הימים היה משה עולה לאת ה' ויורד מניד לעם את דברי
התקום ומשיב רבייהם לפני חמקו • בששה לחודש נתנו להם
עשרת הרביות ויום השבת היה •

ביום

סדר עולם

פרק ששי

ביום

שבעי אחר עשית הדברות עלה משה להר שנאמר וישכן
 כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים למהרו למשדד
 זיקרא אל משה ביום השביעי מחוך הענן ויבא משה בתוך הענן ויעל אל
 הדר ויהי משה פהר ארבעים יום וארבעים לילה • ביום בתמוז יד ושבר
 את הלוחות • ויהי ממחרת ויאמר משה אל העם אתם חטאתם יגו' •
 עלה בשמונה עשר בתמוז וביקש רחמים על ישראל דכתיב ואתנפל לפני
 ה' את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה אשר התנפלת כי אמר ה' וגו'
 באותה שעה נתרצה הקב"ה לישראל ואמר למשה לפסול לוחות שניות
 ולעלות שנאמר בעת ההיא אמר ה' אלי פסל לך שני לוחות אבנים
 כראשונים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ • ידך בזהררים ושמונת
 באב לפסול שני לוחות שנאמר ופסול שני לוחות אבנים כראשונים וישכם
 משה בבוקר וגו' • ועלך לעשרים ותשעה באב ונשנית לו תורה פעם
 שנייה שנאמר ואנכי עמדתי בהר כימים הראשונים ארבעים יום וארבעים
 לילה וגומר לא אבה ה' השחיתך כימים הראשונים מה הראשונים מרוצים
 אף שניים מרוצים אמור מעתה אמצעים בכעס • ידך ב' בתשרי והוא היה
 יום הכפורים ובישרם שנתרצה לפני המקום שנאמר וסלחת לעווננו
 ולחטאתנו ונחלתנו לפיכך נתקיים יום זה חוק וזכרון לדורות שנא' והיתה
 זאת לכם לחקת עולם • ויהי ברדת משה וישבו אליו וגומר • ואחרי כן
 נגשן כל בני ישראל ויצום וגו' • מח צום צום לעשות את המשכן התחילו
 לעסוק במלאכת המשכן ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וגו' • וירא משה
 את כל המלאכה ותנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אותם משה
 מה מריבה ברכם אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם והם
 אמרו ויהי נועם ארני אלהינו עלינו וגומר • רבי מאיר אומר לא כן אמר
 להם אלא ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם וגו' • אמר להם אשריכם
 ישראל שזכיתם לעבודת המשכן וכשם שזכיתם לכל כך תזכו שינתן לכם
 בית המזבח ושחורה שלמה בתוככם שנאמר ועשו לי מקדש ושכנתי
 בתוכם •

פרק שביעי

ידבר

ה' אל משה לאמר ביום החודש הראשון באחד לחודש חקים
 את משכן אוהל מועד ושמת שם וגומר • והבאת את השלחן
 וגומר • התחילו ז' ימי המלוואים כל"ג באדר ובאחד בניסן שלמו • כל ז'
 ימי המלוואים היה משה מעמיד את המשכן בכל בקר ובקר ומקריב עליו
 ערבות ומתקן ובשמיני העמידו ולא פרקו • רבי יוסי ברבי יהודה אומר

סדר עולם ה

אֶבְשָׁמִינִי הַעֲמִידוּ וּפְרֻקוּ וְאָכַל אֶהְרֹן וּבְנָיו אֶת בֶּשֶׂר הָאֵיל וְאֶת הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
 בָּסַל • וּפְתַח אֹהֶל מוֹעֵד חֲשַׁב יוֹמָם וְלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וְגוֹמַר וַיַּעַשׂ אֶהְרֹן
 וּבְנָיו וְגוֹמַר וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְגו' אַחֵר ו' יָמֵי הַמַּלּוּאִים וְאַחֵר בִּשְׁבַת הַיּוֹם
 וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן הַיָּהּ וְכוּ בַיּוֹם עֲמַדוֹ אֶהְרֹן וּבְנָיו וַיִּרְצוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת
 רַגְלֵיהֶם מִן הַבַּיִת וַעֲבָדוּ אֶת כָּל הַעֲבֹדוֹת וְחֻסְדֵי רִחוּת עַל הַסֵּדֶר וְכוּ בַיּוֹם
 חָחִילוּ הַנְּשִׂאִים לְהַקְרִיב שְׁנֹאמַר וַיְהִי הַמְּקָרִיב בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן • רֹאשׁוֹן
 לַמַּעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית רֹאשׁוֹן לְנְשִׂאִים רֹאשׁוֹן לְשֹׁכֵן שְׂכִינָה בְּיִשְׂרָאֵל שְׁנֹאמַר
 וְשִׁכְלָתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל • רֹאשׁוֹן לְאִיסוֹר בְּמֵה רֹאשׁוֹן לְכַהֲנֹה רֹאשׁוֹן
 לְבִיזָה • רֹאשׁוֹן לְעֹבֹדָה רֹאשׁוֹן לְחֻדְשִׁים • רֹאשׁוֹן לְשִׁחִיטַת צֶפּוֹן • רֹאשׁוֹן
 לְאִכִּילַת קֹדְשִׁים רֹאשׁוֹן לִירִידַת הָאֵשׁ שְׁנֹאמַר וַתֵּצֵא אֵשׁ וְגוֹמַר כּוּ בַיּוֹם
 הַקְרִיבוּ יִשְׂרָאֵל תְּמִידִין נְדָרִים וְנִדְבוֹת חַטָּאוֹת וְאֲשַׁמֹּת בְּכוֹרֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת
 וְעַל אוֹתוֹ יוֹם הוּא אֹמַר עוֹרֵי צֶפּוֹן וּבֹאֵי תִימֵן הַפִּיחֵי גְנֵי יוֹלוּ בְשִׁמּוֹ עוֹרֵי
 צֶפּוֹן זֶעֱוֹלָה הַנְּשַׁחֲטָה בְּצֶפּוֹן וּבֹאֵי תִימֵן אֵלֶי שְׁלָמִים הַנְּשַׁחֲטִין בְּדָרוֹם •
 הַפִּיחֵי גְנֵי זֶה אֹהֶל מוֹעֵד • יוֹלוּ בְשִׁמּוֹ זֶה קְטוֹרֶת הַסַּמִּים • יִבֹּא רוּדֵי לִגְנֵי
 זֶה הַשְּׂכִינָה • וַיֹּאכַל פְּרֵי מַגִּידוֹ אֶלֶּוּ הַקְרִבְנוֹת • בְּאֵתִי לִגְנֵי אַחֲוֵי כָלֵה זֶה
 יוֹם שְׁמִינִי • אֲרִיתִי מוֹדֵי עִם בְּשִׁמּוֹ זֶה קְטוֹרֶת וְלִבְנוֹת הַמִּנְחוֹת • אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי
 עִם דְּבָשִׁי אֶלֶּוּ אֵיבְרֵי הַעוֹלָה וְאֵימֹרֵי קֹדֶשִׁי קֹדְשִׁים • שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֲלָבֵי
 אֶלֶּוּ הַנְּסָכִים וְאֵימֹרֵי קֹדְשִׁים קְלִיִּם • אֲכַלְנוּ רַעִים זֶה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן • שְׁתוּ
 וְשָׁכְרוּ דוֹרִים זֶה כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל • כּוּ בַיּוֹם נִמְצְאָה אֵלֶי שִׁבְעַת בַּת עַמִּינַדָב יַחֲרָה
 עַל יִשְׂרָאֵל אֲרַבַּע שְׁמַחוֹת וְאַבֵּל אַחַד יִבְמֵה מֵאֵךְ וּבְעֵלָה כֶּהֵן גְּדוֹל אַחֵה
 נְשִׂיא וּבְנִיָה סְגָנִי כַהֲנֹה וְאַבְלָה בְּשָׁנֵי בְנִיָה נִדָב וְאַבִּיָהוּא וַיֵּשׁ אֹימְרִים אַף
 בֶּן בְּנֵה מִשׁוּחַ מִלְחָמָה זֶה פִּינַחֵם בְּשָׁנֵי בְנִיָן שֶׁרַף אֶלְעִזֵר הַכֶּהֵן פֶּרֶת
 וְחַטָּאת זֶהוּ כָל יִשְׂרָאֵל וְשָׁנֵי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר כּוּ שְׁחַמוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּסַחֵיהֶם
 וַיּוֹם הַשְּׁבַת הַיּוֹם

פְּרָקִי שְׁמִינִי

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהרן מועד באהרן לחדש השני
 בשנה השנית וגו' שאו את ראש וגו' מבן עשרים שנה וגו' •
 ואתכם יהיו וגומר • ואחר כך פקוד כל בכור זכר בבני ישראל וגו' ואחרי
 כן נשא את ראש בני קהת וגומר • ואחרי כן נשא את ראש בני גרשון גם
 הם וגו' ואחרי כן נשא את ראש בני מררי וגומר • ואחרי כן על פי ה' פקד
 אותם ביד משה • ביד באייר שחמו טמאי נפש פסח שני שנאמר ויהי
 אנשים אשר היו טמאים לנפש וגו' ויאמרו האנשים ההמה אליו וגומר •
 וידבר ה' אל משה לאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש וגומר ויהי בשנה
 השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן • נמצאו עושין במדבר
 סיני י"ב חדש חסר עשרה ימים ואומר ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיה'

וגו'

ב

סדר עלם

וט' * נסעו ממדבר סיני ובאו לחם לקברות התנחל ועשו שם שלשים יום
 שנאמר לא יום אחר תאכלון וגו' עד חרש ימים וגו' * נסעו מקברות
 התנחל ובאו לתצרות ועשו שם שבועה ימים שנאמר ותסגו מרים שבעת
 ימים * נסעו מחצרות ובאו להן למדבר פארן בכ"ח בסיון ובכ"ט בסיון
 שלח משה מרגלים שנאמר והימים ימי ביכורי ענבים * וישבו מתור
 הארץ מקץ ארבעים יום ותשעה באב הירד שתמצא אומר במ' באב נגוד
 על אבותינו שלא יכנסו לארץ * אחר מרגלים היתה מחלקותו של קרח
 ובליעתו שנא' אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש וגו' ויחר אף ה' בישראל
 ואמר והימים אשר הלכנו מקדש סיני עד אשר עברנו את נחל זרד ל"ח
 שנה וגו' * י"ט שנה היו חזרין ומטרפין וי"ט שנה ישבו בקדש ברנע
 שנאמר וחשבו בקדש ימים רבים כימים אשר ישבתם נמצא כל המסעות
 מ"ב מסעות *

פרק תשיעי

ויבאו

כל חזרה מדבר צין בחדש הראשון וישב הנזם בקדש וחמת
 שם מרים ותקבר שם ולא היה מים לעדה ויקחלו על משה
 ואהרן שנסתלקה הבאר * שנת הארבעים היתה וראש חודש ניסן היה * בו
 בפרק וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום וגו' עשו שם ישראל
 ג' חדשים ויעל אהרן הכהן וגו' ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה
 במותו בהר ההר * כיון שמת אהרן נסתלק ענני כבוד ובאו הכנעניים
 להלחם עם ישראל * וישמע הכנעני מלך ערד וגו' ומה שמועה שמע
 שמע שמת אהרן והלך החייר הגדול שבחן ונסתלק עמוד הענן שהיה
 גלחם להם ובא ונלחם עמם וחזרו לאחוריהם ו' מסעות וחנו במוסרה
 שנאמר ובני ישראל נסעו מבארות בני יעקן מוסרה שם מת אהרן וכי
 במוסרה מת אהרן והלא בהר ההר מת אלא במקום שמת אהרן חזרו
 לאחוריהם ו' מסעות עד שחנו במוסרה משם נסעו הגרג'ה וגומר ומשם
 בארה וגומר היא חבאר שחצה להם * ויסעו בני ישראל ויחנו באבות *
 ויסעו מאבות ויחנו בעיי העברים וגומר משם נסעו ויהנו בנחל זרד משם
 נסעו ויחנו מעבר ארנון וגו' שם נלחמו עם סיחון ויכתו ישראל לפי חרב
 ויפנו ויעלו דרך הבשן וגו' ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו וגומר ויכו
 אותו ואת בניו וגו' ויסעו בני ישראל ויחנו בערבות מואב וגו' ויהי אחרי
 הסנפה וגו' לאלה תחלק הארץ וגו' ועומדים בערבות מואב * החזירו
 הבנים לאבות וחזרו האבות והודישו לבנים * סרח בת אשר היתה מבאי
 מצרים ומיוצאה * מבאי מצרים וכתוב וסרח אחותם ומבאי הארץ שנא'
 ושם בת אשר סרח * ויוכר היתה מבאי מצרים ומיוצאה * מבאי מצרים
 שנא' וקם אשת עמרם יוכבר בת לוי וגו' יאר בן מנשה ומכיר בן מנשה

סדר עולם

גולח בחיי יעקב אבינו ומתו לאחר מיתת משה רבינו ונבח חי' מן הנולדים
במצרים נסת לאחר מיתת משה רבינו ונקבר בעבר הירדן ולא נותר מהם
איש ונומר *

פרק עשירי

ידי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל בני
ישראל ונומר אחרי הכותו את סיחון מלך חשבון ונומר בעבר
הירדן בארץ מואב ונו' מאחד בשבט ועד ד' באדר ל"ז חס פידש משה
דבינו את כל התורה כולח בששה ב' ויאמר ה' אל משה חו קרבו ימד
למות בו' באדר וילך משה וידבר ונומר ויאמר אליהם בן מאה ועשרים
שנה אנכי היום שאין תלמוד למר היום זכת תלמוד למר היום מלמד
שבו' באדר נולד משה יבו' באדר מת שנא' וימת יום משה עבר ה' בארץ
מואב על פי ה' ויקבור אותו בניא בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע
איש את קברתו ומשה בן מאה ועשרים שנה באותו לא כהתה עינו ולא
נס לחה * ויהי אחרי מת משה עבר ה' ונו' * משה עברי מת זעתה קום
עבור ונו' * ויצו יהושע את שמרי העם לאמר עברו בקרב המחנה וצוו את
העם לאמר הכינו לכם צדה כי בצד שלשת ימים אתם עובדים את הירדן
לבוא לרשת את הארץ אשר ה' נותן לכם לרשתה מהעם עלו מן הירדן
בעשור לחודש הראשון ויחנו בגלגל בקצה מזרח יריחו צא מחן ל"ז יום
למפרע ואמה למד שכו' באדר מת משה רבינו * ג' פרנסים טובים
עמדו להן לישראל ואלו הן משה ואהרן וזרים * ונ' סתנות סופות ניתנו
צל יריחם ואלו הן באר ועמוד ענן והסן * מן בזכות משה עמוד ענן בזכות
אהרן באר בזכות מרים מתה מרים נסתלקת האר וזוהרה להן לישראל
בזכות משה ואהרן * מת אהרן נסתלק עמוד הענן חוד להן בזכות משה
מת משה נסתלקו שלשתן ולא חזונו שנא' ואכחיד את שלשת הרוצים בידם
אהרן וכי בידם אחד מתו זהלא בשנה אחת מתו * מרים מתה בעשרה
בניסן ואהרן באחד באב ומשה רבינו בו' באדר אלא יום שמת משה
נסתלקו שלשתן ולא חזרו * מן הזמן שלקטו בו' באדר היו אוכלין עד
ט"ו בניסן שנאמר וישבו חסן ממחרת השבת באכלם מעבוד הארץ ולא
היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת ארץ בניסן בשנה הדיא מת
תלמוד למר ובני ישראל אכלו את חסן ונומר עד בואם אל ארץ נושבת
יום שמת משה אותו חסן פסק חסן מלידך עד בואם אל קצה ארץ כנען
וחזו היום כלה חסן שבידם הרי ארבעים שנה חסר ל' חס זל' יום שהיו
אנכלין עונת שהוציא בידם ממצרים שהיה יפה להן כמן *

סליק פרקא נבא קנא והעם

סדר עולם

פרק אחד עשר

והיום עלו מן הירדן בעצוה לחדש היה ונטלו להם מחוץ י"ב אבנים והניחום תחת מצב רגלי הכהנים ונטלו להם עוד מן הירדן י"ב אבנים והניחום בגלגל בקצה מזרח ירחו כיון שעלו מן הירדן באג להן אל הר גדוים ואל הר עיבל שבשמרון שבצר שכם שבאצל אלוני מורה שנאמר הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש וגו' אמרו ישראל ברכות וקללות והסדרום על הסדר כמו שצוה אותם לאמר שאו לכם מזה בתוך הירדן ממצב רגלי הכהנים הכין שתיים עשרה אבנים והעברתם אותם עמכם וגו' ואת שתיים עשרה האבנים האלה אשר לקחו מן הירדן הקימו יהושע בגלגל וסדרום בסיד וכתבו עליהן התורה בע' לשונות שנא' וכתבת עליהן את כל דברי התורה הזאת באר חייטב ובחו שלמים ואכלו שם שנ' וזבחת שלמים ואכלת שם וגו' באותה שעה נתחייבו ישראל בחלה ובערלה ובחדש בעת ההיא אמר ה' אל יהושע בן נון ויעש לו יהושע חרב בית צורים וימל את בני ישראל אל גבעת הערלות ב"ד בניסן שחמו ישראל את פסחיהן שנאמר ויחנו בני ישראל בגלגל ויעשו את הפסח וגו' במ"ו בניסן הקריבו בני ישראל את העומר שנאמר ויאכלו מעבור הארץ וגו' אחר הפסח בכ"ב בניסן וסבותם את העיר וגומר ויהי ביום השביעי וגומר רבי יוסי אומר יום השבת היתה מלחמתה של יריחו ושל עי ושל גבעון היו בתוך ג' חדשים • בג' בחמוז ויאמה לעיני כל ישראל שמש בגבעון יום וירח בעמק אילון • וידום השמש וגו' • רבי יוסי אומר יום התקופה היה למרגו שד"ח של ניסן של אותה שנה הוא היה יום התקופה • כלב אמר ליהושע בן ארבעים שנה אנכי בשלח אותי משה וגומר ועתה הגרה אנכי היום בן חמש ושמונים שנה • הא למדנו ששנים היו מכבשין ומניין שש' שנים היו מחלקין עד שלא התחילו למנות למעשרות ולשמיטיים וליובלות שח' מאות ונ' שנה עשו ישראל על הארץ משנכנסו לרד עד שיצאו ממנה שהן י"ז יובלות שלמין • וכן הוא אומר בעשרים וחמש שנה לגלותנו בר"ה וגו' אימתי נאמר לו בתהלת היובל ואם י"ז יובלות שלמין הן היאך הן יתירין י"ד שנה אמיר מכתה י"ד שנה שעשו ישראל בגלגל הן שש' בשו"ז שחילקו ואחר כך ויקחלו כל עדת בני ישראל שילה וגו' • באותה שעה התחילו למנות למעשרות ולשמיטיים וליובלות אז יקרא יהושע לראובני ולגדי וגומר ויאמר אליהם וגומר וגם כי שלחם יהושע אל אהליהם ויברכם בחייתן בנו מזבח גדול למראה • יהושע עשה עמם שמחה ראשונה שבייה לא המפץ לגמרה עד שמת בית הבחירה שבשילה הירד בניו בנין של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן ועשו בו ישראל ג' מאות וס"ט שנה וחרב •

יהושע

סדר עולם

פרק שנים עשר

יהושע פרנס את ישראל כ"ח שנה • ויהי אחרי הדברים האלה וימת יהושע בן נון וגומר ויקברו אותו וגו' • בו בפרק סח אלעזר שנאמר ואלעזר בן אהרן מת וגומר ויעבדו בני ישראל את ה' וגומר אזר האריכו ימים ימים האריכו ולא שנים • ואחריו עתניאל בן קנז ארבעים שנה צא מהן שני שעבוד של כושן השערים ח' שנים בימי כושן רשעתים היה פסלו של מיכה שנאמר ויקימו להם בני דן את הפסל וגו' • ובימי היתח פילגש בגבעה ויקס וילך ויבא עד נוכח וגו' ויאמר אליו אחזנינו וגו' ואחריו אהוד בן גרא פ' שנה צא מהם שני שעבוד עגלון מלך מואב י"ח שנה • בימיו היה שמגר בן ענת בסוף ימיו • אותו הפרק בימי עגלון היה נהי בימי שפוט השופטים יגו' ושם האיש אלימלך וגו' וימת אלימלך וגו' ואומר אל בנותי וגומר • ואומר בכל אשר יצאו יד ה' היתה בם • כחשון בן עמינדב מת בשנה השנית לצאת בני ישראל מארץ מצרים • שלמון היה מבאי הארץ ומת אחר יהושע וגם כל הדור ההוא • ואלימלך אחיו של שלמון היה אחריו דבקה וסדק בן אבינועם ארבעים שנה צא מהן שני שעבוד ליבין וסיסרא ב' שנים • ויעשו בני ישראל חרע בעיני ה' וימכרום ה' ביד מדין ו' שנים • וארבעים שנה של גדעון ו' שני מדין לא עלו מתוכן • וישר אבימלך על ישראל וגומר ויקם אחריו אבימלך וגומר וישפוט את ישראל כ"ג שנה • אחריו יאר הגלעדי כ"ב שנה • צא מהן שנה אחת שעלתה לזה ולזה • ויוסיפו בני ישראל וגו' ויחר אף ה' בישראל וימכרום ביד פלשתים וביד בני עמון וירעצו וירוצצו את ישראל וגו' י"ח שנה עד השנה השנית ליפתח • ובשנה השנית ליפתח אמר למלך בני בני עמון בשבת ישראל כחשבון ובכנותיה ובערערי ובכנותיה וכל העם וגו' ג' מאות שנה • ולמה לא הגלתם בעת ההיא עשה יפתח ו' שנים • אבצן מבית לחם ו' שנים • צא מהן שנה אחר שעלתה לזה ולזה ויעשו בני ישראל הרע בעיני ה' וימכרום ביד פלשתים ארבעים שנה כ' שנה בימי יפתח וכ' שנה בימי שמשון •

פרק שלשה עשר

עלי פרנס את ישראל ארבעים שנה ויום שמת בו עלי וימוש משכן שילה וימאס כאהל יוסף וגומר • גיזן לשבי עזו • ויהי ארון ה' בשדה פלשתים ו' חדשים ויקראו פלשתים וגו' ויבאו אנשי קדיה יערים וגומר ויהי מיום שבת הארון וגו' צא מהן ו' שנים שמלך דוד כדוברו על יהודה בשתיירו שם י"ג שנה • צא מהן אחד עשר לשמואל בעיניו וכ' לשמואל ושאל • ויהי מיום שבת הארון וגו' • בתחילת אלו חכ' שנה תביאו

סדר עולם

וכן הוא אומר ואענה את זרע דוד מה תלמוד לומר למען זאת אלא כנגד ל"ו שנה שנתחתן שלמה בפרעה מלך מצרים ומה תלמוד לומר אך לא כל הימים כבר גלוו לפניו שאם עומד לקלקל.

פרק ששה עשר

והימים אשר מלך שלמה על ישראל ארבעים שנה • רחבעם בנו

י"ד שנה אביה בנו ג' שנים ובשנת כ" לירבעם בן אסא כי

בן ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו וי"ו שנה מלך בירושלים הוי כמה

ראהו דוד שנה אחת ועשה את החירה הוא ובניו שנים שלש וברביעית

מרדו שנאמר כי הלכנו בדרך דוד ושלמה שנים שלש וברביעית מרדו במקו

שנאמר ויהי כהכין מלכות רחבעם ובחזקתו עזב את ה' וגומר וגם קרש

היה בארץ וגומר ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק וגומר •

באלף ומאה כי מעלו בה' וגו' ויקח את אוצרות בית ה' וגו' וירדוף אביה

אחרי ירבעם וגו' ולא עצר כח ירבעם וגומר ואין אחה יודע מי הוא שנגפו

אמור הרי ירבעם קבר את אביה ומפני מה לא נגפו המלך מפני שהיה

עומד ומחסר את ישראל ואומר להם ועמכם עגלי זהב אשר עליכם וגומר

והוא אז לכד את בית אל וראה את עגל הזהב והניחו לפיכך נגפו הקב"ה

אסא מלך ארבעים ואחת שנה בימיו שקטה הארץ י' שנים • בשנת ט"ו

לאסא בא זרח הכושי והחזיר לאסא את כל הכורה אשר בוז שישק מלך

מצרים מירושלים ונטלה אסא היא שנת ל"ה לשלמה משמת ויקם ה' שטן

לישראל את רצין בן אלידע • ירבעם מלך כ"ב שנה נרב בנו ב' שנים

בשנת שלש לאסא מלך יהורה מלך בעשא בן אחיה על ישראל כ"ב שנה •

בשנת ל"ו למלכות אסא עלה בעשא מלך ישראל על ירושלים וגו' איפשר

לומר כן והלא אסא קבר את בעשא בשנת כ"ו למלכותו ומה תלמוד לומר

לאסא כנגד ל"ו שנה שנתחתן שלמה בבת פרעה מלך מצרים וכנגד ל"ו

שנה שנגזרה על מלכות בית דוד שתחלק ובאחרונה עתירה שתהזור להם •

וכנגד ל"ו שנה שנגזרה למלכי ארם להיות שטן לישראל ובאחרונה יפלו

ביד בית דוד לכך נאמר בשנת ל"ו למלכות אסא בשנת ט"ז לאסא מאחר

שנפל בידו זרח הכושי היא שנת ל"ו שנה לשלמה משמת באותה שעה

כרתו ברית מלך ישראל ומלך ארם לעלות ולהתגרות באסא וקלקל אסא •

ויצא אסא כסף וזהב וגומר ברית ביני וביניך וגו' וישמע בן הדר וגומר

ויהי כשמוע בעשא ויחדל וגומר ובעת ההיא בא חנני וגו' הלא הכושים

והלוחים וגומר כי ה' וגומר ולא זוו למלכי ארם להיות סומנים לישראל

עד מות אחז ובימי אחז כרתו ברית מלך ישראל ומלך ארם לעלות

ולהתגרות עם אחז ולא היתה זכות ביד אחז שיפלו בידו ונפלו שניהם ביד

תגלת פלאסר מלך אשור •

בעשא

פרק שבעה עשר

בעשא

מלך כ"ד שנה י' אלה בנו ב' שנים • נמצא אסא קבר א' ז
 אלה בשנת כ"ז למלכותו • זמדי הרג את אלה ומלך
 אחריו ו' ימים בתרצה • וישמע העם החונים לאמר וגומר או יחלק העם
 ישראל וגומר כמה היתח מחלוקת זו ארבעים שנה • בשנת ל"א לאסא מלך
 עמרי מלכות שלימה ויחזק העם וגומר ומפני מה הרגו את תבני כיון
 שנשא אסא בתו של עמדי ליהושפט כנו לאשה הרגו את תבני • עמרי מלך
 י"ב שנה בשנת ל"ה שנה לאסא מלך יהודה מלך אחאב בן עמרי על ישראל
 כ"ב שנה בשנת ארבע לאחאב מלך יהושפט בן ל"ה שנה היה במלכו כ"ח
 שנה מלך בירושלים בשנת שלש שנה לאחאב הית רעב גדול בשומרון ג'
 שנים ומלחמת בן הדר ב' שנים ומחצה • וישבו ג' שנים אין מלחמה בין
 אדם ובין ישראל • אחזיה בן אחאב מלך שנתים • ובשנה השנית לאחזיה
 נגנזו אליתו ולא נראה ער שיבא מלך המשיח ונראה ונגנז שנייה ואינו
 נראה ער שיבא גוג וטגוג • ועכשיו הוא כותב מעשה כל הדורות כולם •
 וימת ברבר ה' אשר דבר אליתו וגומר בשנת ב' ליהורם בן יהושפט מלך
 יהודה כי לא היה לו בן • איפשר לומר כן והלא הוא מלך בשנת י"ט
 ליהושפט אלא לענין שנאמר ויועק יהושפט וגומר ראוי היה יהושפט ליהרג
 באותה שעה אלא בשכר זעקה שזעקתלה לו הכתוב ז' שנים ועלתה מלכות
 לבנו • בשנת ה' ליהורם בן אחאב מלך ישראל ויהושפט מלך יהודה
 באזרתן מן המלחמה מאחר שהרגו עמון ומואב וחר שעיר באו והמליכו
 את יהורם בן יהושפט על יהודה ולו אחים בני יהושפט וגומר ויתן להם
 אביהם וגומר וכיון שמת יהושפט עמד יהורם וחרג את אחיו בחרב שנאמר
 ויקם יהורם על ממלכות אביו ויבא אליו מכתב מאליתו וגו' כבר היה
 לאליתו ז' שנים משנגנזו בן ל"ב שנה יהורם במלכו וז' שנים מלך
 בירושלים ובאחזיהו בנו אומר בן כ"ב שנה אחזיהו במלכו שנה אחת מלך
 בירושלים • ובמקום אחר הוא אומר בן מ"ב שנה אחזיהו במלכו ושנה
 אחת מלך בירושלים • אמר רבי יוסי וכי איפשר לבן שיהא גדול מאביו
 בשתי שנים אלא כיון שהשיא אסא את בנו לבתו של עמרי נגזרה גזירה
 על מלכות בית דוד שתכלה עם בית אחאב וכן הוא אומר ומאלהים היתה
 תבוסת אחזיהו וגומר ונפלו שניהם בו ביום זה עם זה •

פרק שמונה עשר

בימי

יהורם בן אחאב היה רעב גדול בשומרון ז' שנים ובהן היה בן
 הוד נלחם בישראל בשנת האחרונה קלל אלישע גיחזי וילך
 אלישע לדמשק ומשח את חזאל למלך על ארם ושלה את יונה בן אמתי
 ומשח

סדר עולם

ומשח את יהוא ברמח גלעד • יהי בהשפט יהוא וגו' ויחי כבואם אל תוך
העיר וגומר ויבקש את אחויה וילכדוהו וגו' • ועתליה אם אחויה וגומר •
ותקח את יהושבע ויחי אתה בבית ה' וגומר ועליו הכתוב אומר כי יצפנני
בסכה וגומר כהו בצור ירוממני זה יהודע הכהן בן אדם שהוא רומה לצור
דמשחהו יהודע ובניו ויאמרו יחי המלך • וישמח כל עם הארץ וגו' • בן
ד' שנים יהואש במלכו • בשנת ז' ליהוא מלך יהואש וארבעים שנה מלך
בירושלים • בשנת כ"ג ליהואש חזק את ברק תבית הרי קנ"ה שנה משבנאר
שלמדה ועד שבדקו יואש • ויעש יהואש הישר בעיני ה' כל ימי יהודע
הכהן ויוקן יהודע וגו' משנולדה קלקלה בימי שלמה נולד יהודע המתקן •
ואחרי מות יהודע הכהן וגו' שעשה יואש עצמו ע"ז שנא' וישתחוהו למלך
וגומר או שמע המלך אליהם •

פרק תשעה עשר

יהוא מלך על ישראל כ"ח שנה • ויאמר ה' אל יהוא וגו' מי אמר לו
כך יונה בן אמתי • בימים ההם החל ה' וגו' מן הידדן מזרח
השמש וגומר • בשנת כ"ג שנה ליהואש מלך יהואש בן יהוא על ישראל י"ז
שנה • בשנת ל"ו שנה ליהואש מלך יהודה מלך יהואש בן יהואש • יהוא
על ישראל י"ו שנה • ואלישע חלה את חליו וגומר היא השנה העשירית
ליוואש מלך ישראל מיכן אתה מחשב כמה שנים פירש אלישע את ישראל
מי"ט שנה ליהושפט ועד עכשיו היו יותר מס' שנה • בשנת כ' ליהואש מלך
ישראל מלך אמציה • בן כ"ה שנה אמציה במלכו • וכ"ט שנה מלך
בירושלים • בשנת י"ב לאמציה הוא הכה את אדום בגיא מלך וגומר •
דהי אחרי בא וגומר ויחר אף ה' וגומר ויהי כרצרו אליו וגומר מה היא
העצה אשר יעץ המקום עליו ויועץ אמציה מלך יהודה וגומר • וישלח מלך
ישראל וגו' אמרת הנה הבית וגומר ולא שמע אמציה וגומר • וינגף יהודה
לפני ישראל וגומר ואת אמציה וגו' וכל הכסף וגו' • בו בפרק מת יהואש
גבא לו אמציה ירושלים ויחי אמציה בן יואש • ומעת אשר סר אמציה
מאחרי ה' וגו' שמעו מדושאמר לו הנביא • ויקשרו עליו קשר בירושלים
וגו' וישאחו • בן י"ו שנה עווייהו במלפניו • שנה וגומר ויהי לדרש אלהי
בימי זכריהו המבין וגומר ובמה הצליחו אלהים הוא בנה את אילת • וישל
ליהודה ומה תלמוד לאמר אחרי שכב המלך עם אבותיו אלא שמלך בימי
אבותיו • ד"א מה יהודם אחויהו ויוואש מתו מיתת תחלואים על ידי אחרים
כך אמציהו מת מיתת תחלואים על ידי אחרים • עווייהו וירבעם מלכו
כאחת אלא שירבעם מלך בימי אביו שנה אחת שנאמר וירבעם ישב על
בסאו • בשנת ד' שנה לירבעם מלך ישואל מלך עוריה בן אמציה וגומר •
איפשר לומר כן והלא שניהם מלכו כאחת אלא שמלך מלכות מנוענת וכן

סדר עזרים

הוא אומר ויהי עזויהו המלך וגו' ואמר כולם נתייחסו בימי יוחם מלך יהודה ובימי ירבעם מלך ישראל איפשר לומר כן והלא עזויהו קם אחריהם וגו' מלכים אחריו אלא כל כ"ה שנה שהיה עזויהו מצורע יוחם בנו היה על בית המלך שופט את עם הארץ ירבעם בן יואש מלך באה לשנה בשנת ל"ח שנה לעזויהו מלך יהודה מלך זכריה בן ירבעם וגומר ג' חרשים הוא רב ה' אשר היה אל יהוא וגו' בני רבעים וגו'.

פרק עשרים

דרי

הוא אומר ומסתם גיא הרי כי יגיע גיא הרים אל אצל וגו' חזון ישעיהו בן אמוץ וגו' דבר ה' אשר היה אל הושע וגו' דברי עמוס אשר היה וגומר דבר ה' אשר היה אל מיכה המורשתי וגו' מלמד שכולן נתבאו בפרק אחד אבל אי אתה יודע מי קדם את מי כיון שאמר תחלת דבר ה' בהושע וגו' ובעמוס הוא אומר שנתיים לפני הרעש ובישעיה הוא אומר בשנת מות המלך עזויהו וגו' והוא היה ביום הרעש לכתוב ויזעו אמות הסיפים וגו' דבר ה' אשר היה אל מיכה המורשתי בימי יוחם וגו' מלמד שכולן קדמו את מיכה חזון עובדיה וגומר אימתי היחה מלחמה זו בימי אמציה ומלך אין בארום וגומר ומשנפלו אדומיים בימי אמציה לא העמידו מלך במקומן ולא זקפו ראש עד היום וכשנפלו אדומיים כדבר אלישע לא עמדו אלא שנתקוררו בימי אחז ונפלו ומשנפלו שלשתיים בימי חזקיהו לא העמידו מלך עד היום ומשנפלו מלכי אשר בימי חזקיהו לא העמידו מלך עד היום ומשנפלה מצרים ביד נבוכדנצר לא נתנשאת עזה על הגוים עד היום שנאמר מן הממלכות וגו' ובני ורת וגו' אלו נביאים נתבאו במצרים ובני קרח וגו' אלו נתבאו במדבר וישלח ה' איש נביא וגו' היה פנחס ויבא איש אלהים אל עלי וגו' זה היה אלקנה המה יסר דוד ושמואל הרואה באמונתם אלו ב"ד משפחות כתובה ולוייה נד החווה ונתן הנביא התקינו מעשה הבית עם דוד אסף וחיבטו וידוחין נתבאו בימי דוד אחיה אמר לשלמה הבית הזה וגומר ושכנתי צדוד בני ישראל וגומר ובאחרונה אמר לו יען אשר היתה זאת עמך וגו' שמעיה אמר לרבעם אל חעלו וגומר ובאחרונה כשביהו מפני שישק היה דבר ה' אל שמעיה וגומר לא נכנעו וגומר וכי שישק שמו והלא זבוב עמו שנאמר ישרוק ה' לזבוב ולמה נקרא שמו שישק שהיה יושב ומשמר אימתי ימות שלמה שאין לנו כיוצא בו וכיון שמת שלמה בא ולקח ארצות בית ה' עדו הנביא נתנבא על המזבח בבית אל ויאמר מזבח וגומר ועזויהו בן עזרד הותה עליו רוח אלהים ויצא לפני אסא וגומר ובזית הדוא בא חנני הרואה וגומר ביד יהוא בן חנני וגומר סיכיתו אמר לאחאב כה אמר ה' הרואית איזבל התמון הגדול וגומר ובשנייה אמר לו

סדר עולם

לך החזק ודע וראת וגומר ובשלשית אמר לומר יען אשר אמרו אדום
אלהי היום ה' וגו' • ואחר מבני הנביאים אמר לדעהו וגומר אמרו זה היה
מיכיהו ובאחרונה אמר לו מי יפתה וגו' ובימי יחושפט ויצא אל פניו יהוא
בן הנני וגומר ויחזיאל בן זכריהו בן בניהו וגו' ויתנבא אלעזר בן דודיהו
ממרישה וגומר • ובימי יהורם ויבא אליו מכתב וגו' ובימי יהואש וישלח
בהם נביאים להשיבם וגומר • ודוח אלתיס לבשה את זכריה וגומר ובימי
אמציה ואיש האלתים בא אליו לאמר המלך אלצבא וגומר ובאחרונה אמר
לו ידעתי כי יעץ אלהים וגומר אמרו זה היה אמוץ אחיו ובימי אחז ושם
היה נביא לה' עזר שמו וגומר • יואל ונחום וזבדבנבאו בימי מנשה
ומפני שלא היה מנשה כשר לא נקראו על שמו וכן הוא אומר וידבר ה'
אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו ויבא עליהם את שרי הצבא וגומר • דבר
ה' היה אל צפניה בן כושי וגומר • דברי ירמיהו בן הלכיהו אשר היה
דבר ה' אליו וגומר וגם איש היה מתנבא בשם ה' וגומר • היה דבר ה' אל
יחזקאל בן בוזי וגו' • כולם נתנבאו סמוך לחורבן • ברוך בן גריהו ושריה
בן מחסיה ודניאל איש חמורות כולם בימי נבוכד נצר מרדכי היהודי
וחגי זכריה ומלאכי כולם נתנבאו בשנת ב' לדרוש את מוצא בהן י' שנ'
בהן איש האלהים ואלו הן משה ואלקנה ושמואל דוד שמעיה ועדו ואליהו
ואלישע מיכה ואמוץ • שמואל וחנני נקראו הרואים שנאמר בהם הרואה
הרואה יחזקאל ודניאל נאמר בהם בן אדם •

סליק פרקא ובבא מציעא

פרק אחד ועשרים

באבינו אסדהם נאמר ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא וגומר •
ובשדה נאמר בת הדין אבי מלכה ואבי יסכה ומניין שכל
האבות והאמהות נקראו נביאים שנא' ויתהלכו מגוי אל גוי ומממלכה אל
עם אחר אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו • ובמדים נאמר ותקח מרים
הנביאה • ברבורה נאמר והכורה אשה נביאה • ובחנה נאמר ותתפלל חנה
ותאמר עלץ לבי בה' • ואביגיל נתנבאה לרוד וכן דוד אמר לה וברוך
טעמך • ובחילדה הוא אימר וחולדה הנביאה ובאסתר נאמר ותכתוב
אסתר המלכה בז' אבתיאל וגו' • אלו ארבעים ושמונה נביאים נביאות
שנתנבאו לתן לישראל ונכתבו בכתובים ויש נביאים ביוצאי מצרים ולא
נכתבו יכול מפני שהן מועטים תלמוד לומר וחמשים איש מבני הנביאים
הלכו וגומר יכול מפני שהן הריוטות תלמוד לומר ויאמרו אליו הידעת כי
היום ה' לוקח את אדוניך מעל ראשך וגומר אדונינו אין כתוב כאן אלא

אדוניך

אדוניך מלמד שכולן נחלים כאלוהו ושקולים כאלישע וכן קשה אמר מי יתן וסיה לבכם זה להם ואומר מי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' את רוחו עליהם ועובדיה אמר לאלהו הלא הגד לאדוני את אשר עשיתי בהרוג איובל את נביאי ה' ואחביא מנביאי ה' מאה איש וגומר חוץ משהי ביחודה ובנימין • ואליתו אמר אלישע שב נא פה כי ה' שלחני עד בים אל וינאו בני הנביאים אשר בדיחו וגומר שוב אמר לו אלישע נא שב פה כי ה' שלחני עד ירחו ויגשו בני הנביאים אשר בדיחו וגומר שוב אמר לו שב נא פה כי ה' שלחני הידנה וגומר וחמשים איש מבני הנביאים הלכו וגומר • שאין לך כל עיר ועיר בארץ ישראל שלא יהיו בו נביאים אלא כל גבואה שחיתה לצורך התורה נכתבה ועליהם מפורש כשיר השירים מה יפו דודך אחותי כלה מה טובו דודך מין וריח שמניך מכל בשמים נפת תטופנה שפתותיך כלה רבש וחלב מחת לשונך וכו' • באדם הוא אימר ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וגומר • יבנח הוא אומר נח איש צדיק חמים היה בדורותיו את האלהים החתלך נח • ביפת הוא אומר יפת אלהים ליפת • בשם הוא אומר ברוך ה' אלהי שם על דברתי מלכי צדק • בעמר הוא אומר ויקרא שמו פלג כי בימיו נפלגה הארץ • אלו נביאים שעמדו לעולם עד שלא בא אבינו אברהם לעולם • ומשבא אבינו אברהם לעולם בלעם ואביו ואיוב מארץ עוף ואליו התימני ובלדד השוחי וצופר הנעמתי ואליהוא וברכאל הבגוי • אלו נביאים שנתנבאו לאומות עד שלא ניתנה התורה לישראל אבל משנתנת תורה לישראל פסקה דת הקדש מן האומות וכן כבישה הוא אומר ובמה יודע איפוא כי מצאתי חן בעיניך וכו' • ומיין שעשה תקב"ה רצונו שנאמר הנה אנכי כורת ברית וכו' באותה שעה פסקה רוח הקדש מן האומות •

פרק שנים ועשרים

שלום

בן יבש הרג את זכריהו ופלך אחיו ירח ימים בתרעה • ויעל מנחם בן גדו מתרעה וגומר בשנת ל"ט שנה לעזריה מלך יהודה מלך מנחם בן גדו על ישראל י' שנים • בשנת נ"ב שנה לעזריה מלך יהודה מלך פקחיה בן מנחם שנתים • בשנת נ"ב שנה לעזריה מלך פקח בן יפליהו על ישראל כשמרון ד' שנה • בשנת ב' לפקח מלך יהוש בן עוזיאל בן כ"ה שנה יותם במלכו ושש שנים מלך ביהושלים • בשנת י"ז לפקח מלך אחז בן ד' שנה אחז במלכו וי"ו שנה מלך ביהושלים • בשנת י"ז לפקח יהרג פקח בן רמליהו ביהודה מאת ועשרים אלף בהזויב ביום אחד וכו' כי הכניע ה' את יהודה בעבור אחז מלך יהודה ויהרג זבד גבור ארצים וכו' וישבו בני ישראל מאחיהם מאתים אלף וכו' בשנת ד' לפקח דה • ויהי בימי אחז וכו' ויגד לבית דוד לאמר וכו' ואמר ה' אל ישעיהו יג'

בדר עולם

גור' ואמרת אליו גומר יען כי יעץ וגומר נעלה ביהודה ונקיענה וגו' לך
 אמר ה' אלהים וגו' • באותה שעה ויקח אחו את הכסף וגו' וישמע אליו
 מלך אשור וגו' בשנת ד' לפקח בא תגלת וגומר • בטל עגל הוחב שבדן
 זהלך לו וכן הוא אומר ויבא אליו תגלת פלאמר מלך אשור ויצר לו • ט
 חלק אהו את בית ה' וגו' • כי שמע מה שצמר לו הנביא לא תקוב ולא
 תהיה • באותה שעה ויקשר וזשע בן אלה וגומר • בשנת ד' ליותם בן
 עוזיהו היא שנת ארבע לאחו היתה • איפשר לומר כן • אלא שהיתה גזירת
 גזרה מימי יוחם ד"א רצה הכתוב למנות ליותם בקבר ולא לאחו בחיים •
 עליו עלה שלמנאסר מלך אשור ויהי לו הושע עבד וגומר • נמצא אחו מלך
 יהודה והושע מלך ישראל משועבדים למלך אשור ח' שנים • בשנת י"ב
 לאחו ויערה ה' אלהי ישראל את רוח מלך אשור וגומר • בטל עגל הזהב
 שבבית אל והלך לו לקיים מה שנא' גם אותו לאשור יובל • ר' נהוראי
 אומר ק"ש רבי הושע הרי הוא אומר כה אמר ה' כאשר יציל הרועה מפי
 הארי שתי כרעים או ברל און גאו' אלו מכל ישראל • בפאת מטה מלמד
 שלא נשתירו בהן אלא אחד משמנה שבהן • ושאר העם היכן היה ברמשק
 לקיים מה שנאמר והגלתי אתכם מהלאה לרמשק וגו' אותה שעה כיון שרצת
 הושע בן אלה שגלו עגלי הזהב עמד והעביר פרסאות שזושיב ירבעם בן
 נבט על התחומין שלא לעלות לירושלים • שבבל מלכי ישראל הוא גומר
 וילך בדרכי ירבעם בן נבט ובחטאתיו • ובחושע הוא אימר רק לא כמלכי
 ישראל אשר היו לפניו אלא מפני מה נתחתם גזר דינם לגלות בימיו מפני
 שהיו ישראל תולין את הקלקלה במלכותם שנא' אני ידעתי אפרים וישראל
 לא נכחר ממני וגומר • אותה שעה כיון שראה הושע פניו של מלך אשור
 לעלות ולהגלות את ישראל פעם שלישית הלך ונסמך על מלכי מצרים •
 בשנת י"ב שנה לאחו מלך יהודה מלך האשע בן אלה על ישראל • בשנת
 ט' שנים איפשר לומר כן והלא הוא מלך משנת ארבע לאחו • אלא מרת
 תלמוד לומר ט' שנים ט' שנים למרדו • וכן הוא אומר וימצא מלך אשור
 בהושע קשר וגומר ויהי בשנה הרביעית למלך חזקיה • היא שנת ז' להושע
 בן אלה מלך ישראל עלה שלמנאסר על שמרון ויצר עליה וילכדה מקנה
 ג' • בשנת שש היא שנת ט' למרדו של הושע בן אלה נלכדה שמרון זיגל
 מלך אשור את ישראל וגו' ייתשם ה' מיל ארמחת וגומר ויבא מלך אשור
 לבבל וגומר • דינאי ואפרסתכיי טרפליי ארבוניי אפרסכאיי בכלי
 שושנביי דהאיי עלמאיי ושאר אומיאי וגו' • וירשו את שמרון וישבו בערית •

פרק שלשה ועשרים

י"ד

בארבע עשרה שנה למלך חזקיהו עלה סנחריב וגומר • ח' שנים
 בין גלות ראשונה לשנייה • וח' שנים שהם בין גלות שנייה
 לשלישית

סדר עולם יב

לשלישית • מעור שהח' שנים ועלה על יתרו לקיים מה שנאמר כעת
 הראשון הקל ארצה וכולן וארצה נפתלי האחרון הכמיד וגו' • אמר ר'
 יהושע בן קרח ארצות גדול טעה סנהרב אחרי חרבים והאמת האלה וגו'
 באותה שעה שלח תרתן לאשדוד • בשנת בא תרתן אשדוד וגומר שטף
 עמונים ומזאבים שהיו מסייעין אותו כשצר על שמרון ג' שנים לקיים מה
 שנאמר ועתה רבר ה' לאמר בשלש ענים כשני שכיר וגו' • באותה
 שעה וישלח מלך אשור את רבשקה וגומר ויצא אליו אליקים בן חלקיהו
 אשר על הבית וגומר ויבאו עבדי המלך חזקיהו אל ישעיהו ויאמר אליהם
 ישעיהו וגו' הנני נתן בו רוח ושמע שמיעה וגו' מה שמזעה שמע וישמע
 אל תהקה מלך כוש וגו' • שטף שבנא הסוכן וסיעתו וחלך לכוש ונמר
 חמדת כל הארצות ובא לו לירושלים לקיים מה שנאמר יגיע מצרים וסחר
 כוש וגו' • יגיע מצרים זה חיל פרעה מלך מצרים • וסחר כוש זה תהקה
 מלך כוש • וסכאים אנשי מידה אלו חילות שלהן • עליך יעבורו זו
 ירושלים • ולך יהיו כבד מושלמין לך • אהרין ילכו זה חזקיהו • בויקים
 יעבורו זו בכירה ומנקה • אליך ישחחור ואליך יתפללו הן נחננין שבחו
 של הקב"ה בתוכך ואומרים אך בך אליו • באותה שעה וישלח מלך
 אשור את תרתן ואת רב שקה וגומר ויקראו אל חמלך וגו' וישלח ישעיהו
 בן אמוץ וגומר זה הרבר וגומר את מי חרפת וגרפת וגו' ביד מלאכך וגו'
 אני קרתי וגו' ויהי בילה ההוא וגומר • וכולן מלכים קשחי כתרים
 בראשיהן • לפני מפלתו של סנהרב חלה חזקיהו ג' ימים • ר' יוסי אומר
 יום ג' לחוליו של חזקיהו היתה מפלתו של סנהרב בעמדה לו חמה כשם
 שעמדה לו לאחז שנאמר הנני משיב את צל המעלות וגו' • בו ביום נסע
 סנהרב עשר מסעות בא על עיית וגו' עבדו מעברה • נדה מדמנה
 וגו' צהלי קולך וגו' עור היום בנוב לעמד • שתמצא אומר בו ביום נסע
 עשר מסעות • באחת עשרה ביובל בשנה הרביעית בשבוע עלה סנהרב וכן
 הוא אומר וזה לך האות אכול השנת ספיה וגומר שעלה בפרס הפסח ולא
 יכלו לזרוע ואכלו ספיהים ובשנה השנית שה ס' שגרעו הלגיות האילנות
 ובשנה הרביעית זרעו וקצרו וגומר מלמד שלא נשתיר בשבוע אלא שנה
 אחת • לאחר מפלתו של סנהרב עמד חזקיהו ופטר את האוכלוסים שבאו
 עמו בקולרין וקבלו עליהם מלכות שמים לקיים מה שנאמר ביום ההוא
 יהיו חמש ערים מדברות שפת כנען וגומר • תלכו ובנו מזבח והיו מקדיבין
 עליו עולות לשם שמים שנאמר ביום ההוא יהיה מזבח לה' וגומר והיו
 מתפללין ומשתחווין אל ירושלים שבאמר אליך ישחחור ואליך יתפללו
 קורם ביאתו של סנהרב סתם חזקיהו את מימי גאון שנאמר ויועץ עם וגו'
 הוא חזקיהו סתם את מצא וגו' בן כ"ה שנה חזקיהו במלכו וגו' •

סדר עולם

פרק ארבעה ועשרים

בן י"ב שנה מנשח במלכו וגו' בשנת כ"ב למנשה גלה מנשה לבבל
ופמלו של מיכח עמו שנאמר וייקמו להם בני דן את הפסל וגומר.
עד יום גלות הארץ וכחצר לו חילה את פני ה' וגו' נמצא מנשה עשרך
חשובה ל"ג שנה לפני מיתתו בן כ"ג שנה אמון במלכו וב' שנים וגומר
ויעש אמון הדע וגו' כי הוא אמון הרבה אשמה וגומר בער חורה מישראל
בן ח' שנים יאשיהו במלכו ול"א שנה מלך בירושלים וגו' בשנת י"ח
שנה וגומר אותה שנה נמצא ספר תורה בבית ה' ואותה שנה היא היתרה
חחילת של יובל • ואתה שנה ברק יאשיהו את הבית • חרי רי"ח שנה
משבדקו יואש ועד שבדקו יאשיהו ולמח נברק מהרה בימי יואש כי
עתליה המרשעת בניה פרצו את בית ה' וגומר • ואתה שנה עשה יאשיהו
חשובה וכמוהו לא היה לפניו מלך אשר שב וגומר • יאשיהו גזו הארון
שנאמר ויאמר ללוים המבצרים לכל ישראל הקדושים לה' חנו את ארון
הקודש וגומר • בימיו עלה פרעה נכה מלך מצרים וגומר • וישלח אליו
מלאכים לאמר מה לי ולך וגו' ולא הסב יאשיהו וגו' ויורו המורים למלך
יאשיהו וגו' ויעבירוהו עבריו וזמר ועליו קונן ירמיהו רחמאפינו משית
ה' נלכד בשחיתותם וגו' ויקח כל העם וגו' • בן ד' שנה יהואחד במלכו
וג' חדשים מלך בירושלים • ויאסרוהו מלך מצרים וימלך מלך מצרים את
אליקים אחיו וגו' • בן כ"ה שנה במלכו ר"א שנה מלך בירושלים וגומר
נמצא יהויקים גדול מאחיו ב' שנים • בראשית ממלכת יהויקים בן יאשיהו
מלך יהודה אמר ירמיה הנביא לכל יהודה וירושלים כה אמר ה' צבאות
אלהי ישראל שובו נא איש מדרכו הרעה ומדע מעלליכם וגו' שהכניח
פעמים רבות ולא שמעו וחזר ונתנבא עליהם ואם לא תשמעו כה אמר ה'
ונתתי את הבית הזה כשילח וגו' • בראשית ממלכת יהויקים בן יאשיהו
מלך יהודה וגומר כה אמר ה' עשה לך מוסרות וגו' כה אמר ה' צבאות
אלהי ישראל אנכי עשיתי את הארץ וגו' ואני נתתי את כל הארצות האל
ביד נבוכד נצר מלך בבל עברי וגו' ועברו אתו וגו' ותיה הגוי והממלכת
ומ' באותה שעה הרג יהויקים את אוריה שנא' ויוציאו את אוריה סמצרי'
ויביאוהו אל המלך וימיתו בחרב וגו' • וכשם שנתנבא אוריה כך נתנבא
ירמיה אלא אך רק אחיקם בן שפן וגו' אשר היה רבד ה' אל ירמיה הנביא
על הגוים במצרי' על חיל פרעה נכה וגו' • שנה ראשונה כבש נינוח שנייה
עלה וכבש את יהויקים ויהי לו יהויקים עבד ג' שנים וגו' ולא יסף מלך
מצרים לצאת וגו' בשנת ארבע ליהויקים נחתם גזר דינן של ישראל
לגלות ועל ירושלים לשתות את כוס יין החמה •

פרק חמשה ועשרים

בשנת

בשנת

שלוש למלכות יהויקים מלך יהודה בא נבוכד נצר מלך כבל
 על ירושלים ויצר עליה • איפשר לומר כן והלא הוא מלך
 בשנת ד' ליהויקים ומה ת"ל בשנת ז' ליהויקים אלא שנת ג' למרדו •
 במקרא אחד הוא אומר בשנת ז' ובמקרא אחר הוא אומר בשנת ח' מת"ל
 שנת ז' ומה ת"ל שנת ח' שנת ח' משמלך ושנת ז' לכיבוש יהויקים ויתן
 ה' בידו וגו' ובמקום אחר הוא אומר קבורת חמור וגו' ובמקום אחר הוא
 אומר ויאסרוהו בנחשתים וגו' אלא מלמד שכיון שאסרו מיד מת באיסורו
 והוציאו ונרדו לקיים מה שנא' סחוב והשלך וגו' והגלה את ירושלים ואת
 השרים וגו' עשרת אלפים גולה יהודים נפש שלשת אלפים וגו' ומבנימין
 ושאר שבטים ז' אלפים הכל גבורים עושי מלחמה • וכי מה גבורה בבני
 אדם המהלכין בגולה ומה מלחמה עושין בני אדם הזקוקין בניקין ונתונים
 בשלשלאות אלא הכל גבורי תורה שנאמר ברכו ה' מלאכיו גבורי כח וגו'
 עושי מלחמה שהיו נושאים ונותנים במלחמתה של תורה שנא' על כן יאמר
 בספר מלחמות ה' את והב וגו' ומזוכן החרש והמכנר אלף חרש שאחד
 מדבר והכל שותקין • מסגר שהכל יושבין לפניו ולמירין ממנו כענין שנ'
 ופתח ואין סוגר וסגר ואין פותח • אילי הארץ אלו חורי יהודה ובנימין
 ועליהן הכתוב אומר כה אמר ה' כתאנים הטובות האלה כן וגו' • בן ח'
 שנים יהויכין במלכו וג' חרשים ועשרה ימים מלך בירושלים ובמקום אחר
 הוא אומר בן י"ח שנה יהויכין במלכו וגו' חרשים מלך בירושלים מה
 תלמוד לומר ח' ומה ת"ל י"ח בן ח' כשמלך ומשמלך י"ח לכשנחתם יגוד
 דינו לגלות ועליו אמר נבוכד נאצר מכלבא בישא גורא פבא לא נפיק •
 בחצי היובל גלה יהויכין • בשנה הרביעית בשבוע וכן הוא אימר ולתשוב'
 השנה שלח המלך נבוכד נאצר ויבא בבבלה עם כלי חמדת ביז' ה' ואלו חן
 כלי חמר רב בית ה' זה הארון • וימלוך מלך בבל את מתניה דודו ויסב
 את שמו צדקיהו • בן כ"א שנה צדקיהו במלכו וגומר יהי בשנה ההיא
 בראשית ממלכת צדקיהו מלך יהודה בשנה הרביעית בחדש החמישי אמר
 אלי חנניה בן עוזר הנביא וגו' כה אמר ה' צבאות לאמר שברתי את עול
 מלך בבל בעוד שנתיים ימים אני משיב וגו' מי המעה את חנניה נבוארה
 שנתנבא ירמיה הנביא על עילם לעיניו שאמר כה אמר ה' רנני שובר את
 קשת עילם ראשית גבורתם • וימת חנניא הנביא בשנה ההיא בחדש הו'
 ואלה דברי הספר אשר שלח ירמיהו הנביא מירושלים וגומר כה אמר ה'
 צבאות אלהי ישראל לכל הגולה ונאמר בנו בתים ושבו וגו' קחו נשים
 והולידו בנים ובנות וגומר ודרשו את שלום העיר וגו' ואומר לפי מלאמ
 לבבל ע' ושנה אפקוד אתכם וגו' • בשנה הרביעית לצדקיהו ירד להקביל
 פני נבוכד נצר מלך בבל בבבל ושדיה עמו וחרו וצא לו למלכות

ירושלים •

ויהי

ד

סדר עולם

פרק ששה ועשרים

וידי בשלשים שנה וגומר היו שלשים שנה משנמצא הספר בית ה' בדביעי בתמשה לחדש וגו' היה היה רכ"ה וגו' ואבא אר"ה הגולה תל אפיב וגו' ואשב שם ו' ימים משמים בתוכם • לאחר ז' ימים נאמר לו ואתה שכב על צד וגו' ואני נתתי לך את שני עוונם וגו' מלמד שהיו ישראל מכעיסין לפני הקב"ה משנכנסו לארץ ועד שיצאו ממנה ג' מאות וצ' שנה • וכלית את אלה ושכבת על צד הימני וגו' מלמד שהיו בית יחודה מכעיסין לפני הקב"ה משגלו עשרת שבמים ועד שחרבה ירושלי' ארבעים שנה נמצאו כולם ד' מאות ול' שנה • ויהי בשנה הששית בששת לחדש אני יושב בביתי וגו' מלמד שהיתה אוחה שנה מעוברת • והיה עלי שם יר ה' באותה שעה הראהו המקום ליחזקאל כבוד השכינה שמסתלק מתוך הבית • וישאו הכרובים את כנפיהם וידומו מעל הארץ וגומר ואומר ויעל כבוד ה' מעל חוד העיר וגו' אמה מוצא אותם עשר מסעות לשכינת ויהי בשנה השביעית בחמישי כר' לחדש באר אנשים מוקני ישראל וגו' • ויהי דבר ה' אלי לאמר בן אדם דבר אל קני ישראל לאמר הלהוש אותי וגו' התשפוט אותם וגו' באותה שעה כרת צדקיהו ברית את כל העם וגו' לשלח איש את עבדו וגומר וישבו אחרי כן וישיבו וגו' ואומר העגל אשר כרתו לשנים ויעברו בין כרדיו • למהוד במקום • שחמצא אומר אלו ואלך מתוך מרד • באותה שעה מרד צדקיהו במלד בכל והלך וסמך על מרכי מצרים • כשתמצא לומר אלו נסמכו על מלכי מצרים • ואלו נסמכו על מלכי מצרים • אלו גלו ג' גלויות ואלו גלו ג' גלויות • אלו עשו ג' שנים במצודה ואלו עשו ג' שנים במצודה • אלו אכלו בשר בנים ובנות ואלך אכלו בשר בנים ובנות וקנהוץ אומר בדרך אחותך הלכת ונתתי כוס • בידך וגו' בשנה ח' לצדקיהו בא חיל מלך בכל על ירושלים וגו' וחיל פרעה יצא ממצרים וגו' • וחיל פרעה שמך עזה וחזר למצרים ויהי דבר ה' אלי בשנה הט' בעשירי בי' לחדש לאמר • בן אדם כתוב לך את שם היום בעצם היום סמך מלך בכל על ירושלים • בעצם היום הזה בי' בטבת בשנה העשירי' בי' בי"ב לחדש היה דבר ה' אלי לאמר בן אדם שים פנידאל פרעה מלך מצרים ותבא עליו על מצרים כלה אותו הזמן חנה חנמאל בן שלום דורך בא אלך לאמר קנה לך את שרי אשר בענתות אשר בארץ בנימין כי לך משפט הירושה לקנות ויבא חנמאל בן דודי כדבר ה' אל חצר המטרת ויאמר אלי קנה לך את שרי אשר בענתות אשר בארץ בנימין כי לך משפט הירושה ולך הגאולה קנה לך ואדע כי דבר ה' הוא • ויהי בי"א שנת בראשון בו' לחדש היה דבר ה' אלי לאמר • בן אדם את ירוע פרעה מלך מלך מצרים שברתי וגומר • ויהי בי"א שנה בשלישי באתר לחדש היה דבר ה'

ה' אלי לאמר בן אדם אמור אל פרעה מלך מצרים ואל בני ישראל
 רמית בגדלך ויהי ב"א שנה באחד לחדש היה דבר ה' אלי לאמר בן אדם
 יען אשר אמרת צור על ירושלים האח נשברת דלתות העמים נסכה אלי
 אמלאה החרבה בג' במשרי אחר חורבן הבית נ"ב יום נהרג גדליה בן
 אחיקם בן שפן ויהיהודים אשר היו במצפה ושאר הפליטה הלכה למצרים
 וירמיה וברוך עמקן • ויהי ב"ב שנה בעשירי בחמשה לחדש לגלותו בא
 אלי הפליט מירושלים לאמר הוכתה העיר ויהי ב"ב שנה ב"ב חרש באחד
 לחדש היה דבר ה' אלי לאמר ב"א שא קינה אל פרעה מלך מצרים ואמרת
 אליו כפיר צוים נדמית • ויהי ב"ב שנה בט"ו לחדש חיה דבר ה' אלי
 לאמר בן אדם נהה על המון מצרים והורידהו אותה שעה הראה ליחזקאל
 שחאמו' נרונין לבאר שחת • בשנת כ"ג לנבוכ-נצר נתנה צור כירו וקשטףא'
 כל היהודים שהיו בעמון ומואב ובמביבות ארץ ישראל נפשו מאית מ"ה
 בשנת כ"ז לנבוכד נאצר נתנה מצרים כירו נשא המונה ושלל שללה וכו
 ביה ותיחת שכר לחילו והגלה ירמיהו וסרוך לבבל • בכ"ה שנה לגלותינו
 בראש השנה בעשור לחדש ב"ד שנה אחר אשר הובתה בעיר בעצם היום
 היתה עלי יד ה' ויבא אותי שמה אותה שערה הראה הקב"ה ליחזקאל
 במראה את חבנית הצית לעתיד לבא •

מסורת אודות חבורי חכמי
 אהל יוסף יצחק

פרקי שבעה עשרים

יד

בשנה השיעית למלך צדקיהו בעשירי בעשור לחדש בא
 נבוכד נצר וכל חילו על ירושלים ויצר עליה ויבנו עליה דק
 סביב ותבא העיר במצור עד י"א למלך צדקיהו בחדש השביעי בט' לחדש
 ויחוק הרעב בעיר ולא היה לחם לעם הארץ ותבקע העיר וכל אנשי
 המלחמה ברחו ויצאו מן העיר לילת דרך שער בין החומותים אשר על גן
 המלך וכשרים על העיר סביב וילכו דרך הערבה וירדפו חיל כשדים אחרי
 המלך וישיגו את צדקיהו בערבות יריחו וכל חילו נפוצו מעליו • ויתפשו
 את המלך ויעלו אותו אל המלך בבל רבלתה בארץ חמת וירצו אתו
 משפטים וישחט מלך בבל את בני צדקיהו וגם את שרי יהודה שחט
 ברבלתה ואת עיני צדקיהו עור ויאסרהו בנחשתים ויביאתו מלך בבל לבבל
 ויתגהו בית הפקודות עד יום מותו • כל כ"ח יום היה מקרקר ושוע אל החד
 וכן הוא אומר בחדש החמישי בו' לחדש חיא שנת י"ט שנה למלך נבוכד
 נצר מלך בבל ובמקום אחר הוא אומר בעשור לחדש ואומר בשנת עשרה
 למלך נבוכד נצר מה ת"ל י"ט ומת"ל י"ח אלא י"ט משמלך וי"ח לכבוש
 יחויקים מה ת"ל בו' לחדש ומת"ל בעשור ואם נאמר בעשור למת נאמר
 בו' אמור מעתה בו' נכנסו גוים לחיכל ונמלו את הים ואת המכונות ואת
 העמודים והיו מקרקרין בו שבעי שמיני ותשיעי עד שפנת הימים שבו קדשו
 עליה

סדר ערים

עליה מלחמה קומז ונעלה אזי לנו כי פנה יום כי ינמו צללי ערב • **על**
חשיכה הציתו בו את האור והיה נשרף בעשור לחדש • ועל אותו הדרך
חזא אומר כי ידעתי את יצרו וגו' ואומר כי אנכי ידעתי את מרוך וגו' כי
ידעתי אחרי מותי כי השחת וגו' • וכן בצדקיהו הוא אומר וגב' במלך
גבוכד נצר מרד אשר השביעו וגו' גם כל שרי הכהנים והעם הרבו למעול
וגו' וישלח ה' אלהי אבותינו וגו' ויחיו מלעינים במלאכי אלהים ויעל
עליהם מלך בכל וגו' • וכל כלי בית האלהים וגו' וישרוף את בית ה'
ואת בית המלך וגו' • זיגל השאריח מן החרב אל בכל לכלות דבר ה' מפי
ירמיהו וגו' • רבי יוסי אומר נ"ב שנה לא עבר איש ביהודה שנאמר על
ההרים אשא בכי ונהי ועל נאות מדבר וגומר • רבי יוסי אומר ו' שנים
נחקים המקרא הזה בארץ ישראל גפרית ומלח שרפה כל ארצה וגו' • ויכת
אותם מלך בכל וימיתם ויגל יהודה מעל אדמתו נפש תתליב שלש גליות
ארבעת אלפים ושש מאות ומבנימין ומשאר השבטים ו' אלפים גולה שגלו
עם יחויכין •

פרק שמונה ועשרים

ובשנת שתיים למלכות נבוכד נצר ותפעם דוחו ושנתו נהיתה עליו
אפשר לומר כן אלא שמנה הכתוב שנים לחורבן הבית
וחדשיט להורבן הבית וכן הוא אומר ויהי בל"ז שנה לגלות יהויכין מלך
יהודה בשנים עשר חדש בכ"ה לחדש וגו' • ובמקרא אחר הוא אומר בכ"ז
מה תלמוד לומר בכ"ה ומת"ל בכ"ז אלא בכ"ה מת שטנו. נבוכד נצר ונקבר
ובי"ו הוציאו אויל מירוד מקברו וגררו בשביל לבטל גזירותיו לקיים מה
שנאמר עליו ואתה השלכת מקברך כנצר נתעב וגומר ובכ"ז הוציאו
ליכניה • כל בפרק מת צדקיהו וספרו עליו ווי דמית מלכא צדקיהו שתי
שמרייא דלהין דדייא לקיים מה שנ' בשלום תמות וגו' • כשתמצא אומר
כל שהוא בטובה אל יחיאש מן הדעה וכל שהוא ברעה אל יחיאש מן
המאבה מנין מיהויכין וצדקיהו • נבוכד נצר מלך מ"ה שנה אויל מירוד
בנו כ"ג ובלשצר בנו ג' בשנת חדא לכלשצר מלך בכל דניאל חלם הוי
וגומר • בשנת ב' למלכות בלשצר הזון נראה אלי אני דניאל וגו' בשנת
ג' למלכות בלשצר וגומר בלשצר מלכא עבד לחם רב וגו' בלשצר אמר
בטעם חמרא וגומר בארין התיו וגומר אשתיו חמרא וגומר בה שעתא
גפקת אצבען די יד אנש וגומר ארין מלכא זיווהי שנוהי וגו' ויקרא אריה
על מצפה ה' וגו' משא דומה אלי קורא משעיר וגו' אמר שאמר וגו' מי
הוא שומר זה הקב"ה שנאמר הנח לא יגוס ולא יישן וגומר ה' ישמרך מכל
דע וכל המזמור מה שממר שלא תיכנס אומה באומה ומלכות במלכות
אפי' בחוט השערה אלא מלכות שהגיע ומנה ליפול ביום נופלת ביום
בלילה

סדר עולם

מ

בלילה נופלת בלילה וכן הוא אומר ונוף צרי יומם ובתחפתם חשך חיים
 דאומר ביה בליליא קפיל בלשצר מלכא כשדארז ודריוש מראת קביר
 מלכותא כבר שנין שתי ותרתי • מה תיל כבר שנין שתי ותרתי אלא
 יום שנכנס נבוכד נצר להיכל בימי יהויכין נולד שמו והוא דריוש • יום
 שמשחו את יחו ברמות נלעד משחו את חזאל שמו • הרי שבעים שנה
 משמלך נבוכד נצר ע' חסד אחת משכיבש יהויקים ועוד שנה אחת לבבל
 עמד דריוש והשלימה בשנה אחת לדריוש בן אחשורוש מודע מדיזומר אי
 אתה מוצא שנה למדי בכתובים אלא ון בלבד •

(הגה"ח) תמיהה היא זו זה שאומר שבעים שנה משמלך נבוכד נצר כי
 לא היו כי אם שבעים חסר אחת לפי שכשתחשב שלשים
 ושבע מגלות יהויכין שהיה בשנת ה' למלכו עד אויל מדוך כשחביט שנ
 נבוכד נצר למפרע לא היו אלא ו' ונמצא שלא מלך נבוכד נצר אלא
 ארבעים וארבע פאחר שתחשוב מקוטעים • ע"ג

(הגה"ה אחרת) תמה אני על זה כי בזה הספר עצמו אומר מילך ג' שנים
 מקוטעות וכאן אומר שאין אתה מוצא שנה למדי
 בכתובים אלא ון בלבד ואם כן היכי אמרינן במסכת מגילה דל ה' דריוש
 וכורש ואין אנו מוצאים אלא ארבע • ויש לומר על זה שהשנה השלישית
 של בלשצר המקום לדריוש המדי מקוטעת היתה והיא תימה ראשונה
 לדריוש ומאחר שבפרשה שלמעלה ממנה מנאה לאותה שלישית לבלשצר
 ככתיב בשנת ג' למלכות בלשצר המלך חזון וגומר לארצה למנותה
 לדריוש והשנה השנית שלו שהיא רביעית לדריוש ש"ב עליה אומר בשנת
 אחת לדריוש בן אחשורוש אבל מכל מקום שנתים מן כמו שבמס' מגילה
 מונה חמש בין ריוש וכורש ואעפ"כ לא מצינו שנה למדי בכתובים אלא
 זו בלבד היא השניה שלו לפי שהראשונה הרי נמנית לבלשצר • ועוד שנה
 אחת לבבל עמד דריוש והשלימה בשניה שלו שהיא נדאשונה המיוחדת
 לו • עד כאן •

וכן ירמיה אמר לחם לישראל ופן ירך לבככם ותירא וגומר בשמועת
 הנשמעת בארץ ג של בלשצר ובאה בשנה השמועת זו של דריוש אחריו
 בשנה השמועה והיתה בכל צבי ממלכות וגו' • וחמש בארץ על ירושלים
 מושל זה כורש הפרסי ואני בשנת אחת לדריוש המדי עמדי למעוז ולמחויק
 לו ועתה אמת אגיד לך והנה עוד ג' מלכים עומדים לפרס זה כורש
 ואחשורוש דריוש שבנה את הבית ומה ת"ל רביעי רביעי למדי ויהי דניאל
 עד שנה אחת וגו' בו ב' נאמר לו בחלחל תחוננים שא רבו וגו' שבעים
 שבעים וגומר ותרע ותשכיל וגו' שבעים שבעה אלו שעשו כגולה ועלו •
 ושבעים ששים ושנים אלו שעשו בארץ ושבע אחד מקצתו עשו בארץ
 ומקצתו חוצה לארץ ואחר השבע שנאמר יבדת והגב' בריח לרבים וגו' 2

סדר ערים

ג' יומי אומר שבועים שבעים משחרב בית ראשון ועד שחרב בית אחרון
 שבועים לחריבנו וארבע מאות ועשרה לבנינו ומה ח"ל שבועים שבעים אלא
 שהיתה גזירה גזורה קודם לשבועים שנה • וכך הוא אומר היו ימיו ק"ך שנה
 ואומר בשנת ת"ר שנת לחיי נח וגו' אפשר לומר כן אלא שהיתה גזירה
 גזורה קודם לק"כ שנה • וכן הוא אומר בעוד ס"ה שנה יחת אפרים מעם
 ואותה שנה שנת ר' לאחז היתה איפשר לומר כן אלא שהיתה גזירה גזורת
 מימי עמוס שנתים לפני הרעש שנאמר כה אמר עמוס בחרב ימות ירבעם
 וישאל גלח יגלה מעל ארמתו •

פרק תשעה זעטרים

ובשנת

אחת לכודש מלך פרס לכלות דב"ה מפז ירמיה העיר וגו'
 כה אמר בורש מלך פרס וגומר מי בכס מכל עמו ונומר •
 ויקומו ראשי האבות וגו' מלבר עבדיהם וגומר ארבע רבוא בכלל ופרס
 אינן אלא ל' אלף וג' מאות וששים וי"ב אלף היכן הכס אלא אלו שעלו
 משאר השבטים ויכינו את המזבח על מכונותם וגומר ויתנרצסו לחוצבים
 וגומר כודש מלך ג' שנים מקומעות ובמלכות אחשורוש בתחלת מלכותו
 וגו' בארין בפילת עבדת בית ה' בשנת ג' למלכו עשה משתה וגו' כל
 ארבע שנים היתה אסתר מוממנת בשושן הבירה ותלקח אסתר אל המלך
 וגו' כל ה' שנים היה המן כונס שלל למרדכי בחדש הראשון הוא חדש
 ניסן וגו' • ב"ג בניסן כתב המן את הספרים להשמיד להרוג וגו' • בט"ו
 בניסן נכנסה אסתר לפני המלך ב"ו בניסן תלו את המן בכ"ג בסיון כתב
 מרדכי ספרים להשיב ספריו של המן • ב"ג באדר ויכו היהודים בכל
 אויביהם וגומר וה' בשושן חמש מאות איש ותלו את עשרת בני המן על
 אשר כתבו שמה על יושבי יהודה וירושלים ביום ההוא פא מספר ההרוג
 וגו' • ובאותו הזמן לשנה הבאה נאמר ותכתוב אסתר המלכה בת אביחיל
 וגומר • הרי הוא עומר כי לפי מלאות לבבל ע' שנה למלאות לחרבות
 ירושלים ע' שנה • נ"ב שנה לאחר חרבן הבית עשו ישראל במלכות כשד' •
 ונפקדו ועלו • ג' של כורש וי"ד של אחשורוש וב' של דריוש • ובשנה ב'
 לדריוש נבנה הבית • וכן זכריה אמר ויען מלאך ה' וגומר ואומר ה'
 צבאות עד מתי אתה לא תרחם את ירושלים וגו' אשר זעמת זה ע' שנה •
 כל ארבע שנים היה הבית נבנה שנאמר ושצא ביתא דנא וגו' ובאותו
 הזמן לשנה הבאה עלה עזרא מבל וגלות אחרת עמו שנאמר הוא עזרא
 עלה מבל וגומר ויעלו מבני ישראל אל ירושלים בשנת ז' לאיתחשסתא
 המלך • ויבא ירושלים בחדש תמוז היא שנה העשירית למלך כי
 באחר לחדש הראשון וגומר כי עזרא הכין לבו וגומר ובא והבדיל את
 את ישראל מן הנשים הנכרות •

פרק שלשים

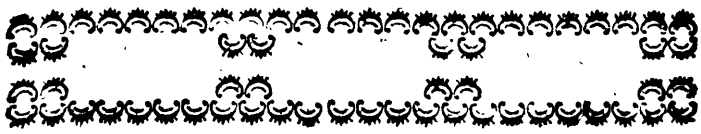
דברי

נחמיה בן חכליה וגומר י"ב שנה עשה בארץ ישראל מחקן
 בחומה ומשיב את ישראל איש לעירו ולאחוזתו • וכן היא
 אומר ובכל זה לא הייתי בירושלים • כי אם בשנת ל"ב לארחשסתא המלך
 זאבוא אל ירושלים • משנת כ' עד ל"ב ז' שנה חרי הוא אומר ושבי
 יהודאי בניין ומצלחין וגו' ואין אתה מוצא לפים מלכים אלא ב' כורש
 הדיוש ולמרי ב' דדיוש ואחשורוש • אלא הנא כורש הוא דדיוש הוא
 ארחשסתא לפי שכל המלכי נקראת ארחשסתא • כל שני מלכי מרי
 ופרס ר"ן שנה • וישבו הכהנים ותלויים והשוערים והמשרדים ומן העם
 והנתינים וכל ישראל וגומר ויאספו כל העם כאיש אחד וגומר ואומר
 ועשו כל הקהל הבאים מן השבי סוכות וישבו בסוכות כי לא עשו מימי
 יהושע וגו' אפשר לומר כן אלא מקיש ביאתן בימי עזרא לביאתן בימי
 יהושע מה בימי יהושע נתחייבו במעשרות ובשמיטין וביובלות וקידשו ערי
 חומה והיו גששין ושמחין לפני המקום ב"ה שנאמר ותהי שמחה גדולה
 מאד • וכן הוא אומר והביאך ה' אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך
 וירשתה וגו' מקיש ירושתך לירשת אבותיך מה ירושת אבותיך פחדוש כל
 הדברים הללו אף ירושתך בחידוש כל הדברים הללו • אי יכול תהיה לפס
 ירושה שלישיית תלמוד לומר וירשתה ראשונה ושנייה יש לפס שלישיית אין
 לפס • והצפיר השעיר מקץ יון וגו' הוא המלך הראשון ועמד מלך נבוא
 וגומר ובעמרו חשבי וגומר הוא אל כסנדרוס מקרון שמלך י"ב שנה • עד
 באן היו הנביאים מתנבאים ברוח הקודש מיכן ואילך הם אונן ושמיני
 דברי חכמים שנאמר כי נעים כי תשמרם בבטחך • להיות בה' מבטחך •
 ונאמר תלא כתבתי לך שלישים וגומר • להודיעך קושט וגומר • וכן הוא
 אומר שאל ביד ויגדך ויגידך ויאמרו לך • יכול וקני השוק חלמוד לומר
 ויאמרו לך הא למדת שזקן זה שקנה חכמה • רבי יוסי אומר מלכות גימס
 בפני הבית ל"ד שנה • מלכות יון ק"פ • מלכות בית חשמונאי ק"ג •
 מלכות הורדוס ק"ג • שיכאן וצילך צא וחשוב לחורבן הבית • ובגולה
 כותבין בשטרות למניין יוונים • אלפא ואלו הן שמונה מלכי יון •
 אלכסנדרוס מוקרון • פירמון • גלימון • מליקס • סמרוק •
 אנטיוך • אנטיוכס • גסקלגס • מפולמוס של אסירוס עד פולמוס
 של אספסינוס פ' שנה • אלו בפני הבית • מפולמוס של אספסינוס עד
 פולמוס של מימוס כ"ד • ומפולמוס של מיטוס עד מלחמת בן כונובא
 י"ו שנה • ומלחמת בן כונובא כ' שנים ומחצה כ"ב שנה אחר חרבן הבית
 נקח רבי יוסי אומר מגלגלין זכות ליום זכות וזאת ליום חובה שנמצא
 אומר בשחרב הבית בראשונה אותו היום מוצאי שבת היה ומוצאי שביעית

והיא

חיתה ומשמרתו של יחזיריב היתה ותשעה באב היה וכן שנייה זבוח זבוח
 חלים עומדים על דוכנן ואומרים שירה ומה שירה אומרים וישב עליהם
 את אונם וגומר • פחדש חרביעי בט' להדש הובקעה העיר בראשונה
 ובשנייה כ"ז בו • ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר
 כל העם אמן הללויה ברוך אלהים אלהי ישראל עושה נפלאות לברו
 וברוך שם כבודו לעולם וגומר • וחוא מהשנא עירניא זומניא וגומר •
 עירניא זו עידנה של סדום • זומניא זמנה של יושלים • תבנת בקרוב
 זאמרו אמן • מהעדא מלכין זה יהויקים ומהקם מלכין זה נבובד נצר
 מלך בבל • יתב חכמתא לחכימין זה משה רבינו אבי חכמה ואבי
 החכונה • ומנדעא ליודעי בינה זה יהושע בן נון שנאמר ויהושע בן נון
 מלא רוח חכמה • ד"א חכמה לחכימין זה יוסף העדיק שנאמר בו אין
 גבון וחכם כמוך • ומנדעא ליעדעי בינה זה דניאל וחבריו דכתב באדין
 גלניאל בהזוא די ליליא רזא גלי והוא גלי עמיקתא ומסתרתא וגומר •
 עמיקתא זה עומק המרכבה • זמסתרתא זה מעשה בראשית ידע מרה
 בחשוכא זו מתן פורענותן של רשעים בניתגם • ונהורא עמיה שרי זה
 מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא • ד"א יתב חכמתא לחכימין ערה
 יהושע בן נון שנאמר ויהושע בן נון מלא רוח חכמה • ומנדעא ליודעי
 בינה זה ירמיהו שנא' במרם אצרך כבטמן ידעתך וגומר יכול בעתו תלמוד
 לומר זה ספר תולדות הארץ מלמד שתראהו הקב"ה לאדם הראשון דור
 דור ומנהיגי דור דור ונביאי דור דור ודורשיו דור דור וחכמיו דור דור
 ופרנסיו דור דור ושופטיו • חכמי דור דור נביאי דור דור צדיקי דור דור •
 מספר שמותיהן מנין ימותיהן חשבון שעותיהן ככוס פסיעותיהן שנאמר
 כי אתה צעדי תספור וגומר • ואומר ותקטן זאת בעיני ה' אלהים וגומר
 ואומר גלמי ראו עיניך וגומר ואומר ולי מה יקרו ריעך אל וגומר אספרם
 מחול ירביון •

מליקא לה' תניא דסדר עולם רבא

XX

מאדם

סדר עולם זומא י

מאדם

עד המבול אלף וחמ"ו שנים • ומן המבול עד
הפלגה ג' מאות וארבעים ש"ה • ומן הפלגה עד
שנולד יצחק נ"ב שנה משנולד יצחק עד שיצאו
ישראל מצרים ארבע מאות שנה וארבעים שנה שהיו ישראל במדבר •
חמ"ן שנים משבאו לארץ ועד שגלו הימנה וע' שנה בין בית ראשון לבית
שני ובניין בית שני ת"ך ומשחרב הבית ועד עכשיו אלף ונ"ג שנה ור"ח
פכלל ארבעת אלפים ושמונה מאות ואחת • אדם חי משנולד שת ק"ל ש"ה
ושני חייו תתק"ל שנה • שת חי עד שנולד אנוש ק"ה שנים
ושני חייו מ' מאות וי"ב שנה • אנוש חי עד שנולד קינן צ' שנה ושני
חייו מ' מאות ות' שנים • קינן חי עד שנולד מהללאל ע' שנה ושני חייו
תתק"ו שנים • מהללאל חי עד שנולד ירד ס"ה שנה ושני חייו תתצ"ה
שנים • ירד חי עד שנולד חנוך קס"ב שנה ושני חייו תתקס"ב שנה •
חנוך חי עד שנולד מתושלח ס"ה שנים ויתהלך חנוך את האלחים עס"ח
שנה ואיננו כי לקח אחיו אלחים • מתושלח חי עד שנולד למך קפ"ו
שנים ושני חייו תתקס"מ שנים • למך חי עד שנולד נח קפ"ב ושני חייו
תשצ"ו שנה • נח חי עד שנולד לו בנים ת"ק שנים ושני חייו
תתק"ן כיון שבא מבול היה נח בן ת"ר מאות שנה וש"ן לאחר המבול הרי
י' דורות • גשם חי עד שנולד ארפכשד מאה שנה ושני חייו ת"ק שנה •
ארפכשד חי עד שנולד שלח ל"ה שנה ושני חייו ת"ג שנים • שלח חי עד
שנולד עבר ל" שנה ושני חייו ת"ג שנה • עבר חי עד
שנולד פלג ל"ד שנה ושני חייו ת"ל • פלג חי עד שנולד רעו ל' שנה ושני
חייו ר"ט שנים • רעו חי עד שנולד שרוג ל"ב שנה ושני חייו ר"ו שנים •
שרוג חי עד שנולד נחור ל' שנה ושני חייו מאתים שנה • נחור חי עד
שנולד תרח כ"ט שנה ושני חייו קי"ט • תרח חי עד שנולד אברהם אבינו
ע' שנה ושני חייו ר"ה שנים • הרי עשרה דורות מן המבול ועד הפלגה
רע"ב שנה • משנולד אברהם עד הפלגה מ"ח שנה • מן הפלגה עד
שנולד יצחק נ"ה שנים • משנולד אברהם עד שנולד יצחק מאה שנה •
ושני חייו קע"ה שנים • יצחק חי עד שנולד יעקב ס' שנה ושני חייו ק"פ •
יעקב חי עד שנולד יהודה פ"ח שנים ושני חייו קמ"ו שנים • יהודה חי
עד שנולד פרץ ל"ה שנים ושני חייו קי"ט שנה • פרץ חי עד שנולד חצרון
מ' שנים והצרון וחמול ירדו למצרים הרי אלפים ור"ח לביאת עולם •
יעקב חי עד שנולד ראובן פ"ג שנים ושני חייו של ראובן ככ"ד שנים ומת
לאחר שמת יוסף במצרים ב' שנים • שעון חי ק"ד ומת לאחר שמת יוסף
שנה אחת • לוי חי קל"ז שנים יהודה חי קי"ט שנה • יששכר חי קכ"ב

סדר עולם

שנה • זבולין חי קכ"ד שנה ומת לאחר שמת יוסף ב' שנים • דן חי קכ"ז
שנה • אשר חי קכ"ו שנה • יוסף חי ק"י שנה • בנימין חי ק"א שנה ומת
לפני לוי כ"ו שנה • וחצרון הוליד את רם ורם הוליד את עמינרב ועמינרב
הוליד את נחשון ונחשון היה מיוצאי מצרים בשנת אלפים תמ"ח לבריאת
עולם עד שיצאו מצרים ובאותה השנה בחדש השני נתנה תורה לישראל
ובאותה השנה בחרש השלישי נתנו לישראל עשרת הדברות ובשנה השנייה
נתנה להם התורה ב"ה ובאותה שנה מת נחשון ונחשון הוליד את שלמה
ושלמה מבאי הארץ ושלמון הוליד את בועז ובענת ארבעים ואחת לצאת
ישראל מצרים הדי שנת אלפים תמ"ט לבריאת עולם נכנסו ישראל לארץ
ומת יהושע בן נון הרי עשרה דורות • בועז הוליד את עובד ועובד הוליד את
ישי וישי הוליד את דוד • ודוד מלך על ישראל בשנת ש"ץ שנה לכניסתן
לארץ היא שנת ת"ל שנה ליצאתן מצרים • ושנת ב' אלפים ותתע"ד
לבריאת עולם ואביתר היה בהן גדול בימיו ונתן וגד נביאים ומלך ארבע
שנה ודוד הוליד את שלמה ובשנה הרביעית החל לכנות הבית ובשנה
העשירית למלכו נשלם בנין הבית היא שנת ארבע מאות וארבעים
לכניסתן לארץ שהיא שנת ת"פ ליצאתן מצרים והיא שנת ב' אלפים
ותתק"ח לבריאת עולם ויסד הבית והיה צדוק בהן גדול בימיו וינתן
ועדו ואחיה השילוני נביאים • ומלך אחריו רחבעם בנו • ו"ז שנת זארימעץ
כהן גדול ושמעיהו ועדו נביאים אביתר בנו מלך אחריו ג' שנים ואביתר
כהן גדול ועדו נביאים • אסא בנו מלך אחריו מ"א שנה ויהורם ועזריהו
בן עורד וחנני הרואה ויהיא בן חנני נביאים • יהושפט בנו מלך אחריו
כ"ה שנה יואחז כהן גדול ויהוא בן חנני ועובדיה ומיכה ויחזאל בן זכריה
ואלעזר בן דודיהו נביאים • יורם בנו מלך אחריו ח' שנים יהוידיה כהן
גדול אליהו נביא • אחזיהו בנו מלך אחריו שנה אחת ויהושפט כהן גדול
ואלישע נביא הרי י' דורות • אח"כ קמה עתליה אם אחזיה ותאבד גרע
בממלכה והיה צער גדול וכלו בית דוד ולא נשאר מהם אלא יואש תינוק
קטן והחביא אותו יהודע כהן גדול ותמלור עתליה ו' שנים והרגו אותה
ומלך יואש ארבעים שנה יהודע ופדיה כנניכ גדולים וזכריה בן יהודע
כהן ונביא ציה יואש והרגו • אמציהו בנו מלך אחריו כ"ט שנים צדקיה
כהן גדול אמון ואמציה אחי הווא אמציה אבי ישעיהו נביאים • עוזיהו בנו
מלך אחריו נ"ב שנה יואל כהן גדול הושע ועמוס וישעיהו נביאים • יוחס
בנו מלך אחריו מ"ז שנה יוחס כהן גדול הושע וישעיהו ועמוס ועזיהו
ומיכה תמורשתי נביאים • אחז בנו מלך אחריו מ"ו שנה אודיהו כהן גדול
הושע וישעיהו ועמוס ומיכה ועורד נביאים • חזקיהו בנו מלך אחריו כ"ט
שנה נריה כהן גדול הושע וישעיהו ועמוס ומיכה נביאים • מנשה מלך
אחריו ג"ה שנה הושעיהו כהן גדול יואל ונחום וחבקוק נביאים • אמון בנו
מלך

סדר עולם יח

מלך אחריו ב' שנים שלום כהן גדול חתום נביאים • יאשיהו בנו מלך
אחריו ל"א שנת חלקיהו כהן גדול צפניה וירמיה והולדה נביאים • יהואחז
בנו מלך אחריו ג' חדשים • חלקיהו כהן גדול ירמיה נביאים • יהויקים
אחריו מלך אחריו שנת עזריהו כהן גדול ירמיה ואוריה נביאים • הרי
עשרה דורות • ובשנה חג' למלכו הגלה אותו נבוכד נאצד מלך בבל
ומת באיסורו לקיים מה שנאמר קבורת חמור יקבר הוא הגלה את ירושלים
ואת כל השרים ומבנימין ומשאר שבטים ו' אלפי נולה הכל גבורים עושי'
מלחמה • ומלך אחריו יהויכין בנו ג' חדשים נעשרה ימים שריה כהן גדול
וירמיה נביא והגלה אותו נבוכד נצד מלך בבל הוא ו"ה אלף ימיו והוליד
את צדקיהו אחי אביו בן יאשיהו ומלך י"א שנה יהוצק אחי עזרא הסופר
ידמיה ויחזקאל נביאים • בשנה החמישית למלכו באו חיל בבל על
ירושלים ויחנו עליה ויבנו עליה דיק סביב ותבא העיר במצור עד י"א שנה
למלכו ובאותה שנה הגלה יהודה מעל אדמתם היא שנת ח"ג שנים
לכניסתן לארץ ותת"ץ לצאתם ממצרים ושנת ג' אלפים וש"ח שנה לבריאת
עולם • ולא נשאר מבית דוד אלא יכניהו לבדו והוא הוליד את שאלתיאל
ומלכירם ופריה וגמריה ל"ח משפחות המה ומלך נבוכד נצד עד שנת ל"ז
לגלות המלך יהויכין • מת נבוכד נצד ומלך אויל מיוחד בנו כ"ג שנים •
בשנה הראשונה למלכו הוציא יהויכין מבית כלא ואז"כ מת בבבל אחרי
מות צדקיהו שאלתיאל בן יהויכין חכמים דברוהו בגולה ומלך בלשאצר
ג' שנים ומת שאלתיאל ועמד אחריו זרובבל בנו בשנת נ"ב לחרבן הבית
היא שנת ע' למלכות בבל מלך רדיוש המדי ובמלה מלכות כשדים ועלה
זרובבל לירושלים וגלות עמו בשנה אחת לכורש מלך פרס • ויהושע בן
יהוצק כהן גדול וחגי חכיהו ועזרא נביאים • עמד אהשדרוש ובמל
מלאכת בית המקדש ובקש לעקור את ישראל ועקרו הקב"ה לו ולהמן הדשע
מן העולם • בשנת י"ח למדי היא שנת ע' לחרבן הבית עלה עזרא הסופר
לירושלים וגלות אמרת עמו ובנה חומת ירושלים • זהכין את בית המקדש
וזרובבל לבבל ומת שם ועמד אחריו משולם בנו ובימת מלכה מלכות
יון בשנת נ"ב שנה למדי ופרס • מתו חגי זכריה ומלאכי באותו הזמן פסג'ח
נבואה מישראל היא שנת ג' אלפים וארבע מאות וארבע לבריאת עולם
מכאן ואילך הט אונד ושמע דברי חכמים • אלכסנדרוס מוקדון מלך יון
מלך י"ב שנה ומת משולם ועמד אחריו חנניה בנו חכמים דברוהו וכימי
מלך פטרוון וסלמון ואלסכנוס ומפרים מלכי יון בשנת מאה וארבעים ליון
מת חנניה ומתתיה בן יוחנן בן שמעון ועמד אחריו מרכיה בנו וחכמים
דברוהו ובימיו היה אדום מנוקרת סליקוס פנשרוך אנטיוך ואנטיוכס
וגסקלגס ואנטיקי הוא בנה אנטיוכיא ותלמי הוא כתב את התורה יונת •
בשנת ק"ע ליון איקמל שמעון בן יוחנן בן מתתיה ומת ברביה ועמד אחריו

סדר עולם

חסדיה בנו חכמים דבריה כימיו היה עזר גדול לישראל בימי ג'נוז מלך
יון ויצאו בני השמונים והרגו אותו ואת כל חיילותיו היא שנת קע"ה ליתן
ומלך יוחנן בן שמעון בן מתתיה בן חשמוני ל"ו שנים ושכיב חסדיה ועמד
אחריו ישעיה חכמים דבריה • ומלך ינאי בן יוחנן כהן גדול כ"ז שנים
ושכיב ינאי ועמד אחריו ארסתבלום בנו ומלך י"ג שנה ונהרג ומלך אחריו
אנטיגנוס בנו כ"ו שנים ונהרג בשנת ק"ג למלכות בית חשמונאי • ועמד
אחריו הורדוס בן אנטיפטר עבר השמונים • ומלך והרג כל בית אדוניו
ומלך שנים ושכיב עובדיה ועמד אחריו שמעיה בנו חכמים דבריה הרי
עשרה דורות • ומלך אגריפס בן הורדוס ומלך אחריו מונבו בנו ושכיב
שמעיה ועמד אחריו שכניה וחכמים דבריה • בשנת ק"ג למלכות הגרים
היא שנת ארבע מאית וארבעים שנה לבנין הבית ושנת ג' אלפים ותקנ"ח
שנים לבריאת עולם בא אספסיאנוס והחריב את הבית והגלה את ישראל
ובתים הרבה מבית דוד ויהודה לאספסיא היא ספרד • והיא הייתה שנת ק"פ
לאדום שמלכו לפני הבית ובשנת נ"ב להורבן הבית חרבה ביתר בשנת
קס"ו לחרבן הבית אתו פרסאי על רומאי ושכיב שכמה ועמד אחריו חזקיה
בנו חכמים דבריה ושכיב חזקיה ונקבר בארץ ישראל בנגעת ארבל אשר
ליהושע בן נשרף הכהן במורת השר ועמד אחריו בנו וחכמים דבריה •
וכך שכיב פש נתן במעי אמו הוא נתן רצוציתא ושכיב נתן ועמד אחריו
רב הונא בנו חכמים דבריה • ושכיב עקיב ועמד נחום בנו חכמים
דבריה רב הונא ורב חננא ורב מתנא ורב חננאל חכמים שלו ושכיב נחום
ועמד יוחנן חכמים דבריה רב חננאל חכם שלו ושכיב יוחנן ועמד שפט
בנו חכמים דבריה ורב חננאל חכם שלו • ושכיב שפט ועמד אחריו ענן
בנו חכמים דבריה ורב שמואל חכם שלו וסליק פסא בר נצר דא ואחרבת
לנהרדעא ושכיב רב הונא ונקבר בארץ ישראל אצל רבי חייא רבא ועמד
נתן בנו חכמים דבריה רב יהודה בר יחזקאל ורב ששת חכמים שלו •
ואחסינו • לכותא פרסאי בשנת רמ"ה לחרבן הבית וגזרו פרסאי שמרא על
יהודאי ושכיב נתן ועמד נחמיה בנו חכמים דבריה רב שובי חכם שלו •
ושכיב נחמיה ועמד עקביה בנו חכמים דבריה רבא ורב אדא חכם שלו •
ובימיו סליק לארמאי וכבשה • ושכיב מר עקבן רצוציתא ונקבר בארץ
ישראל ועמד אחריו הונא מר אחיו חכמים דבריה • אבוי ורבה ורב
חסף בר חמא חכמים שלו • ובימיו סליק שבור לנציבא וכבשה ושכיב
הונא מר ועמד עוקבא אחיו חכמים דבריה רב חננאל חכם שלו • ומת
עוקבא ועמד אחריו אבא בן אחיז בן מר עקבן רבא ורבינא חכמים שלו •
בשנת ארבע מאות ומ"ז שנה לחורבן הבית קם עלמא בלא מלכא • ושכיב
אבא ועמד אחריו מר כהנא אחיו רב ספרא חכם שלו • ושכיב מר כהנא
ועמד אחריו רב ספרא אחיו רב אחא מדפתי חכם שלו • ושכיב מר זוטרא
ועמד

ועמד אחיך כהנא בנו רבנא חכם שלו * ושכיב רב כהנא ועמד אחיך
 רב הונא מר אחי רב אחא מרפתי ב' חנילאי חכם שלו * ושכיב ועמד
 אחיך רב הונא אחי אביו בר רב כהנא רב מרי ומר חנינא רבא חכם שלו *
 ובנו כלון דבית דוד והכי הוא אחתיה דרב הונא ריש גלותא ברתיה דמר רב
 חנינא ריש מתיבתא הורא * ורב חנינא גברא הות ופדיש ואזיל דינא דריש
 גלותא לסתא רב חנינא ריש מתיבתא ובעא למעבד פרקא ולא שבקיד
 ריש מתיבתא ואתא לקמיה ריש גלותא * ופקיד ריש גלותא ושדר ואתיה
 לדיש מתיבתא ופקיד עליה ואותביה בתרי פילי מתא כולי ליליא למחר
 אחייה ופקיד ושמו לכל משייה דדיקניה ולא למיתן ליה אושפיזא ואול
 ריש מתיבתא וייתב בבי כנישתא רבתי ובכא ומלא קוקיזא דדמעל ושתייה
 תפל מתנא במי ריש גלותא ומייתו כולהו בחד ליליא * ופש פד זוטרא
 בכריסיה דאימיה וחזא החוא ליליא מר רב חנינא בחלמא דעל לבוסתנא
 דארזי ושקל נרגא וקמל לכל ארזי דתו בידה * ופש חרא אדוא זוטרא תחות
 ארעא דלי נרגא למקטליה ואתא גברא סומקא סבא אמר ליה אנא דוד
 מדך ישראל והאי כשתנא דילי הוא את מאי הוה לך בהדיהו דקטלתינהו
 סחייה בהפקא ואתדרינתו לאנפיה לאחוריה * ואיתער ומהדריה אנפיה
 לאחוריה אמר להו לרבנן פש סבית דוד חד אמרו ליה לא פש מנהון חד
 שום אנש אלא ברתך דמעברא ואול וגנא על בכא דליה במטרא ובשמשי
 עד וילת וכו' ילדה תרצן אנפיה כדרכן ושקליה לגבית * ואקרייה ושוויה
 גברא רבא * חד חתן הות לבית דוד וההו רב פחרא שמיר * כד חויה
 דמית בית דוד שקל ממנא ושוהדא למלכא ושוויה רישא * נכד הוה מר
 זוטרא בר מ"ו שנים * אול הוא ודיש מתיבתא לגבי מלכא ושקליה
 לדאשנותיה מן רב פחרא * וההוא רב פחרא עייל ליה דורבא בנחדיה
 ואיתפח עד דמית * מסום הכי צידין דבית דוד דורבא על דאתמיהו וחיה
 מר זוטרא ריש גלותא ד' שנים זמר רב חנינא ורב סמא ורב יצחק חכמים
 שלו * ובימיו נהרג מר רב יצחק ריש מתיבתא ובתחוא יומא נפק רבא
 מיר גדול זכר נשיאמו לחיי העולם הבא איתחזי ליה עבודה דנדא ונפקו
 בהדיה ארבע מאה גבירין ועברו קרבא על פרסאי * ואידית מלכותא וגבא
 גזיאתא ז' שנין ובסוף ז' שנין חסוה הנך דנתקי דהוו בהדיה ואשכחינן
 דהוו שתוי יין נסד וקא מונאן בבית מלכי גוים * ואסתלק עמודא דנורא
 דהוא סגי קמיה ונקסוה פרסאי * וקטלוה וצלבוה לדיש גלותא מר זוטרא
 ולדיש מתיבתא על גשרא דמחוזא * ופקיד מלכא ושבייה מתא דדיש גלותא
 ובתחוא יומא איקטיל מר זוטרא ריש גלותא זכר נשיאמו לברכה * ואיתליד
 ברא וקרייה מר זוטרא על שמה דאבהו וערקו דבית דוד ותלתין שנין לא
 יכיל מר אחונאי לגלויי אנפי * ומר רב גיזא אחוי דאבוהון דבית מר רב
 גיזלאי אול וייתב בנח צבא * ומר זוטרא ב' מר זוטרא ריש גלותא סליק
 ליה

סדר עהם

לחן לארץ ישראל ועיילה ביש פדיקה • ובשנת תנ"ב לחורבן הבית
 היא שנת ארבעת אלפים ומאתים ושמונים לבריאת עולם • עלה לארץ
 ישראל חיה ראש סנהדרין ואחריו רב צריא ואחריו סר וזמרא בנו • ואחריו
 רב יעקב בנו • ואחריו רב מיגס בנו • ואחריו רב נחמיה בנו • ואחריו
 רב אכדימו בנו פ"ז דוד וכולם פ"ז כלל שמותם • ורב אבי הוליד את
 רבי יעקב ואת רבי פנחס ואת רבי עזריה ורבי פנחס הוליד את רבי חצוב
 ורבי שמנים ותשעה דור •

סליק סדר עולם זוטא

אמר רחבם תפארת השרים רבינו אברהם הלוי בן דוד
 וכחנו לברכה

זה ספר הקבלה

כתבנהו להודיע לתלמידים כי כל דברי רבותינו ז"ל חכמי המשנה
 והתלמוד כולם מקובלים חכם גדול וצדיק מפי חכם
 גדול וצדיק ראש ישיבה וסיעתו מפי ראש ישיבה וסיעתו מאנשי כנסת
 הגדולה שקבלו מהנביאים וכד כלם לברכה • ולעולם חכמי התלמוד וכל
 שכן חכמי המשנה אפילו דבר קטן לא אמרו מלבם חוץ מן התקנת שתקנו
 בהסכמת כולם כדי לעשות סייג לתורה • ואם לחשך אדם שיש בו ריח
 מינות לומר מפני שנחלקו בכלמה מקומות לכך אני מסופק בדבריהם • אף
 אתה הקהה את שיניו והודיעהו שהוא ממרה על פי ב"ד ושלא נחלקו דו"ל
 לעולם בעקר מצות אלא בתולדותיה ששמש עקרה מרבחיהם ולא שאלום
 על תולדותיה מפני שלא שמשו כל צרכן • כיוצא בו לא נחלקו אם
 מדליקין ט שבת אם לא ועל מה נחלקו במת מדליקין ובמה אין מדליקין
 ולא נחלקו אם חובה לקדוא קריאת שמע ערבית או לא ועל מה
 נחלקו ומאימתי קורין את שמע בשחרית וכן לכל רבניהם •

מאדם עד המבול אלף ותרנ"ו שנה מהמבול עד אברהם רצ"ב שנת
 משנולד אברהם עד שיצא מתרן פעם ראשונה נ"ב שנת •
 משיצא מתרן עד מעמד בין הבתרים י"ח שנים ושב לתרן ועמד שם ה'
 אגים וחדר לארץ בן ע"ח שנה • ועד שנולד יצחק כ"ח שנה ועד שנולד
 יעקב

יעקב ס' שנה * ועד דת יעקב למצרים ק"ל שנה ועד שמת יעקב י"ז שנה
ועד שמת יוסף ג"ג שנה * משמת יוסף עד שעמדו במצרים נביאי השקר
מבני אפרים ונלעד והטעו את ישראל ונחרדו ק"ישנה * ועד צאתם מארץ
מצרים ל' שנה *

יצא

במצרים בנימן שנת ב' תמ"ח ועד בנין בית ראשון ת"פ שנה *
בבגה הבית שנת ב' אלפים תתקכ"ט ועד חורבן הבית תל"ג
שנים אבל ת"י שנים מנו לו כי מתחלת גלות יהויקים לא נחשב המלכות
וזה פרמן במדבר ארבעים שנה יושפע כ"ח זקנים שהאריכו ימים אחרי
יהושע י"ז עתניאל ארבעים אילך פ' ובסופן שמגר שנת אחת * דבורה
וסק ארבעים גרעון ארבעים אבימלך ארבעים תולע כ"ג יאיר כ"ב יפתח
ששה אבצן ז' אילון י' עבדון ח' שמשון ד' עלי ארבעים שמואל י"א
שאול שנים רוד ארבעים שלמה ארבעים ונבנת הבית שנת ג' למלכותו *
דחבעם י"ז אביה ג' אסא מ"א יהושפט כ"ה יהורם ח' אחזיהו שנה אחת
עתליהו ששה יואש ארבעים אמציהו כ"ט עוזיהו ג"ב יוחס ט"ז אחז י"ד *
חזקיהו כ"ט מנעה ג"ה אמון שנים יאשיהו ל"א יהואחז ג' חרשים יהויקים
אחד עשר יהויכין ג' חרשים צדקיהו י"א חזי תל"ג מסוף שנת ג' לשלמת
עד חורבן הבית יהויכין שאלתיאל בנו וזדבבל בנו משולם בנו הנגיה בנו
עובדיהו בנו מרכיה בנו חסדיהו בנו ישעיהו בנו שכניהו בנו שמעיהו בנו
געדריהו בנו חזקיהו בנו ואומרים כי אחי חזקיהו בן נעדריהו היה הלל כל
אלה נשיאי ישראל בבבל ועלת הלל מבבל והיה בארץ ישראל לנשיא ק'
שנה קודם חורבן בית שני * רבן שמעון בנו רבן גמליאל הזקן בנו רשב"ג
בנו רבינו הקדוש בנ ר"ג בנו ר' יהודה הנשיא בנו *

משה

רבינו עליו השלום קבל תורה מסיני עשרת הדברות * במזון
שנת ב' תמ"ט ושאר המצות באותן מ' יום שעמד בהר עד י"ז
בתמו שירד ושבר הלוחות * ובשאר השנה הראשונה לצאתם מארץ מצרים
ובשנה השנית עד תשעה באב ששבו המרגלים מתור הארץ ולא אבו לעלות
ונגזרה על אבותינו שלא יכנסו לארץ * ומשם ואילך לא נצטוו על שום
מצוה כלל ונפטר משה רבינו עליו השלום ביום שבת בעת המנחת בן
באדר בשנת ג' תפ"ט *

יהושע

בן נון עליו השלום קבל ממנו תורה שבכתב ותורה שבע"פ
שהרי מרעה היה יושב ודן את כל ישראל מן חבק עד
הערב * ואלו תורת שבכתב אין בה א' מני אלף מכל תקורות המתאדשות
ואתו כך שם עליהם שרי אלפים שרי מאות שרי המאשים שרי עשרות *
ואמר להם שמוע בין אחיכם ושפטתם צדק * והוא אמר על עצמו ואצוה
אתכם בעת ההיא וגומר * ואין מצוה זו אלא תורת שבע"פ * ובענין שהיטה
והלכותיה כתיב אשר צויתך תובת ואכלת * מלמד שהמצוה בשחימתן
מצות

ספר הקבלה

מצוח שאינן בחובות בתורה ואי איפשר שלא הודיע אותם ליהושע •
ויהושע מסרה לוקנים • ונפטר לחיי העולם הבא שנת ב' תקי"ז וקנים
 שחאריכו ימים אחרי יהושע מסרה לנביאים • ונביאים מסרה
 זה לזה דוד אחר דוד עד חגי זכריה ומלאכי • נביאים מסרה לאנשי כנסת
 הגדולה והם זרובבל בן שאלתיאל בן יכניה מלך יהודה • והבאים עם
 זרובבל ישוע • נחמיה שריה רעליה מודכי בלשן • מספר בגוי רחום בענה
 אלו הם ראשי כנסת הגדולה •

נבנה

בית ראשון בשנת ב' תתק"ט ועמד תכ"ז שנה וחרב אחר שהיתה
 בו מלחמה ז' שנים ועמד בית ראשון חרב שבעים שנה • ומת
 שאמרנו שעמד בית ראשון חרב ע' שנה כך היה • כי בשנת מ"ט לחורבנו
 שהיא שנה אחת לכורש מלך פרס התחילו לבנותו וכתבו עליהם רחום בעל
 טעם ושמי ספרא אגרת לכורש מלך פרס והשיב בתשובתו • בען שימו
 טעם לבטלה גובריא אלך וקדיתא דא לא תתבני עד מי טעמא יתשם
 הות בטלא עד שנת מרתין לדיוש מלכא •

בא

וראה כמה נאמנות נחמותיו של אלהינו יתברך שמו • בי כעין
 גלותם סן היתה גאולתם • מתחלת גלותם ועד חורבן הבית וסוף
 המלכות כ"א שנה • ומעת הוחל להבנות עד אשר כלו כ"א שנה כי השנה
 שמקצת שנת ג' ליהויקים ומקצתה שנת ד' ליהויקים • מלך נבוכד נצר
 ועלה ליחזשלים • ונתן ה' בידו את יהויקים מלך יהודה ודניאל חנניה
 משאל ועזריה בשנת שלשה ליהויקים והיא שנה ראשונה למלכות נבוכד
 נצר ולקץ שבעה שנים מת יחויקים ומלך יהויכין ועל"ה נביבד נצר והגלה
 יהויכין ועשרת אלפים גולה ואנשי החיל עבדה אלפים • הרי אלו שבעה
 עשר אלף • והזכרו בספר ירמיהו שלשת אלפים וכ"ג כי ראשי
 האבות הזכיר ירמיהו ולא הזכיר עלות נבוכד נצר על
 יהויקים בהגלותו את דניאל ועוד עלה נבוכד נצר בשנה הששית למלכות
 צדקיהו היא שנת שמנה עשרה למלכות נבוכד נצר והגלה מישדאל תתכ"ב
 אנשים ועוד בשנת שלשה ועשרים לנבוכד נצר הגלה את צדקיהו והחריב
 הבית • ומפני שנים סקוטעות שהיו ביניהם נמצא בין גלות דניאל וגלות
 צדקיהו כ"א שנה שלמות ועמד עד נבוכד נצר הוא כמלכותו ד' ב שנה
 כי מ"ה שנה מלך ומת ומלך אויל מרודך ב"ב שנה • ובשנת מלכותו
 נשא את האש יהויכין מלך יהודה • ומת אויל מרודך ומלך בלשצר בנו
 ג' שנים וקשרו עליו שריו ותכוהו וימת בבית משתהו • והיו שנה נבא
 ישעיהו ירוד השלחן ענה הצפית אכול שתה קומן השרים משתהו כגן •
 ויחייים לנבוכד נצר ועבדו אותו כל הגוים ואת בנו ואת בן בנו הרי באין
 מ"ה שנה לנבוכד נצר כ"ב אויל מרודך ושלשה לכלשצר הרי למלכות
 בבל ע' שנה • ומפני שלא נבאלו בשנה אחת לדיוש בן אהשוורש מודע
 מדי

ספר הקבלה כא

מדי אשר הומלך על מלכות כשרים חמה דניאל עליו השלום והיו שכתוב
 בשנה אחת לדיוש אני דניאל בינתי בספרים מספר השנים אשר חידא
 דבר ה' אל ירמיה הנביא למילאת לחרבות ירושלים ע' שנה עד שבועים
 שבעים נחתך על עמך ועל בית קרשך וגומר חודיעו ימי הגלות וימי
 הגאולה • ושבעים שבעים הם ר' מאות ותשעים שנה ע' שעמד הרב
 ות"ך ימי בית שני עד עלות אספסינוס ומיטוס לכלה הפשע ולהתם חמאת
 ולכפר עון זה בנין בית המקדש ולהביא צדק עולמים זה שהיו למושב ולא
 עבר עבודה זרה ולא הושיבו נשים נכריות ולא הלעינו על המצות והתקינו
 שיהיו קורין בתורה בשני ובחמישי ובשבת • ולחתום חזון ונביא • פטירת
 חגי זכריה ומלאכי שאז פסקה גבואה מישראל ולמשח קדש קרשים בבנין
 בית המקדש וההיכל לפני ולפנים וזרע וחשכיל סמוצא דבר להשיב
 ולבנות ירושלים עד משיח נגיד שבועים שבעה • וחזרה תחילו לבנות
 ירושלים בשנה השנית לחפלת דניאל בשנה אחת לכידש מלך פרס •
 ונקרא משיח שכן כתוב כי כה אמר ה' למשיחו לכורש אשר התזקתי
 בימינו והודיע המלאך לדניאל כי סמוצא דבר כלומר מעת שדבר ירמיהו
 דבר זה שחזא סגלות צדקיהו עד משיח נגיד והוא כורש שבועים שבעה
 שהם ארבעים ותשע שנה וכי אין החשבון מגלות דניאל גלא מגלות
 צדקיהו והוא פרטן נבוכד נצר אחר הרבן כ"ב אויל מרוך כ"ב בלשצר ג'
 לדיוש שחר ושנה הראשונה לכורש חרי כאן מ"ט שנה והם שבועים שבעה
 עוד נשארו כ"א שנה לאחר שהתחילו לבנותו ברשיון כורש • צא משבועים
 שבעים • שבועים שבע נשארו שבועים ששים ושלושה • צא מהם שבעים
 ששים ושנים והם ר' מאות ועשרים שנה שגמרה המלכות נשאר שבע
 אחר שהיה במלכות אספסינוס ומיטוס חורגו הנקרא לנו ועל ת"ך שני
 הישוב הוא אומר שבועים ששים ושנים חשוב ונבנתה רחוב ורחץ וזו
 שאמר ובעוק העיתים כי בצער גדול נבנתה חומת כדכתיב ואין אני ואחי
 תערי ואנשי המשמר אשר אחי אין אנחנו פושטים בגרינו איש שלחו
 המים ושאר הענין ואחר ת"ק שנה הוא אומר ואחרי השבועים ששים ושנים
 יכרת משיח ואין לו זר אגריפס המלך ומונבו בנר שהכס אספסינוס
 זימיתם ג' שנים ומחצה קדם חורבן הבית ועלה אספסיאנוס ומיטוס
 והגביר ברית לרבים בשבוע האחרון אבל בחצי השבוע כפר בביתו
 והשבת זבה ומנחה ועל כנף שקוצים משומם מפני שהכעיסוהו הפריצים
 מישראל והוא והעיר והקדש ישחית עם נגיד הבא וכן חיתה גאולתם של
 ישראל נהרג בלשצר והמלך על מלכות כשרים דריוש בן אחשוורוש מורע
 מדי ומלך שנה אחת ומת • ומלך כורש ג' שנים ובשנת אחת למלכו העיר
 ה' את רוחו לבנות המקדש ואחר כך בטלו ומלך הוא ג' שנים והרגתו
 מלכת שפי מפני שהרג וצא שני בניה ומלכים גדולים היו ומלך אחרון

ספר הקבלה

ט"ז שנה ומת ומלך בנו שילדת אמתר הוא דריוש והוא ארתחששתא בשנת
ג' למלכו נבנה הבית • בן ז' שנה היה במלכו ומלך ל"ב שנה ועלה עליו
אלכסנדרוס מוקדון • ויכהו וימיתו בשנת ל' לבנין הבית ותכרת מלכות
פרס ותחילה מלכות יון •

הדור השני מאנשי כנסת הגדולה שמעון הצדיק ושמו ערו בן
יהושע בן יהוצק הכהן הגדול בימיו נשמדת

מלכות פרס על ידי אלכסנדרוס מלך יון ובא אלכסנדרוס זה לירושלים
לאחר שהשמיד מלכות פרס ובקש להחריב ירושלים ולהגלותה פעם שנית
בשנת ארבעים לבנין בית המקדש ויצא שמעון הצדיק אליו וכשראהו המלך
גדלו ונשאו ונתן לו שאלתו ושאל שמעון הצדיק ממנו שלא להחריב הבית
ושלא להגלות את העיר והמלך צוה כן ותמהו שריו ועבדיו שהיו יודעים
שאמר להחריבה ולעולם לא חזר ברברו • והוא אמר להם דמות דיוקנע
של זה מנצח לפני במלחמה והתנה המלך על שמעון הצדיק שכל בן
שילד לכהנים באותה שנה יקראוהו אלכסנדר על שמו • ושיחילו מינין
שמרותיהן מאותה שנה והוא שנת אלף לצאתם מצרים • והיא שנת ג'
אלפים ות"נ ליצירת • ובאותו קומן נפטר עזרא הסופר וחגי וזכריה
ומלאכי ונסתלקה נבואה מישראל • ונעשה לחם זה הנס הגדול ע"י שמעון
הצדיק לא נעשה כן לענן ולא לקרקסנאי ראשי המינין שד"י • ומצא
אלכסנדר המלך בארץ ישראל כותים הרבת שהיו מימי סנחרב וראשיהם
סנבלט החורוני ומקצת ישראל ומבני יהושע בן יהוצק הכהן הגדול
נתחתנו בהם • והכריחם עזרא הכהן ונחמיה התרשחא מבית ה' • ובבא
המלך אלכסנדר אל ארץ ישראל סר אל משמעתו סנבלט תחורני וראשי
בכותים ושאלו ממנו שיבנו הכהנים חתניו (וכל אשר תושיבו נשים נכריות
אלא אבו לשלחם) בית המקדש אחר בטר גריוס וצוה המלך להעשות
בן ובנו את הבית • אז יחלק עם ישראל לחצי • חצי העם היה אחרי שמעון
הצדיק ואנטיגנוס תלמידו וסיעתו וכפי מה שקבלו מעזרא • וחצי אהרי
סנבלט וחתניו • והקריבו עולות וזבחים חוץ לבית ה' • נחקקו חוקים
ומשפטים כאשר ברו מלכם • ובבית זה כיהן מנשה בן יהושע בן יהוצק •
וצדוק עם ביתוס חבירו היו לראש • זאת היה תחילת המינות •

אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק וסיעתו • הוא הדור השלישי
והוא היה אומר אל תהיו כעברים המ שמשים את הרב על

מנת לקבל פרס • וצדוק וביתוס שאלוהו על דבר זה והשיב להם תשובת
שעל פרס עולם זה אינו במוח אלא על העולם הבא והם כפרו ברבין
ואמרו מימינו לא שמענו על העולם הבא והם היו תלמידיו וחלקו עליו
ועליו למקדש הר גריוס והיו שם לראשים ועמד בית זה בית הכות
וחמינים כמו מאתים שנה • שבשנת רי"ב לבנין בית שני שהיא שנת ג'
תרפ"א

סדר הקבלת כב

תרפ"א מרד מתתיה בן יוחנן כ"ג תוא הנקרא חשמונאי באנמיכוס מלך יון ועמר הוא יבנו על משנת מלך יון המולך בירושלים והרגוהו ואת כל חילו ומלך השמונאי שנה אחת ומת • ואחריו יהודה בנו הגבור הגדול מבניו מלך ו' שנים ומת ואחריו יונתן אחיו בן חשמונאי מלך ו' שנים ומת • ואחריו שמעון אחיו מלך י"ח שנה ומת • ואחריו יוחנן בן שמעון בן חשמונאי והוא הנקרא הורקנוס הראשון • הוא עלה והחריב מקדש הכותים והרג המינים • ובשבו בשלום עשה משתה לחכמים • ובמזיב לב זקן אחד מהחכמים אמר די לך בטר מלכות והנח כתר כהונה לורעו של אהרן • שאמך שבויה היחה ונשכית בהר המוריעית שהצרו גוים שמעון אביד בטר וברח ונלכדו נשיו • ואחר כך שבו לירו מפני כן היו לוחשים שהמלך היה חלל • וכשמזע המלך רבר זה כעס מאוד וצוה להרוג את כל החכמים ותמלך זקן מאד • ולאחר ששמש בכהונה גדולה ארבעים שנה געשה צדוקי • ומת המלך יוחנן ומלך תחתיו אלכסנדר בנו והוא הנקרא ינאי מלכא זחיה שונא את החכמים • ואיה מנהג ישראל באותו זמן לשמות ביום הערבה והיו מכים זה את זה במורביעת של ערבה • זביום ערבה אחד עישו כן ותמלך אלכסנדר עומר על המזבח לחקסיר ורגמו אחד מן התלמידים פאתרג על מצחו וידם ימינו מעל המזבח ויאמר חרב • והרג גם הוא בחכמים מכה גדולה חוץ משמעון בן שמח שהיה אחי אשתו • וברח יהושע בן פרחיא חברו לאלכסנדריא של מצרים עד שבקש עליו שמעון בן שמח מן המלך והחזירו ואין רצוני להפסיק סדר הקבלה בזכרון מלכי בית שני • וכשנשלים סדר הקבלה נזכור את כולם ורמז שיש עליהם מדברי נביאים שיש בכך נחמות גדולות •

זיסי

בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יוחנאיש ירושלים קבלו מאנמיכוס איש סוכו והם וסיעתם חרור הרביעי •

יהודה בן טבאי ונתאי הארבלי קבלו מהם והם וסיעתם חרור החמישי •

יהושע בן פרחיה ושמעון בן שמח קבלו מהם • והם וסיעתם חרור הששי • כותבי זכרונות בישראל אומרים שיהושע בן פרחיה רבו של ישו הנוצרי ואם כן הוא בימי הורודוס נולד • ובימי ארקילוס בנו נתלה באומות העולם אומרים כי בימי הורודוס נולד • ובימי ארקילוס בנו נתלה וכתלוקת גדולה היא זו שהפרש יש ביניהם יותר מק"י שנים • ונראים הדברים שהיה בימי הלל ושמאי יהושע בן פרחיה חכם אחד שאלך ג"כ לאלכסנדריא של מצרים וישו עמו • משם נחלקו • שהרי מזכירי אומות העולם מסיימין את דבריהם בכמה סיומים ואמרים שכשנת ג' מאות וי"ב למנין שמרות נולד ולאחר ל"ג שנים נתלה ושהיה מולדו בשנת ל"ח למלך אגוסטוס מלך רומי בימי הורודוס ונתלה בימי ארקילוס בנו • ואפשר שהם טוענים כל כך לאמר שלא עמד הבית ומלכות ישראל אחר תלוהו אלא

בדר הקבלה

מעט • זממדת אב . הוא בירינו מהמשנה והתלמוד שלא החליפו שום דבר כיר' יהושע בן פרחית ברח לשצרים בימי אלכסנדר הוא ינאי ועמו ברח ישו הנוצרי וקבלת אמת בירינו שבשנת נ"א למלכות בית השמונאי זבשנת רצ"ט לבנין תב נתפש זהוהא בן ל"ו שנה בשנת ג' למלכות אריסטובלוס בן ינאי •

שמעיה זאבמליון קבלו מהם וגרי צדק היו והם הדור השביעי •
הילל ושמאי קבלו מהם • והם הדור השמיני • חילל עלת מבבלי והוא בן ארבעים שנה ולמד ארבעים שנה בי ק"כ שנה היו ימי חייו • זמכית דוד היה מודע המלוכה • זפ' תלמידים היו לו גדול שבכולם יונתן בן עוזיאל • קטן שבכולם רבן יוחנן בן זכאי • והיה חברו מנהם ומת בימיו ולא נחלקו ויצא מנחם ונכנס שמאי • לעיר כתב שמעון בנו ר"ג הוקן בנו רשב"ג בנו וכן אחא בגמרא הילל ושמעון גמליאל ושמעון נהגו נשיאותם מאה שנה לפני חורבן הבית וכו' ובנו חיה ר"ג הוקן • וכן בנו רשב"ג הראשון אלת נהגו נשיאותן בבית המקדש ק' שנה במלכות בני הורדוס שכן היה המנהג בבית שני שהמלך מפני חשמונאי או מעבריהם בני הורדוס היה המוציא והמביא במלחמה ובכל דברי המלכות אבל כל דברי חורה חוקים ומשפטים על פי הנשיא מבית דוד היו נעשים ועל פי כהן גדול והסנהדרין • וכן אחא מוצא במסכת סנהדרין • מעשה בר"ג שהיה יושב על גב מעלה בהר הבית ויוחנן סופר הלז יושב ולפניו ג' אגרות חתוכות • ואמר לו טול אגרתא הדא וכתוב לאחנא בני גלותא דבבל לאחנא בני גלותא דמדי • ולאחנא בני גלותא דיון ולשאר כל גלותהון דישראל שלמכון יסגא מהודעני לכון דאמריא דנדקין וגוזליא רכיכין וירחא דאביבא לא מטא , ושפרת מילתא באנצי ובאנפי חבדיי ואיסיפת על שתא דא ירחא דר • חרי ידענו שר"ג זה ראש ישיבה ונשיא ומעשיו מקובלים בכל ארץ ישראל ובכל גליות ולא מיחד המלך ולא אדם בעולם • ואלו לקרקסאני וענן שר"י לא היו נשמעים כאן והקב"ה אמר ובאת אל חכהנים הלויים ואל השופט וגו' והאיש אשר יעשה בזרון וגו' או אל השופט ומת האיש ההוא • בא וראה אם היה זה שופט ישראל אם לא • והילל וסיעתו הם הדור התשיעי •

רבן

יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי בימיו עלה אספסיינוס על ירושלים והיה בירושלים אבא סיקרא ראש הלסטיים והיה בן אחותו של ריב"ז הוא יצא בלש אל המלך אספסיינוס ושאל סכנו שיצא אליו ריב"ז ועשה המלך בקשתו ויצא אליו וירע המלך את רוב חכמתו וזכרו ונשאו והוא היה שר על ירושלים • ומת נירון קיסר מלך רומי ונמנו יעציר רומי שימלוך אספסיינוס ונסע לרומי והשאיר מיטוס בנו על ירושלים וצוהו לכבר לריב"ז מאר • וחרב בית המקדש בתחכ"ט ונהרג רבי ישמעאל

סדר הקבלה

כג

שמעאל בן אלישע כ"ג ורשב"ג חזקן ורצה טיטוס לתרוג את ר"ג בנינו ופייסו
 רבן יוחנן בן זכאי ונתפיים • נמצאו עשר דורות והם זרובבל והזכאים עמו
 עד רבן יוחנן בן זכאי • גם הוא היה קכ"ז שנים • נתעסק ארבעים שנה
 בפרקמטיא ולמד תורה ארבעים שנה וכל חכמת שתייה בדרו ולימד
 ישראל ארבעים שנה ושפמן • ולאחר חרבן הבית עלה ליבנתא ושם ספמ
 את ישראל ותיקן חקנות וסייגות לתורה עד שנפטר ביבנה •

רבן

גמליאל בן רשב"ג הנהרג בשמר הוא היה ראש ישיבה גשיא
 אחר פטירת ריב"ז ובעל אחותו היה רבי אליעזר בן הורקנוס •
 וחבריו רבי יהושע בן חנניה חכם גדול ואב כ"ד ופחמי היה זרבי יוסי
 הכהן הגלילי ור' שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך וריב"ז ור' יוחנן בן
 ברוקא ושמואל הקמח ורבי אלעזר בן חסמא ורבי אלעזר בן עזריה כהן
 עשירי לעזרא ועשיר גדול ורבי חלפתא ורבי יוסי בן קסמא כל אלה דור
 אחר הם • ונחלק רבן גמליאל ורבי יהושע על עדות החדש שבא עדים
 בלוד ואמרו ראינוהו שחרית במזרח וערבית במערב אמר רבי יהושע
 עדי שקר הם היאך מעידין על אשה שילדה ולמחר כריסה בין שיניה •
 וכשבאו ליבנה קבלן ר"ג שלח לו רבן גמליאל לרבי יהושע גזורני עליך
 שתבא אצלי במקלך שבמעותיך ביום הכפורים שחל להיות בחשבונו •
 ועשה ר' יהושע חברי ר"ג • ועוד נחלקו על חפלת ערבית אם רשות הוא
 או חובה • ועוד נחלקו על בכור שנפרמה שפתו אם בעל מום הוא אם
 לא ובבולם כפה רבן גמליאל לרבי יהושע • וזעפו ע' זקנים חבריו ונמנו
 והוכר רבן גמליאל מהיות ראש ישיבה והוקם ר' אלעזר בן עזריה והיה
 לראש ואחר כך נתפייסו הזקנים לרבן גמליאל והחזירוהו ולא תוסר רבי
 אלעזר בן עזריה אלא היה רבן גמליאל רודש ב' שבתות ארבי אלעזר בן
 עזריה שבת אחת ונפטר רבן גמליאל בימי ר' יהושע • ועמד רבי יהושע
 לסתור דבריו וכעס רבי יוחנן בן גנאי והעלה את רבן שמעון בן גמליאל
 לראש בצשיאות • הרי זה דור אחד אחר החרבן •

רבי עקיבא היה ראש ישיבה אחר רבן גמליאל והיו חבריו שמעון בן
 עזאי ושמעון בן זומא ואלישע אחר ורבי טרפון ורבי
 שמעאל ור' יהודה בן בבא ור' יהודה בן תימא ונקרא בן זומא ור' חנינא
 בן חרדין ורבי יששכב בנפול ורבי סימאי ורבי הוצפית התורגמן כל אלה
 דור שני אחר החורבן • והיו בכבל בימיהם ר' יהודה בן בתירא ומחבריו
 של ריב"ז היה אליהו יהואריך ימים הרבה •

ובימי

אלו עמד אחד ששמו יזיבא וטען שהיה משיח בן דוד ושלת
 יד במלך המססואון מלך רומי • והרג משנהו שתיח בא"י
 ודטסטיאן מלך רומי עודנו נער ולא התחזק לפניו ומלך כוזיבא זה בביתר
 שנת נ"ב לחורבן הבית ומת במלכותו ומלך בנו ושמו רופוש ופרוש וזו
 השם

בדר הקבנה

השם ארמגי ומת גם הוא ומלך בנו זשמו רומלוש ונקבנו אל כחוצא
 ובניו עם רב מישראל ששבו מכל מקומותיהם ובימי רומלוש בן רופיש בן
 כוזיבא התחוק ארדיינוס ועלה לארץ ישראל ולקה ביתר בתשעה באב
 שנת ע"ג לחורבן הב' והרג את רומלוש והכה בישראל מכה גדולה לא
 גראתה ולא נשמעה לה בימי נבזור ארן ולא בימי מיטוס ונשרף ר' חנינא
 בן תרדיון וספר תורה עמו ונהרג ר' ישכב הסופר זרבי חוצפית התורגמן
 ורבי יהודה בן בכא גם הוא צהרג על שגזר מלך רומי שמר שכל הנסמך
 יהרג והסומך יהרג והעיר שסומכין בה תחרב והלך הוא וישב בין שתי
 עיירות גדולות בין אושא לשפרעס וסמך ה' זקנים רבי מאיר ורבי יהודה
 ורבי יוסי ור' שמעון ורבי אלעזר בן שמוע ובאו עליו אויבים ועשו את כל
 גופו ככברה ונהרג ר' אלעזר בן שמוע וקורם לכן סרקו את בשרו של ר' ע
 בן יוסף במסרקות של ברזל כל זה בא להם בפולמוס של ארדיינוס מפני
 כעסו של בן כוזיבא ונתקיים בהם מה שכתוב על ידי דניאל ומשכילי עם
 יבינו לרבים ונכשלו בחרב ובלהבה ובשבי ובבזה ימים • זבימי אלו היה
 בטולומינס ונכתב ספר אלמניסמי •

רבן

שמעון בן גמליאל השני הוא היה לראש אחרי מות ר' עקיבא
 וחבריו היו ר' מאיר ראש כלם ור' יהודה ורבי יחי' ור' אלעזר בן
 שמוע ור' נתן ור' ש"ס בן יוחאי והסכימה דעת ר' מאיר ור' נתן לביישו
 ברכים שהיו חכמים ממנו ונתגלה לו הדבר ומשם זאילך לא הוזכרו ר'
 מאיר ור' נתן בשמותיהם אלא ר' מאיר אחרים ור' נתן יש אומרים הר'
 לך דור שלישי אחר החורבן •

רבינו

הקדוש הוא ר' יהודה הנשיא בן רבן שמעון בן גמליאל והיה
 ראש ישיבה כי ראה השם יתעלה את עני ישראל מורה מאד
 וקיים להם מקרא שכתוב ובהכשלים יעזרו עזר מעט • ומת ארדיינוס ומלך
 ברומי אנטונינוס בן אסוריוס והיה אוהב את רבינו הקדוש כנפשו ואומרים
 עניינו בסתר • והיו בימי רבינו הקדוש כולם ימים טובים לישראל
 והאריך ימים ובימיו מת אנטונינוס ומלך אנטיופוס ואחריו קומודוס וכולם
 כבדו ונשאו את רבינו הקדוש כל ימיו •

רבי יהודה הנשיא זה קבל מר' אלעזר בן שמעון ורבי יוסי וחבריו
 היו רבי ישמאל ברכי יוסי ורבי שמעון בנו של
 רבי אלעזר בן ברוקא ור' אלעזר ברכי שמעון בן יוחאי ור' אלעזר ור'
 שמעון בני ר' יהודה ור' יהושע בן קהת וסומכוס ופלימו ואיסי בן יהודה
 ורבי ראובן בן אצטרוכלי יורגן בן פנחס ורבי פדת ור' אלעזר בן פרטה
 ור' יעקב איש כפר הנניה ורבי פנחס בן יאיר וחבר המשנה שנת ג' אלפים
 תחקמו ש שהיא שנת ת"ק למנין שמרות ושנת ק"כ לחורבן • זה דור רביעי
 לרבינו הבית • וכימירבינו הקדוש נעשו רוב ספרי רפואות שבימיו היתה
 גליאנוס

סדר הקבלה כר

גליאנוס אבל ספרי אפוקראט הרופא כימי מרדכי ואסתר כתבם שבאותו הדור היה *

רבי חנינא לאחר פטירת רבינו הקדוש ישב בראש הוא רבי חנינא בר חמא שכן צוה רבינו הקדוש והיו חבריו בניו מרבינו הקדוש רבי אושעיא ורבי שמעון ורבן גמליאל ורבי אלעזר הקפר ורבי חייא ובר קפרא ור' לוי ור' אפס * ואבוב דשמואל * שהוא בן אחי רבי מייא ובן אחותו * בר קפרא כתב התוספתא ורבי חייא רבי אושעיא ברבי עבי שמעון ברבי בתבר הברייתת והמכילתת * אלו הם סוף התנאים * הרי אלו ה' דורות של תנאים *

סדר אמוראים

הדור הראשון רב ושמואל * ירד רב לבבל בסוף ימי רבינו הקדוש בשנת ג' תתקע"ט ומצא בבבל ר' שילא והיה רב עניו מאד ולא רצה להמנות ראש ישיבה כל ימיו ר' שילא עד שנפטר ועוד לא רצה להיות לראש בנהרדעא במקומו של שמואל והלך לסוריא היא מתא מחסיא והיה שם לראש עד שנפטר בשנת ארבעת אלפים וג' ובאו בני ישיבתו לשמואל ונפטר שמואל בשנת ד' אלפים עשרה * והיה חכם גדול בכל חכמת יונית מוסיף על תורתו * ואלו הם תלמידיהם רב יתורה ורמי בר יחזקאל ורב חמא בר יחזקאל ורב נחמן הנשיא ורבת בר אבוב ורב ששת וסני נהור היה ורב ענן ורב מתנא ורב שימי בר אשי ורב חייא בר אשי ורב יצחק בר אשיאן ורב חמא בר גוריא ורב כהנא הראשון * ובימיהם היה ראש בארץ ישראל ר' יוחנן שקבל מר' אושעיא ברבי הוצריך ימים כי פ' שנה היה ראש ישיבה והוא חבר תלמוד ירושלמי לה' סדרים כי אין מסדר טהרות רק מסכת נדה * וחובר הירושלמי בקרוב ממאתים שנה אחר החורבן * ואלו הן תלמידיו ר' אמי ור' אסי ור' אלעזר * בן פדת שמואל בר נחמני *

הדור השני רב יהודה ורב הונא אחרי מות שמואל בשנת ר"י היה לראש רב יהודה בר יחזקאל בנהרדעא ורב הונא בסורא ורב יהודה היה גדול מרב הונא בחכמה אבל רב הונא היה קרוב לנשיא ולפיכך גברה ישיבת סורא ונפטר רב יהודה וחזרו ב' הישיבו לרב הונא * ועוד נפטר בימיו ר' יוחנן ראש ישיבת ארץ ישראל בשנת ר' ל"ט והיה ראש ישיבה בארץ ישראל ר' אמי ונפטר רב הונא שנת ארבע וחמשים לאחר שהיה ראש ישיבה ארבעים שנה ואלו תלמידיהם רב חסדא ורבם בר נחמני ורב יוסף ורב נחמן בר יצחק ור' זירא ורבה בר רב הונא * רב המנונא *

הדור

סדר הקבלה

הדור השלישי

רב חסדא ורבה ורב יוסף רב חפרא הוה
 תלמיד חבר לרב הונא וארבעה שנים קודם
 פטירת רב הונא בנה בית מדרש לעצמו ואח"כ נפטר רב הונא והיה רב
 חסדא ראש ישיבה עשר שני' שנת ארבע וששים והוקם רבא בר נחמני והי'
 ראש ישיבה כ"ב שנים והוא חבר בראשית רבה ושאר תרבות וברח לאגם
 מפני מלשינות ומת כ"ב באגם בשנת ד' פ"ב וישב על כסאו רב יוסף ב'
 שנים וחצי ומת בשנת ארבעת אלפים פ"ה ורב יוסף היה נקרא סיני ורבה
 עוקר הרים ותלמידיהם אביו ורבא בר יוסף בר חמא בר יחזקאל
 ורבינא הראשון ורב כהנא השני ואחרים רבים בני"ב אלפים תלמידים
 היו לו לרבה •

הדור הרביעי

אביו ורבא אביו היה לראש בשנת מות רב יוסף
 י"ד שנים ונפטר בשנת ארבע צ"מ ואחריו היה
 לראש במחוזא רבא בר יוסף י"ד שנים אחרות ומת בשנת ארבע קי"ג •
 לדור החמישי רב נחמן בר יצחק ורב פפא ורב הונא ברית רב
 יהושע ולאחר מות רבא בשנת ארבעת אלפים קי"ג •
 היה לראש בפומבדיתא רב נחמן בר יצחק ומחבריו של רב חסדא היה אבל
 קאריך ימים והיה לראש ישיבה ארבע שנים ומת בשנת ארבע אלפים קי"ז •
 ובתחילת היותו לראש ישיבה נחלקו הישיבות פעם שניה והיה לראש ישיבת
 בנש עיר קרובה לסורא רב פפא והיה י"ט שנים ומת בשנת ארבע אלפים
 קל"ב ואחר מות רב נחמן בר יצחק היה ראש ישיבה בנהרדעא • ומת בשנת
 אלפים קל"ב גם הוא • וט"ו שנה חיתה גדולתו ולא הוזכר רב הונא ברית
 דרב יהושע בראשי ישיבות •

הדור השישי

רב אשי • ומימות רבינו הקדוש עד רב אשי לא
 מצאו תורה וחסידות וענוה וגדולה במקום אחד •
 בימי רב פפא שנת ארבע אלפים קכ"ז היה רב אשי ראש ישיבה בסורא ס'
 שנה ובשנת ה' לגדולתו מת רב פפא ורב חמא והיה רב זביר ראש ישיבת
 בפומבדיתא שמנה שנים ומת בשנת ד' אלפים מאה וארבעים ואחריו רב
 רימי ג' שנים ומת בשנת ד' אלפים קמ"ג • ואחריו רפרס בר פפא ומת
 באותה שנה ואחריו רב כהנא השני כ"ח שנים ומת בשנת ד' אלפים
 קע"א ואחריו רב אחא בר רבא ב' שנים ומת בשנת ד' אלפים
 קע"ג כי רב פפא ושישה ראשי ישיבות אלו כולם בימי רב אשי נפטרו
 ונפטר רב אשי בשנת ד' אלפים קפ"ו היא שנת תשל"ח למנין שמרות והוא
 החל לכתוב את התלמוד ולא הספיק לסיימו •

הדור השביעי

מרימר ומר בר רב אשי וחביריהם הם סיימו את
 התלמוד בבלי ונחתם בשנת ד' אלפים רס"ה ליציאת
 ונתפשט בכל ישראל וקבלו אותו עליהם ולמדו אותו ברבים חכמי כל דור
 ודור

סדר תקבלה כה

וזוד והפכימו עליו כל ישראל ועליו אין להנסיף וממנו אין לגרוע • ובימי
דבה כר רב יוסף שהיה ראש ישיבה מרבנן סביראי נחתם התלמוד וכמו
שמנים שנה היו משהחלילו רב אשי וחבר אותו עד שנחתם • ובשנת ע"ג
למותו נחתם •

אחר פטירת

רב אשי היה לראש ישיבה במקומו בסורא מרימר
א' שנים ומת בשנת תקצ"ב • ואחרי רב אדי בר
אבין עשרים שנה זמת בשנת ד' אלפים רי"ב ואח"כ רב נחמן בר הונא ג'
שנים ומת בשנת ד' אלפים רמ"ו • ואחרי אלו ישב רב בר רב אשי על כסא
אביו י"ג שנה וי"ט שנים היו ימיו לפיכך קראוהו רב כפ"מי ומת בשנת ד'
אלפים רכ"ח והיא שנת חשע"מ לשטרות • ואחרי רבה תוספאה ד' שנים
ומת בשנת ד' אלפים רל"ג • תמשה אלו תלמידי רב אשי יש מהם חבר
כמרימר זרב אדי בר אבין והשאר תלמידים • ובשנת מנת רבה תוספאה
גזרה מלכות פרס שמדות גדולות על ישראל כשקרב אידם של פלסטינים פעם
שנייה לבוא כי שתי פעמים מלכו פרסיים וכן רומיים • כי בדה גדול ש'
דומי נבנה בימי חזקיה מלך יהודה בנותו ב' אחים מלכים גדולים שם
האחד רומולוס ושם השני מימולוס • ורומולוס קשר קשר על אחיו רומולוס
והרגו מהרה ומלך הוא לבדו והחזיר את כל ארץ מערב תחת רומיים • ומת
ברומי ועשו לו רומיים כבוד גדול במותו • ועשו על קברו בניין עגול גדול
משפת עגולו אל שפתו כמו חמשים אמה בקרקעיתו וקו חמשים אמה יסוב
אותו והצירותו מלמעלה עד שעשאוהו כמין צריף וגובהו גדול מאד מאד
וחוא ביומי עד היום הזה לא חרב • וכן לאחר מנת רומולוס היו רומיים
בהשקט ואין אדם בעולם מושל עד שבא נבוכד נצר ומשל בהם כדכתיב
ועבדו אותו כל הגוים •

ובימי

בלשאצר בן בנו נשמדה מלכות כשדים וחזרה ממלכות לדרינש
ואחר כך לכורש וכן למלכים אחרים • עד שקם עליהם
אלכסנדרוס סוקרון והשמיד כל מלכות פרס כדכתיב ויתמרר אליו ויד
את האיל וגו' • ובכל זאת רומיים תת יד כשדים תחילה ותחת יד פרסי'
ולבסוף תחת יד יונים וכשגברו בני השמונאי על אנטינוס ועל מלכותו גם
רומיים נקהלו ועמדו על נפשם והתחזקו ופרקו עול יונים מעל צוארם
זמלכו עליהם ושמום למס •

ובימי

ינאי המלך התחילו למלוך פעם שנייה • והמלך הראשון הוא
יוליאוס יוליאן וקראוהו קיסר כי אמו מזה והוא בבטנה וקרעו
את כריסה והיה מלך גדול מאד והוא החדר המלוכה לרומיים וכן לא פסקו
שמו מכל מלביהם שהיו נקראים פלוגי קיסר • ובמותו עשו לו הכר גדול
ולא נעשה למלך בעולם מגדל גבוה מאד מאד ושפורים של גדול נעוצים
בו מלכמה עד ראשו והם משתרגים ועולים נראה לעינים עד היום •

ספר הקבלה

זאתריו מלך אנוסמוס בן אחיו המלך הגדול ואומרים שהוא מלך על כל העולם • זבשנת ארבע למלכו שם על כל הארץ מס של נחשת ורצף נתן טברוס שרומי יושבת על שפתו עשרים מילין רצפן בלוחות של נחושת עבות מאד ורוחב הנדר גדול מאד ומנין הנחושת הם מונים עד היום • בששדותיהם וספרים רבים בידי רומיים כתובים בחם עוד שבחיו וחכמות וטוענים שלא היה מאומות העולם מלך כמוהו •

ובשנת ל"ח למלכו נולד ישו כי נ"ב שנה מלך ומלכותו פשטה בכל העולם כמו שהם אומרים וכן פרסיים גם הם • לאחר

שנכדחה מלכותם בימי אלכסנדרוס נקהלו אחרי מות אנטמונים ועמדו על נפשם להסיר עול רומיים מעליהם ומפני כן כשמת אנטמונים אמר רבינו הקדוש נתפרדה החבילה אבל לא גמרו הרבה עד מות רבינו הקדוש בימי ר' יוחנן • והמלך הא' אושיר בן באבך כתב אל כל מקהלות של פרסיים שיהיו יודעים כי חרב ארסטוטלים החכם אכלה בהם היום ת"ק שנה מפני שהיה אלכסנדרוס תלמידו זבכך נתחזקו ועשו מלחמות עם רומיים ולא נצחו אלו ולא אלו אלא נחלקה המלכות ארץ עולם המת זשנער וקצת ארץ יון וארץ ישראל ועד ארץ ערב כולה ביד פרסיים • ורומי ואשכנז וצרפת וקצת ארץ יון וארץ מצרים ופלשתים וספרד בידי רומיים והיו רומיים והיו ישראל תחת יד פרסיים פעם שנייה • ובתחלה היו לישראל אוהב' בימי אורשי • והוא אחשוורוש וכן בימי שבד מלכא •

ובימי יצא מאני לעולם והיה טוען שאלהות שנים יש בעולם • אחרי מחיה ועושה כל הטובות • וא' ממית ועושה כל הרעות ובריה

לאמנושים תורה מלבו והיה לגוי גדול והרגו שבור מלכא בחכמתו • ועוד היה לפרסיים מלך שזו הורמיו ומת והניח אשתו הרדה ולא רצו פרסיים להמליך איש תחת הורמיו אלא קשרו כתר מלכות על בטנה להמליך את אשר תלד אם זכר אם נקבה ותלד בן זימליכוהו כיום לדתו וקראו שמו בהם על שם כוכב מאדים שהיה כוכבו • ועוד מלכים אחרים גדולים וכולם אוהבים את ישראל עד שגברת מלכות ישמעאל וחשמירוס מתחת השמים •

וקודם לכן הפך ה' לבם לשגוא יצמו ותפס מלך פרס שלשה מגדולי

ישראל אמיר בר מר יונקא בר מר זוטרא חברו של רב אשי ורב משרשיא וראש גלות והונא מר שמו • והרגם מלך פרס • ותפס נערי בני ישראל והוציאם בעל כרחם מן הכלל בטבת שנת ד' אלפים קל"ד • ובאותה שנה היה רבינא ראש ישיבה שנה אחת •

ובימי ראשי ישיבות אלו שהיו בסורא היו ראשי ישיבות בפומבדיתא רב גביהה מבי כתיב בטבת שנת מות רב אשי והיה לראש ב' שני • ומת בשנת ארבע אלפים קצ"ג באחריו דפרס אשר שנים ומת בשנת ארבע אלפים

אלפים ר"ג • ואחריו רב רחומי י"ג שנה ומת בשנת ארבע אלפים ד"ו •
 ואחריו רב סימא בריה דרבא זמת בשנת ארבע אלפים רל"ו • הר"ו •
 דורות של אמוראים • וה' דורות של תנאים ומ' דורות של תוראה בבית
 המקדש • נמצאו מימות זרובבל והעולים עמו עד סוף ימי רבינא ורב
 סימא בריה דרבא כ"א דורות והשנים תתכ"ו •

סדר רבנן סבוראי

הדור הראשון

רב יוסי הוא ראש רבנן סבוראי • היה לראש
 אחר רבינא ל"ח שנה עד שנת ארבע אלפים
 רע"ד • ובשנת כ"ד לגדולתו שהיא ארבע אלפים ר"ס • והיא שנת תתי"א
 למנין שמדות וקורם לחשבון ישמעאלים קכ"ג נחתם תלמוד • כי בימי
 רב אשי הוחל להכתב • ובשנת ע"ג למותו נחתם • נמצא משנת תתיבת
 המשנה עד חתימת התלמוד שי"א שנה • ומשנת חתימת המשנה עד שנתו
 זו היא שנת ה' אלפים תתקכ"א תתקע"ב שנה • ומשנת חתימת התלמוד
 עד שנתנו זו תרס"א שנה ומת רב יוסי בשנת ד' אלפים רע"ד •

הדור השני

מרבנן סבוראי רב אחי בר הונא וחבריו • רב אחי היה
 ראש ישיבה שנה אחת ומת בשנת ד' רע"ה • ואחריו רב
 שמואל בר רבא ג' שנים ומת בשנת ד' אלפים רע"ח • ואחריו רבינא • מן
 אומצא שנה אחת ומת בשנת ד' אלפים רע"ט • ואחריו רב סימנא ורב
 עינא רב עינא בסורא רב סימנא בעומברתא והיה רב סימנא עד שנת ד'
 אלפים ש' כל אלה דור אחד הם • הדור השני תלמידי רבוסימנא ורב
 עינא ולא הוזכרו בשמותיהם • כי תשיבות בעלו כמו נ' שנה אחר מותר
 סימנא עד שנת ד' אלפים שמ"ט מפני שנאת מלכי פרס ושמדחתיהם •
 הדור השלישי • רב חנן מאישקיא קבל מתלמידי רב סימנא ואחריו
 רב מרי • ואחריו רב הונא • ואחריו רב חנינא •
 ואחריו רב חנינא כל אלה דור אחד הם • ורב חנן מאישקיא בשנת ד'
 שמ"ט היה לראש ואחריו ד' ראשי ישיבות ולא הוזכרו מספר שנותיהם •
 הדור הרביעי • רב יצחק בימיו גברה מלכות ישמעאל על מלכות פרס
 ונעקרה מלכות פרס מן העולם • ובא לבבל עלי אבן
 אבי טאלב מלך ישמעאל ונחר שגברו עליה מלכות ישמעאל כמה שנים •
 כי בימי עמר בן אלכמאב מלך ישמעאל נעקרה מלכות פרס והלכו נשיו
 ובנותיו של יודגדר מלך פרס בשבי ועמד מלך ישמעאל ונתן בת יודגדר
 לר' בוסתנאי ראש גלות וגיירה והיתה לו לאשה כי בשנת ד' אלפים שע"ד
 התחיל מחמד מלך ישמעאל לטעון מענותיו וכשבא עלי אבן אבי מלאב
 לבבל יצא אליו רב יצחק ראש ישיבה וכברו ונשאו המלך עלי בשנת ר'
 אלפים ת"ב •

הדור

סדר הקבלה

הדור הה'

מר רבא ומר תנאי מר הונא מר כסורא ומר רבא ואחריהם
 בפומבדיתא רב שישנא ורב בוסאי רב שישנא הית
 נקרא משרשיא בר תחליפא וארבעה אלה דור אחר הם ומת רב אישנא
 בשנת ד' אלפים תמ"ט והוא סוף רבנן סבוראי חמשה דוחת ושנותיהם
 קפ"ו

סדר גאונים

הדור הראשון

מראשי ישיבות פומבדיתא רב חנינא גאון
 מנהי פקוד היה ראש ישיבה ח' שנים עד
 שנת ד' אלפים תנ"ו ואחריו רב הילאי הלוי היה ראש ישיבה י"ח שנה ומת
 בשנת ד' אלפים תע"ה

הדור השני

רב יעקב מנהר פקוד היה ראש ישיבה י"ח שנה ומת
 בשנת ד' אלפים תצ"ג ואחריו רב שמואל מבני בנין
 של מרימז חברו של רב אשי י"ח שנה ונפטר בשנת ה' אלפים תקי"א הרי
 אלו בפומבדיתא ובימי ארבעה ראשי ישיבות אלו היו ראשי ישיבות
 במתא מחסיא רב בר' יוסף שנת ד' אלפים תמ"ט רב הונא ממישון
 ואחריו מר יונקא והוא רבא בר נטרונאי והי' לראש ישיבה בשנת ד' אלפים
 תע"ט ואחריו רב יהודה גאון ואחריו רב יוסף בשנת ד' אלפים תצ"ט
 ואחריו רב שמואל בר מרי בשנת ד' אלפים תק"ח ובימי רב שמואל זר
 היה ר"ש קדיא ולא נסמך לגאון וחבר הלכות גדולות בשנת אלף נ"ב
 לשטרות שא"ל שנת ד' אלפים תק"א בשנה השלישית לגדולת רב שמואל
 בר מרי בשנת ח' לגדולת רב שמואל מז"ע אמימר והוכיר שכוונת
 משמא דכהן צדק ולא שמענו מעולם שהיה בומנו גאון ששמו כהן צדק
 ואפשר שכהן צדק זה שהיה רבו חכם גדול היה ולא נסמך ואחר רב
 שמואל בר מרי היה רב אחא משבחה וחכם גדול היה וחבר שאלתת שלך
 סכל מצות האמורות בתורה והספר מצוי בידינו עד היום הזה וכל הבאים
 אחריו בדקוהו ופשפשו בו ושמענו שעד היום לא נמצא בו שום מעות בעול
 אבל לא נסמך רב אחא משבחה זה לגאון מפני שנאת ראש גלות שבאחד
 הדור שהיה שונאו וכמך שמש של רב אחא ושמו רב נטרונאי וכעס רב
 אחא והלך לו מבבל לארץ ישראל ונפטר שם והיה רב נטרונאי לראש קי"ג
 שנה עד שנת ד' אלפים תקכ"א הרי ח'

הדור השלישי

של גאונים בפומבדיתא לאחר פטירת רב שמואל
 בשנת ד' אלפים תקי"א היה לראש בפומבדיתא רב
 מדי הכהן מנהר פקוד שמונה שנים ומת בשנת ד' אלפים תקי"ט ואחריו
 רב אדא הצו שנה ונפטר באותה שנה ואחריו רב יהוראי ג' שנים זמחנת
 ומת בשנת ד' אלפים תקכ"ג והוא חבר הלכות פסקות ומהלכות גדולות
 קכ"ג

קבצם וסני נהור היה • ובימי היה ענן ושאל בנו שר"י וענן זה מביא צור היה ותלמיד חכם היה בתחילה והכירו בו שמץ פסול מפני כן לא נסמך לגאון וגם לא סייעוהו מן השמים לחיות ראש גלות ומפני הטינא שהיתה כלבו העלמה שרטון ועמד להסית את ישראל מעל קבלת חכמים מפי הנביאים עדים כשרים מפי עדים כשרים כמו שסדרנו בספר זה ונעשה זקן ממרא על פי ב"ד לבלתי שמוע אל השופטים וחבר לפרים והעמיד תלמידים ובדא מלכו חקים לא טובים כי אחר החרבן נדלדלו המינים עד שעמד ענן וחזקם • ואחריו רב אחונאי ה' שנים ומת בשנת ד' אלפים תקכ"ח ואחריו רב מרי הלוי בר רב משרשיא ג' שנים ומחצה ומת בשנת ד' אלפים תקל"ב ואחריו רב ביבי הלוי י' שנים ומחצה ונפטר בשנת ד' אלפים תקמ"ג • בימי רב מנשה בר יוסף ראש ישיבת מתא מחסיא • ובימי גאונים אילו שהיו בפומבדיתא היה במתא מחסיא רב יודאי היה לראש בשג' מות רב נטרונאי בשנת ד' אלפים תקכ"א ששה שנים ומת בשנת ד' אלפים תקכ"ז ואחריו רב חנניא בר משרשיא ד' שנים ונפטר בשנת ד' אלפים תקל"א ואחריו רב מלכיה ב' שנים ונפטר בשנת ד' אלפים תקל"ג • ואחריו רב חנינאי בר אבדהם עד שנת ד' אלפים תקמ"ב • והסידו ראש גלות • ואחריו רב הונא הלוי בר רב יצחק • ואחריו בר מנשה בר יוסף עד שנת ד' אלפים תקמ"ח •

הדור הרביעי

מן הגאונים שהיו בפומבדיתא אחר רב ביבי הלוי בר אבא היה לראש ישיבת ד' אלפים תקנ"ו ב' שנים ונפטר • ואחריו רב יוסף בר רב שילא י"ט שנה ומת בשנת ד' אלפים תקע"א ואחריו מרדכי הכהן ג' שנים ונפטר בשנת ד' אלפים תקע"ה ואחריו רב אחונאי ד' שנים ומת בשנת ד' אלפים תקפ"ב ואחריו רב יוסף ב"ר יהודה ב' שנים והסיד גדול היה ומלומד בנסים ורב יהודה אבי אביו של רב שדירא היה הסופר שלו והעיד שאליהו זכור לטוב היה נראה בישיבת רב יוסף כמה פעמים וב' שנים היתה גדולתו ונפטר בשנת ד' אלפים תקפ"ד • ואחריו רב אברהם בר שדיראי י"ב שנה ומת בשנת ד' אלפים תקצ"ו •

הדור החמישי רב יוסף בר רב חייה היה ראש ישיבה בפומבדיתא ב' שנים ומת בשנת ד' אלפים תקצ"ו • ואחריו רב יצחק

בר רב חייה ז' שנים ומת בשנת ד' אלפים תר"ג ואחריו רב יוסף ב' שנים ומת בשנת ד' אלפי' תר"א ואחריו רב פלטי' י' שנה ומת בשנת ד' אלפים תרי"א ואחריו רב אחי כהן ששה חדשים ומת בשנת ד' אלפים תרי"א ואחר פטירת רב אחי נחלקו חציו היו אחר רב מנחם בר רב יוסף בר רב חייה לסומכו • והחצי אחר רב מתתיהו ועמדו במחלוקת שנה ומחצת ומת רב מנחם בר רב יוסף והיה לראש לב מתתיהו י' שנים ומת בשנת ד' אלפים תרכ"א ואחריו רבה בר אמי ב' שנים ומחצת ונפטר בשנת ד' אלפים תרכ"ד

סדר תקבנה

תרכ"ד ואחריו היה לראש רב צמח גאון בר רב פלמאי גאון מ' שנים ונפטר בשנת ארבע א' פ"ם תרל"ג * ובימי גאונים אלו שהיו בפומבדיתא הוקם במתא מחסיא אחר רב

אבריהם

בר רב שרירא שהזכרנו * רבו הילאי בר רב מארי מ' שנים ואחריו רב יעקב בר רב מרדכי י"ח שנ' אחריו רב איסומאי בר רב מרדכי שמנ' ב' ואחריו רב יצחק ברי ישי י"ב שנה ואחריו רב הילאי בר רב חנניא ג' שנים ומחצה * ואחריו קימזי בר רב אשי שלש שני ומחצ' ואחריו ר' משה הכהן בר יעקב עשר שנים ומחצה * ואחריו לא סמכו גאון ב' שנים ואחר כך סמכו רב כהן צדק גאון בר רב איסומאי גאון י' שנים ומחצה ואחריו רב שר שלום בר רב כעזי * שנים ואחריו רב נטרונאי גאון בר רב הילאי גאון בר רב מארי ה' שנים ואחריו רב עמרם בר רב שישבא י"ח שנה והוא שלח כדוד תפילות לכפרד * ובימי רב האי בר רב דוד היה ואחריו רב נחשון בר רב צדוק ח' שנים * ואחריו הוקם רב צמח אחיו מן האם בר רב חיים ז' שנים * ואחריו רב כלכיה חדש אחד ונפטר * ואחריו רב הילאי בר רב מישאל ז' שנים * ואחריו רב יעקב י"ג שנה ואחריו לא היה במתא מחסיא חכם וראוי לסמיכה * אבל דוד בן זכאי ראש גלוי לקח אורג אחד ששמו רב יזכ טוב והקימו * ואחד כך שלח לארץ מצרי' וזביא משם רב סעוריה אל פיומי והיה לראש ישיבה במתא מחסיא ב' שנים אחר כך היתה מריה גדולה ומחלוקת ניבנו * זבין דוד בן זכאי הנשיא כ' ראשי גליות אלו לא היו בעלי אמת והיו קונים נשאותם מן המלכים פטו מוכסים * והיה לדוד בן זכאי דין ונענה לו פסק דין כרצונו ולא כהנהגו ושלחו לרב סעדיה לקיימו ולא רצה ושוב פעם שנייה שלחו ביד זכאי בנו לכקף לרב סעדיה ואמר לו אם לא תקיימתו אכה את ראשך במנעל ועפר בני השיבה וקמו כלם כאיש אחד וחכו את בן הנשיא הרבה והלך לאביו נכלם ומבוזה והתחוק אביו במלכות ובכת גדולה מהקהל ורב סעדיה בכת אחרת מהקהל והעמידו את יאשיהו בן זכאי לראש גלות תחת דוד אחיו * ואחר כך נתחזק דוד ונתלה במלכות והסיר את אחיו ובקש לחדוג את רב סעדיה ונחבא רב סעדיה כמו ז' שנים * ובמחבוא חבר כל ספריו * ורב סעדיה משועי יהודה היה מבני שלה בן יהודה מורע ר' חנניא בן דוסא והקים דוד בן זכאי רב יוסף בר רב יעקב בר רב מרדכי * ואחר כך עשו שלום דוד הנשיא ורב סעדיה * ואע"פ כן לא הוטר רבי יוסף ולא שב רב סעדיה לגאונותו ורב יוסף היה גאון י"ד שנה * ואחר כך מת דוד בן זכאי ואחריו נפטר רב סעדיה בשנת ר' אלפים תש"ב והוא כבן ג' שנה מן המטה השחורה * ואחר שחבר כמה ספרים טובים ועשה טובות גדולות לישואי השיב תשובות על המינים ועל הכופרים בתורה ואחר מהם חמיאל בלכי בדא מלבו תורה והעיד רב סעדיה שתוא ראה מלמדי תנוקות מלמדים אותם בספרים

בספרים

סדר רקנלה כח

יתר

בספרים ובלוחות עד שבא רב סעריה ונצחם •

דברי רב סעריה והטובו שעשה לישראל הנם כתוכים על ספר הגלוי ועל אנרת רבי דוסא בנו שכתב לרב הקדמי הנשיא ב"ר יצחק מנוחתו בכבוד • ואחר פטירת רב סעריה היתה ישיבת מתא מחסיא הולכת ודלה עד שברח דב יוסף למוינת אל בצרה זמת שם •

הדור הששי בפומבריתא אחר רב האי בר רב רוד היה לראש רב קימיו בר רב אחואני בשנת ארבע אלפים תרנג' השנים ומחצה ומת בשנת ד' אלפים ת"ר נט' זאחוויו רב יהודה בר רב שמואל אבי אביו של רב שרירא ונפטר בשנת ד' אלפים ת"ר ע"א • ואחריו חיקם רב מבשר הכהן בר רב קימיו גאון והנשיא רוד בן זכאי הקים רב כהן צדק בר דב יוסף • ולפיכך נחלקו • ונפטר רב מבשר וחזרו כולם לרב כהן צדק ונפטר בשנת ד' אלפים ת"ר צ"ה והיה לראש רב חנניה אביו של רב שרירא ה' שנים ומחצ' ונפטר בשנת אדבע אלפים תש"א •

הדור השביעי רב אהרן הכהן בן סרגמרה אחר פטירת רב חנניא והיה סוחר ועשיר גדול ומפני עעריו הוקם ולא מפני שהיה ראוי לכך • ומת בשנת ד' אלפים הש"ב ואחריו רב נחמיה שמנה שנים זאחריו רב שרירא והאריך ימים כי כמו ק' שנים היו ימי שני חייו • וכשראה שהאריך ימים ובנו רב האי היה ראוי להחזיק ראש ישיבה סלק עצמו • וישב בנו על כסאו והוא •

רב האי גאון בר רב שרירא גאון בר רב חנניא גאון בר רב יהודה גאון והוא הרביץ תורה בישראל יתר מכל הגאונים ולאורו הלכו דורשי התורה ממזרח שמש עד מבוא • והיו ימי חייו ס"ט שנה ונפטר בער' י"ט אורחזן של פסח שנת אלף שנים לשטרות שהיא שנת ארבע אלפים תשצח • וכמוהו לא היה לפניו בגאונים והוא היה סוף הגאונים זמבית רוד היה מזרע המלוכה • ומבני זרובבל בן שאלתיאל • והנשיאים וראשי גליות שהיו אחריו וראיתי חותמו חתום על גליונים שהיה שילח זאריה היה חקוק עליו כמו שהיה על הגל מחנה יהודה והגלי מרכזי יהודה • אבל מימי ישמעאלים לא נהגו ראשי גליות שירה בהגונאלא היו קונני אותה בטומן רב מן המלכים כמו מוכסים • והיו רועי אליל ולא רצו הוריו להיות ראשי גליות והזרו לגאונות והוא מורע רבה בר אבוה • והלשינו פ"י ישאל כרב שרירא ורב האי ותפוש המלך ישמעאל ובזו כל אשר להם ולא השאיר להם שום מחיה בעולם • ונתלה רב שרירא מידו אותה והוא בבן ק' שנה • ולא הוסרו מגאונות • ובשנת ד' אלפים תשכח' היה רב שרירא לגאון • ובשנת ד' אלפי' תשכ"ח היה רב האי לגאון וגאונות היתה ע' שנה רב שרירא ל' שנה ורב האי ארבעים שנה והזרו דור שניו בגאונות ובימינו היה ראש ישיבה במתא מחסיא חותני אבי אשתו רב שמואל הכהן

סדר הזקבלה

הכהן בן הפני גם הוא חבר ספרים הרבה ונפטר בימי רב האי ד' שנים
סקודספמיר רב האי אבל בני ישיבת רב האי הקימו חזקיה ראש גלות
בן בנו של דוד בן זכאי זהו שיבוהו על כסא רב האי ז"ל ועמד שנתים
והלשינו בו אל המלך מלשיני וחפסו המלך ואסרו בברזל וענה אותן בכל
מיני ענויים ולא השאיר לו משתינ בקיר וברחו שני בניו לספרד לרב יהוסף
הלוי הנגיד בר רב שמואל הנגי' זצ"ל שהיה אוהב לחזקיהו ראש גלות וראש
ישיבה והיה עמו עד שהיה השמר בגרנאפה * ונהרג רב יהוסף הנגיד
וברח האחר מבני חזקיה לארץ סרקסמא ונשא שם אשה והוליד בני' ואחר
נכנסו בני' לארץ ארום * ומהם ר' הייא בן אל דאודי ונפטר בארץ
קסטיליא ונקבר בארץ ליאון בשנת ארבע אלפים תתק"ד ואחריו לא נשאר
בארץ ספרד אדם מפורסם שהוא מבית דוד ואחר חזקיה ראש ישיבה וראש
גלות פסקו ישיבות וגאונים וקודם לכן היה קבה מאת הקב"ה שנכתר חקם
של ישיבות שתיה הולך אליה מארץ ספרד וארץ המערב ואפריקא ומצרים
וארץ הצבי וכן היתה הסבה שיצא ממדינה קורטבא שלישי כמונה ע"ה
ציים שמו בן דמאחין שלחו מלך ישמעאל בספרד ושמו עבר אל דחמאן
אל נאצר והלך ממנה על ציים אדירים לכבוש ספינות צהום ועירנות
סמוכות לספר והלכו עד תוף חים של ארץ ישראל ונסבו אל ים יון והאיים
שבו ומצאו אגיה ובה ארבעה חבמים גדולים היו הולכים ממדינתא בארץ
למדינה נקראת ספסתינ * וחכמים אלו להכנסת כלה היו הולכים וכבש בן
דמאחין האני ואסר את החכמים האחר היה ר' חושאל * אביו של רבינו
הננאל * והאחר רבינו משה אביו של ר' חנוך אסרוהו עם אשתו ועם ר'
חנוך בנו ור' חנוך בנן עודנו נער * והשלישי ר' שמריה בר' אלחנן *
והרביעי איני יודע שמו * ובקש השליש לכפותה לאשתו של ר' משה
ולענותה כי היחה יפה ביותר * והיא צעקה אל ר' משה אישה בלשון קודש
ושאלה ממנו אם הנטבעי' בים חיים בתחנות חמתים אם לא והוא השיבה
אמר ה' מבשן אשיב אשיב ממצולו' ים וכששמעה דבריו הפילה עצמה
בים ומבעה ומתה * וחכמים אלו לא הגידו לאדם בעולם מה טיבם ומדה
הכמתם והשליש מכר את ר' שמריה באלכסנדריא של מצרים ומשם עלה
למצרים והיה לראש ומכר את ר' תנאיל באפריקא בחוף הים ומשם עלה
אל מדינת אלקירואן שהיתה בימים ההם חיה לכל מדינות ישמעאל
שבארץ המערב * ושם היה ר' חושאל לכאש ושם הוליד את רבינו הננאל
בנו * ובא השליש לקטובה * ומכר עם ר' משה ור' חנוך בנו ופראוהו
אנשי קורטובה וכמדומין היו שהוא עם הארץ והיחה בקוטוב' בית הכנסת
ששמה כנסת המדרש * והיה שם דיין ששמו ר' נתן * וחפיד גדול היה
אבל לא היו אנשי ספרד בקיאין בדברי רבותינו ז"ל ואף על פי כן באותו
העט שתו יודעין היו עושין מדרש ומפרשים יתלים ויורדין ופירש ר' נתן
הדיין

ספר הקבלה כט

חיינו על כל הואת טבילה והיא במסכת יומא ולא ירע לפרעה זר' משה
 יושב לפאה אחת כמו שמש וקס אל ר' נתן ואמ' לו ר' פשו להו' טבילות
 וכששמע הוא והתלמידים את דבריו תמהו זה אל זה ושאלו ממנו לפרש
 להם ההלכה ופירש להם ההלכה כהוגן וכל אחד ואחד שאל ממנו שאלות
 בכל הספקות שהיו להם והשיב תשובות כרוחב חכמתו והיו בעלי דינים
 מחוץ למדרש שלא היה להם רשות ליכנס ער השלמת התלמידים פסיקתם
 ובאותו היום יצא ר' נתן והלכו אחריו בעלי דינים ואמר להם אני אינני
 דיין וזה

הדובש

השק והאורח הוא רבי ואני תלמידו אהיה מהיום ואתם
 מנחה על קהל קורטובה דיין וכן עשו ועשו לו כל הקהל
 פסיקא גדולה וכבדוהו במלבושים יקרים ובמרכב ורצה השליש לחזור בו
 במכירתו ולא הניחו המלך כי שמת המלך על הדבר שמחה גדולה
 כששמע שאין היהודי שבמלכותו צריכים לאנשי בבל והקול נשמע בכל
 ארץ ספרד וארץ המערב ובאו תלמידי לקרות וכל השאלות שהיו
 שואלים מן הישיבות שאלו ממנו ודבר זה היה בימי רב שריא גאון קרוב
 לשנת ר' אלפים תשנ" הן פחות מעט הן יותר מעט ונתחנן רבי משה
 ר"ב לבני פליאג ומשפחתם היתה גדולה מכל משפחות קהיל קורטובה
 ולקח מהם אשה לר' חנוך בנ' ובת ר' חנוך היתה לאחד מבני פליאג
 מפני כן נקרא זה השם בבני פליאג ער היום והיו לו לר' משה תלמידים
 הרבה ומתם ר' יוסף בר' יצחק בן שטנאש הידוע בן אביחור והוא פירש
 את כל התלמוד בלשון ערבי למלך ישמעאל ששמו אלהכים ומפני
 גדולתו וחכמתו בעט בר' חנוך הרב היושב על כסא גביו ונחלק הקהל
 מחלוקת גדולה אחר פטירת ר' חסדאי הנשיא הגדול בר' יצחק שאלו
 בימיו אין אדם בעולם שהיה יכול לחלוק על הרב ר' חנוך ובכל יום
 היו יוצאים מקורטבא אל עיר אלוהרה"ו מאות איש מישר רוכבי על ז'
 מאות מרכבות וכולם לבושים לבוש מלכות וחוכשי מגבעות כדת שרי
 ישמעאלים וכולם עם דרב וכת שנייה עם בן שטנאש ער שגברה כת
 של הר' משה ונדרו את בן שטנאש והחרימוהו והמלך אמר לו אלו היו
 ישמעאלים בועסים בי כאשר עשו לך היהודים הייתי בודח מפניהם ועתה
 ברח לך וכן עשה והלך מספרד אל כנאנה ומצא שם ר' שמואל הכהן
 מ' יאשיהו והוא מבני קהל פאס וחס לנרוי הרב ר' חנוך ולא סיפר עמו
 וכעם עליו בן שטנאש וכתב לו אגרת גדולה בלשון ארמי וטעה בה זר'
 שמואל הכהן השיב לו תשוב והודיעו שטעה אבל בלשון רכה מאד ונכנס
 בן שטנאש בספינה והלך ער ישיבתו של רב האי וכמדומה היה שרב האי
 מקבלו שהיה שונא לרב חנוך מפני שארבעה חכמים שהזכרנו כרתו חק
 הישיבות ער שבאו הישיבות לירי דלדול ואעפ"כ שלח לו רב האי שלא

יבא

ת

סדר הגבלה

ובא אליו שאם יבא אליו יחוש לנדוי הרב והלך בן שטנאם לדמשק ומת
שם וקורם לכן נתדלדלה הכת החולק' על הרב וכל חברי בן שטנאם ומהם
שני אחים סוחרים עושים משי יעקב בן גו' ואחיו יוסף פעם אחת נכנסו
להצר אחר מסרסי המלך שהי' ממונ' על ארץ תרכונה ובאו זקני הישמעאלים
מן הארץ שהיית תחת ידו לזעוק על הפקיד שהפקיד עליהם והביאו
לו דרון אלפים זהובים געפריה וכשתחילו לרבר צוה הסרים לבזותם
ולהכותם במקלות ולהוציאם לבית הסהר מבוהלים ורחופים ובמצאי היכלו
היו כמה עקמומיו נפלו באחת מהם האלפים זהובים וזעקו ואין שומע להם
בלא לתר נכנסו שני אחים אילו רבי יעקב בן גו' ורבי יוסף בן גו' אחים
ומצאו הזהובים והלכו לדרכם ונתיעצו בביתם ואמרו זה הממון מצאנוהו
בחיכל המלך בואי ונשבע שכולו

ישות להיכל המלך במנחו' ומתנת ואולי נמיר שנפשונו הרפת צוררנו
ונחלה במלך ועשו כן • ונתחזקו במלאכת המשי ועשו בגדים • יקרים
ונמים ישמעאלים על ראשי הרגלים יקרי' מאד לא נעשו כמותם בספרד
והעלו מנחה למלך השאם ולמלך אלמנסור בן אבי עמר אומנו עד שאהב
המלך אלמנסור יעקב בן גו' וכתב לו גליץ שנשאו על כל קהילות ישראל
שיש מסגלמסה עד נהר דוירנא שהיא קצה מלכותו שיהיה שופט את
כולם ויהיה רשאי למנות עליהם כל מי שירצ' ולקצוב כל מס וכד' פרעון
שלהם והעמיד לפניו י"ח מסרסיו לכושי פסים והרכיכיהו במרכבת המשנה
זנקוהו כל בני קהל קרובה סנער ועד זקן ועשו לו הסכמה בנשיאות וכתוב
בה משול בנו גם אתה גם בנד גם בן בנד ועמד בגדולתו • ושלח שליח
אל הרב רבי חנוך שאם ידין בין אנשים ישים אותו באניה בלי משומו'
וחשליכתו בים וכל הקמים על בן שטנאם שבו אליו וכתבו כולם אגרות
לבן שטנאם שישוב לקרובה ויסירו את הרב ר' חנוך וימנוהו לרב עליהם
והוא השיב להם תשובה קשה ואמר להם על הרב מעיר אני על עצמי
שמים וארץ שאין כמוהו מספרד עד ישיבת בבל ולקץ שנה אחת לנשיאות
בן גו' אסרו המלך אלמנסור שהיה כמחמה ששיב לו מנחה גדולה ויקח
סמך כל ישראל מכל הקהילות כהוגן ושלא כהוגן ויתן לו מפני שלא
עשה כן אסרו המלך בבית האסורים ועמד שם כמו שנה עד יום אחד יום
איר הישמעאלים עבר המלך השאם על בית הסהר בצאתו מהיכלו אל בית
עבודתו ועמד בן גו' לפני המלך השאם בבית הסהר בפתח בית הסהר
וכשראהו שאל את אומנו אלמנסור על מה עשה לו כן והוא השיב מפני
שאינו מוביל שי מכל גדולתו ולאלתר צוה המלך השאם להוציאו ולהושיבו
לגדולתו ונעשה לו כן אבל לא שב כמו שהיה מפני כן • ומפני שבן שטנאם
כתב תשובה קשה לקהל קרובה לא הוסר הרב אחרי שוב בן גו' לגדולתו
עד שמת בן גו' בימי הרב • ותרב בחסידותו עגמה נפשו והוקשה לו שמת

כי בליל

בליל שבת מת בן נו' ובא אל הרב אחר מחתניו בני פליאג ותוא היתה
 כמבשר כעניו וספר לו שמת יעקב בן נו' וגעה הרב בככיה עד שחמה בן
 פליאג ואמר אני באתי לבשרך במות אויבך ואתה אוהב את שונאיך
 אמר לו הרב אני מצר ובוכה על כל העניי' שזיו רגילים לספור על שלחנו
 מה יעשו למחר אם אתה מפרנס אותם אני לא אכבה • שהרי אני איני
 יכול לפרנסם כי לא היה הרב בעל מסון מפני חסידותו שלא היה רוצה
 ליהנות מכבוד התורה לפיכך היו חייו חיי צער ונפטר הרב רבי חנוך בשנת
 ד' תשע"ה קודם פטירת רבינו תמי ז"ל י"ג שנה ואעפ"כ לא השיב מנחת
 קהילו מורת ומערב לשיבנו מפני שחכמו' אילו העמידו תלמידים הרבה
 יפשט התלמוד בכל הארץ וכן היה מנהגו של •

הרב רבי חנוך שהיה עולה לסיים את התורה בכל שנה ושנה

ביום טוב האחרון של חג דתיו עוריים עמו
 גדולי הדור ועיני העדה ובשנת ארבע אלפים חש"ע עלה כמנהגו ועלו
 עמו ערב יום טוב והתיבה היתה ישנה ונשברה וגפלו ונשבה • מפרקתי
 של הרב ומת לימי' לאח' שהעמיד תלמידים הרבה והרביץ תורה בישראל
 ומגדולו תלמידיו •

רב שמואל הלוי הנגיד ברבי יוסף הידוע בן ניקמילה מקהל

קודטובה היה תלמיד חכם מהמשכילים
 הגדולים • ועוד היה בקי בספרי ישמעאלים ובלשונם ומאשר כח בחם
 לעמוד בהיכל המלך • והיה רובל מפרנס את עצמו בצער עד שהיו ימי
 תירום בספרד לאחר שנפסקה מלכו' בני בן אביעמר וגברו ברני פלשתיים
 ונדלדלה מדינת קורטובה וברחו יושביה • יש מי שברח לסרקוסטה ועוד
 זרעם שם עד היום וש מי שברח לסליטלה חרעם נכר שם עד היום • ורבי
 שמואל הלוי זה כרח למליקה והיה יושב בחנות והיה רובל • והיתה חנותו
 כמוכרה לחצר בן אל ערוף סופר המלך חבוס בן מאחס מלך פלשתיים
 בגרנאטה • והיתה שפתת הסופר מפיחת אתו וכתיב ספרים לאדניה
 הנושנה אבו אל קאס בן אל ערוף והיה רואח ספריו ותמיהה כתבתיו ולקץ
 ימים נשאל מלפני משנה זה בן אל ערוף ממלכו' חבוס לעוב לביתו
 למאליקה ושאל את אנשי ביתו מי היה כותב לכם הספרים הבאים אלי
 אמרו לו יהודי אחד מסוף לחצרך מקהל קרטובה חוץ כותב לנו מיד צוה
 הסופר והריצו אליו ר' שמואל הלוי ואמר לו אין אתה ראוי לעבת בחנות אל
 תסור ממני ימין ושמואל • ונעשה סופרו • ויזכור • והוא היה יועץ המלך
 וכל עצתו היתה כאשר ישאל איש בדבר השם והצליח המלך חבוס בעצתו
 שלו • והגדיל למעלה • ואחר כך חלה הסופר בן אל ערוף ונטה למוח
 ונכנס המלך חבוס לבקרו • ואמר לו מה אעשה נמי ייעצני במלחמות
 שסכבני והשיב לו אני לא יעצתיך מלכי מעולם אלא מלב זה תהיה
 שים

ספר הקבלה

שים עיניך עליו ויהיה לך לאב ולכהן וכל מה שיועצך כן תעשה וה' יהיה בעורך • ולאחר מות הסופר לקח המלך חבוס את רבי שמואל הלוי להיכלו והיה סופר ניועץ • ובשנת ארבע ארבע אלפים תש"פ היה בהגבל המלך והיו למלך ב' בנים • הגדול באדים ומשנהו בלקין • וכל סרני פלשתיים נטו אחרי בלקין הקטן להמליכו ושאר כל העם אחרי באדים • וגם היהודי ומהם רבי יוסף בן מיגש • ורבי יצחק בן ליאון ורבי נחמיה ונקרא אשכנפה סגדלי גראנטה • שלשה אלה אחרי בלקין • ורבי שמואל הלוי היה אחרי באדים • וביום מות המלך חבוס עמרו סרני פלשתיים וגדוליהם בשורה להמליך בנו בלקין מוד הלך בלקין ונשק יד אחיו הגדול באדים והמליכוהו בשנת ארבע אלפים תשפ"ו • ונהבכו פני אוהביו כשולי קרדח ובעל כרחם המליכו לבאדי ואחרי כן נתחרט בלקין שהמליך אחיו זהיה מתגבר על אחיו באדים ולא היה המלך יכול לעשות שום דבר קטן או גדול אלא אחיו היה מכשילו • ואחר כך הלך אחיו וידבר המלך לרופא להננת נפואתו ממנו זכך עשה הרופא ומת בלקין והממלכה נכונת ביד באדים • וברחו היהודים הג' גדולי העיר הנזכרים למעלה למדינת אשקיליה • ונסמך רב שמואל הלוי ליגיד בשנת ארבע אלפים תשפ"ו • ועשה טובות לישראל בספרד ובארץ המערב ובאפריקה ובארץ מצרי ובאיסקליה ועד ישיבת בבל ועד עיר הקדש • כל בני חידה בארצות האלו היה מהנה מן וקנה ספרי הרבה מכתבי הקדש והמסנה והתלמוד שגם הם מכתבי הקדש • וכל מי שהיה רוצה להיות תורתו אומנותו בכר ארץ ספרד ובארצות שהזכרנו הוא היה מוציא עליהם מסונו • והיה לו סופרים כותבים משנה ותלמוד ונותן במתנה לתלמידים שלא היו יכולין לקנות משלהם בין בישיבות ספרד בין בארצות שהזכרנו ועוד היה מספיק שמן זית לבתי כנסיות שבירושלים בכל שנה והרביץ תורה הרבה ומת בשיבת טובה זקן לאחר שזכה לד' כתרים • כתר תורה • וכתר גדולה • וכתר לוויה • וכתר שם טוב • ומעשים טובים על גביהם • ונפטר בשנת ארבע אלפים תתמ"ו • ועמד על בנו •

רבי יהוסף הלוי

בנו הנגיד • ומכל מדות טובות שהיו באביו לא הסר לו אלא שלא היה ענותן כאביו מפני שגדל בעושר ולא נשא עול בנעוריו וגבה לבו עד להשחית ויקנאו אותו סרני פלשתיים עד שנהרג ביום שבת בט' בטבת שנת ארבע אלפים תתכ"ד הוא וקהל גראנטה וכל הבאים מארצות רחוקות לראות תורתו וגדולתו • ואבלו הלך בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר • ועוד מימי רכותינו הקדמונים שכתבו מגלת תענית גזרו תענית בט' בטבת ולא ידעו על מה הוא מכאן ידענו שכוננו ברוח הקדש ליום זה ולאח' פטירתו נתפורו ספריו ומחמדיו ופשטו בכל העולם • וכן תלמידים שהעמיד הם היו רבי ספרד

סדר הקבלה לא

זמנהיגי הדור אחר פמיתו • זחזור • להזכיר דברי ארץ אפריקא • אחר פמית רב חושיאל נסמכו במדינת אלקירואן בנו ותלמידו רב חננאל • ורב נסים ברכי יעקב בן שאהון שקבלו מה' חושיאל וקבל רבינו נסים מרבינו האי שהיה אהבו מאד ושולח לו ספרים בתשובות כל ספיקותיו על יד על יד ורב שמואל הלוי הנגיד על נר רב נסים היה שותה מימיו של רב האי • והיה מהנה מנכסיו לרב נסים מאד שלא היה בעל ממון ולאחר כן נחתמן בו ושלה כתו לרב יהוסף הנגיד לאשה ולא מצאה חן בעיניו מפני שהיתה כננסת אבל היתה בעלת תורה ויראת שמים וכשנהרג איש מה הנגיד ברחה אל מדינת אליסאנה ופרנסה קהל אליסאנה בכבוד גדול עד יום מותה •

רב חננאל

עשיר גדול היה שהיו באלקירואן סוחרים הרבה ממילין מלאי לכיסו והיו לו ט' בנות • והניח י' אלפים והובים אחר מותו • וכן ר' נסים לא היה לו בן ונפטר שניהם ופסק התלמוד מארץ אפריקה ונשאר מעט מצער במדינת אלמהדיה ביה בני זוגמר ובמדינת קלעה חמאר ביד מר' שלמה הדיין בן פורמש אבל לא נסמכו ברבנו ולא יצא זכעם בעולם • ודורם של שלשה אלה רב חננאל ורב נסים ורב שמואל הלוי • הנגיד הוא הדור הראשון ברבנות ותור כח התלמוד בספרד והיו שם ה' רבנים ושמו' כלם יצחק • שנים ספרדים • ושלישי קרוב להם ושני' באו מארץ אחרת שנים הספרדים אלו הן •

רב יצחק בר ברוך ורב יצחק ברבי יהודה בן גיאת הב' יצחק ברבי ברוך ורבי יצחק בר' יעקב ברבי ברוך בן אלבאליה מקהל קרמובה • וקורם לכן היו אבותיו מקהל מארדה וכשנבד טיטוס על ירושלים פיים ממנו שלישו שהיה לו ממונה על ספרד שישלח לו משועי ירושלים ושלח לו מקצת' וחיה בהם עושי פרכות ויודע מלאכ' • משי ושמו ברוך ועמדו במארדה וקח לי ר' מאי' בן יביש שראתגליון של רב סעדיה נאון ו"ל וכתוב עליו לקהל קרמובה ואלבירה ואליסאנה וכגאנה וקלסאנ' ואשביליה ומארדה העיר הגדולה וכל ערי ישנאל אשר סביבותיה • ומפני מלחמות הרבה מארדה • וגלו אבותיו של רב יצחק זה הרב בן באליה • ושכנו בקרמובה והיו מגדולי העיר ונולד רב יצחק זה באייר שנת ארבע אלפי' תשצ"ה והיה אהב תורה ודורש חכמה מימיו • ובא למדינת קרמובה חכם גדול מצרפת שמו רבי פריגורס ועשה לו רבי יצחק בא טובה הרבה וספק לו כל צרכיו ויואל לשבת את האיש ולמד ממנו ורבי שמואל הלוי הנגיד היה אהב אותו והוא עודנו נער והיה משגר לו ספרים ומחנות ומצוהו להשתדל ולקרית ונפטר רבי שמואל הנגיד בשנת ארבע אלפים תתש"ו • וכתב רב יצחק זה מחברת עבוב וכל סודו לרב יהוסף הלוי בן הנגיד ינשא אותו רב יהוסף הלוי בממון והלך אליו לגראנמה והיה הולך ושב מקרמובת לגראנמה

סדר הקבלה

לגראנטה ובגראנטה היה ביום השמד ונעשה לו נס ונצול ואחר כך קנת ספרים הרבה מאד כי עשיר גדול היה ומספרי הנגיד אשר נתפורו בכסף תאוצות קנה הרבה מאד • והוא חבר ספר גדול וקרא שמו קופת הרובלים • ופירש מהלכות קשות שבתלמוד הרבה מאד • אבל לא השלימו ונפטר והוא עורנו לא נשלם והיה חכם בחכמה יונית וכן ל"ד שנת חית כשיצא טבעו בעולם ונסמך ברבנות ונשיאו בשנת ארבע אלפים תתכ"ט • כי מלך ישמעאל הנקרא אל מעתמד שמו לשר בביתו ובהיכלו שדיה שומע לו בהכמת האיצימניגת שהיה יודע מוסף על תורתו ועמד בגדולתו כמו עשרים שנה ונפטר כמדינ' גראנטה בניסן בשנת ארבע אלפים תתנ"ד לאחר שהרביץ תורה והעמיד תלמידים הרבה • ועשה טובות גדולות לישראל ונ"ט שנה היו ימי שגיו חייו והוא זקנו אבי אמנו •

רבי יצחק ב"ר יהודה הרב בן גיאת מגדולי מדינת אליסאנה גם הוא
היה אהב תורה ודורש חכמה פיימו והנגידים השנים רב

שמואל רב יהוסף בנו היו מנשאים ומכברים אותו וכשנגזר הגזירה על רב יהוסף הנגיד ברח רבי עזריה בנו לר' יצחק זה הרב בן גיאת וזכר הרב חסד אבותיו וכברו ונשאו ורצה להקים לראש על קדל אליסאנה שאר קהלות ספרד והוא עורנו גער • אבל אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בניו בו ונפטר ר' עזריה הלוי • ונסמך רב יצחק ב"ר יהודה ברבנות עד שנת ארבע אלפים תתמ"ט • וחלה חלי כבד והביאותו עבריו לקורטוב להתרפא ונפטר שם ביום שבת והוציאוהו עבריו מת מקורטובא וילכו כל הלילה נואר להם באליסאנ' ויקבר שם עם אבתיו ומוסף על תורתו ועל חכמתו היה פיימן גדול ויודע בחכמה יונית והרביץ תורה הרבה והעמיד תלמידים גדולים • ומגדולי תלמידיו הית רבי יוסף הדיין ב"ר יעקב בן סהל חכם גדול ופיימן גדול וירא שמים • נסמך בדיינות קרמכה בשנת שנת ארבע תתע"ג ונפטר בניסן שנת ר' תתפ"ד • ושפט את ישראל י"א שנה • ומתלמידיו ר' יצחק ברבי ברוך בנו שנזכר • ורבי יוסי בר' צריק בן צריק חכם גדול ופיימן וירא שמים • ונסמך בדיינות קרמכה בניסן שנת ארבע תתצ"ח • ונפטר בשנת ארבע תתק"ט • ושפט את ישראל י"א שנה והיא נקרא רבי לרבי יצחק ברבי ברוך וה' יצחק בר' יהודה • וכך היה מבונה אל חבר ר' יצחק בר' משה הירוע כן סמני מקהל דאניה • פעמים נקרא חבר ופעמים נקרא רב • ולא היה חבר לאלו ולא עצר כח בימיהם גבלך מדאניה לארץ מזרח ונסמך שכ גאו' והושב על פסא רב האי ז"ל • ולפי דרכנו למרנו שלא נשאר שם ועמד בחלמ' בכל ארץ שגער •

הרביעי רבי יצחק ברבי ראובן אל ברנולוני כאמברגלונא למדינת
דאניה והיא הייתה בישובה והזקה בים והיה ברא

קלה גדולה וקדושה בעושר ובמעשים טובים וכברו הרב רבי יצחק ז"ל
ונשאוהו

סדר הקבלה לב

ונשאוהו ונתחתן לכן אלכתוש מגדולי ראביה וישב שם ושפט אותם עד יום מותו • נפישן היה וחבר אזהרות וחבר פירוש בפרקים ממסכת כתובות מעיר על חכמתו ותבונתו • ועוד גדול מכלם •

רבי יצחק ברבי יעקב בן אלפאסי מן קלעה חסאד ותלמידם של רבי ר' נסי' ברבי יעקב ורבי חננאל היה והלשינו בו בארצן כלפה בן אל אענאב וחיים בנו ער שסח ונכנס בספרד בשנת ר' תתמ"ה • זכברו ונשאו רבי יוסף הנשיא ברבי מאיר בן שרתמיקש • ונכנ' למדינת קרטבה ועמד שם מעט ואחר כך הלך למדינת אליסנה ועמד שם עד יום מותו • ונפטר בניסן שנת ארבע תתס"ג והוא כבן צ' שנה והוא העמיד תלמידים הרבה ויצא טבעו בכל העולם • וחיבר הלכות כמו תלמוד קמין ומימות רב האי לא נמצא כמוהו בחכמה • וחמשה אלה הם הדור השני ומגדולי תלמידיו של רב יצחק בר' יעקב היו רב יוסף בר' מאיר הלוי בן מיגש נולד באדר ראשון שנת ר' תתל"ז והיה רבי מאיר אביו תלמי' חכם ונשא פנים היה ר' יוסף הוא הבורח ממדינת גראנט' מלפני המלך באדם כמו שהזכרנו למעלה והיה עובר עבדות המלך בן עראד' ומנערותו של רב יוסף הלוי היה מכיר בו רב יצחק בר' ברוך שאדם גדול היה והיה משתלל לר' מאיר ללמדו ביום ובלילה שהיו שניהם אוהבים זה את זה בנפשיותם רב יצחק בר' ברוך ור' מאיר בן מיגש • וכשנכנס רב יצחק בן אלפאסי בספרד ונתישב באלישאנה הלך רבי יוסף הלוי אליו ממדינת אשביליא' והוא עודנו נער כבן י"ב שנה ועמד לפניו כמו י"ד שנה ללמוד יומם וליל והיה לו לרב יצחק לבן והגדילו בחכמה וסמכו קוד' פטירתו וכת' לו ספר שאפי' בדורו של משה לא אישתכח כותי' דאילו בדורו של משה כתיב הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב בחריה ואקח את ראשי שבטיכם אנשי' חכמי' וידועי' ואלו נבוני' לא אשתכח והוא חכם ונבון ואחר פטיר רב יצחק ישב רב יוסף הלוי על כסאו מסיון שנת ארבע תתס"ג עד אייר שנת ארבע תתק"א ל"ח שנה ובכל' תורתו אומנותו וטבעו יצא מספרד עד מצרים וכל הארצות ומוסף על חכמתו הגדולה היו מדותיו מיוחדות כי שהוא מורע מד"עה שענו מאד היה מכל האדם ונתן לו חק"בה רוחב לב והיה עובר על פשע • הקב"ה יגמלהו ככל הטובה אשר עשה לישראל אמן •

ורב ברוך בר רב יצחק בן אליכאליה נולד גם הוא באדר ראשון שנת ארבע תתל"ז ששניהם בשנה אחת נולדו וקבל מאביו רב יצחק וקורם פטירת רב יצחק אביו היתה מחלוקת בינו ובין רב יצחק אלפאסי וכן היתה מחליקת בינו ובין רב יצחק בר יהודה בן גיאת ובין רב יצחק בן אלפאסי וכשנפטר רב יצחק בר ברוך היה רב ברוך כבן י"ז שנה והוא סד לי שבעת פטיר אביו קראו ולחש באונו שלא היה יכול לרדב רבי' נשמעי' ואמר לו לך לרב יצחק בן אלפאסי ואמר לו שהרי אני יוצא מהעולם

סדר הקבלה

מהעולם הזה ונכנס לעולם הבא וכבר מחלתי לו על כל רב יקשים
שדבר לי בין בכתבי בין על פה וכן אני מפייט ממנו שיעשה כך וילמוד
אותך ועמוד לפניו ויודע אני שיעשה לך טובה הרבה מאד וילמוד אותך
בכל לבו ואחר קברי את אבא מיר הלכתי לאליסנ' ודברתי לו כל דבריו
שציוני ובכת רבי יצחק בן אלפסי והגדיל בבכי וחוור לנהמני ולדבר על לבי
ואמר לי אם מת אבך ז"ל אני אחיה לך לאב ואת' תהיה לי לבן ועמדת
בביתו עד שלמדתי לפניו כל התלמוד וכשמת רב יצחק בן אלפסי ז"ל
טבעם של אלו רב יוסף הלוי ורב ברוך בר' יצחק היה פושט ויוצא בכל
הארץ והיה רב ברוך זה יודע חכמה יונית מוסף על תורתו וחכמתו והעמי'
תלמידיו הרבה ואני הקטן שבכולם ונפטר בסוף אלול שנת ארבעתתפי"ז
והאריך ימים אחריו רב יוסף הלוי ז"ל כמו ש"ו שנה ואין לו שני בכל
העולם ודורו הוא הדור השלישי ברבנות.

ולאחר

פטירת רב יוסף הלוי ז"ל שמם העולם מן הישיבו של
חכמה ואע"פ עד מאד בנו ורבי מאיר בן אחיו היו תלמידיו
ובעלי קבלתו והם חכמים גדולים אבל מפני הרעה נאסף הצדיק ואחר
פטירת רב יוסף הלוי ז"ל היו שני חירום ושמו' על ישראל ויצאו בגלות
ממקומותם אשר למות ואשר לחרב לחרב ואשר לרעב לרעב ואשר
לשבי לשבי ועוד מוסף על נביאת ירמיה ואשר לצאת מן הכלל מפני חרב
בן חמורת שיצא לעולם בשנת ארבעתתק"ב גזר להוציא ישר' מן הכלל
ואמר לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד וכן לא השאיר להם בכל
מלכותו שם ושאר במדינות שלב' בקצה העולם עד מדינת אלמהדיה ומפני
כן לא יכלו בניו של רב יוסף להשיב ישיבות אלא גלו בראש גולים
למדינת טוליסלה והיה משתדלי' להעמיד תלמידים כפי' בחם והקב"ה
הסכים על ידם וחם סוף חכמי התלמוד בזה הזמן ושמענו שבארץ צרפת
היה חכם גדול ורב מובהק במדינת דומרו"ג שמו רבי יעקב השם ישמרתו
ויחיהו ויזכהו ללמוד וללמד ולהרביץ תורה בישראל ה"ו עשרה דורות
מן הנביאי' חגי זכריה ומלאכי עד ריב"ז וה' דורות של תנאים זו' של
אמוראי' הרי אילו כב' דורות עד סוף האמוראים ורבנן סבוראי' ח' דורות
זח' דורות בגאונים וג' דורות ברבנות דורו של רב נסים ורבינו חננאל ורב
שמואל הנגיד ודורו של ה' רבני' שמות כולם רב יצחק ודורו של רב יוסף
הלוי ורב ברוך רב בר יצחק הרי אילו י"ד דורות מחתימת התלמוד עד
פטירת רב יוסף הלוי ז"ל סך הכל ל"ו דורות מחגי זכריה ומלאכי עד רב
יוסף הלוי ז"ל כולם עדים נאמנים מפי עדים נאמנים לא פסקה הקבלת
שלשלת הקדושה שלה ואלו במינים אין אתה מוצא כן שהרי ענן הרש'
ושאול בנו שר"י תלמידיו של רב יהודאי ז"ל וקל' היו וחלקו עליו ועל
קבלתו בלא שום טענה בעולם אלא מפני קנאת ואינם יכולים לומר כך

סדר הקבלה כג

אנו מקובלים מפי פלוני ומפי פלוני ומפי הנביאים אלא מלבן • ועוד
 שהם בטלים • שאתה מוצא קהילות ישראל שהיו פושטות ממדינת מלא
 בקצה המערב עד תאהר"ת ביאש המערב וקצה אפריקא וכל ארץ אפריקא
 ומצרים וארץ הצבי וארץ ערב ושנער ועילם וארץ פרס וארץ רדן וארץ
 הגרגשי ונקראת גרגאן ומכרסמאן ואל דילאן עד נהר אובל שהיו שם גוים
 כותוי' שנתגיירו ויוסף מלכם שלח ספר לרב חסדאי הנשיא ב"ד יצחק בן
 שפרוט והודיעו שהו' על דעת רבנות וכל עמו וראינו במלילתה מבני בניה
 תלמידי חכמים והודיעונו ששאריתם על דעת רבנות וכן בכל האיים שבים
 יון מארץ נבקרי וגגנת עד קסטנטינה ורומי הגדולה וכל ארץ אשכנז
 ותוגרמה וצרפת וארץ פוליא ומנסיא וארץ סקליא וארץ לונברדיא עד
 נהר רודנו עד ארץ ספרד בקצה המערב כולם המקום ישיב שבותם ויקבץ
 גליותיהם שהא על דעת חכמי המשנה והתלמוד • חוץ ממדינה אחת
 במערב במדבר שמה ורגלאן ומעט מהם במצרים ומעט הירד מהם בארץ
 הצבי וכשהיו ישראל חוגגים חג הסוכות בהר הות' היו חונים בהר מחנות
 מחנות אוהבים אלו את אלו • ומברכין אלו את אלו והמינים חונים נגדם
 כ"ג חשיפי עזים והיו הרבנים מציאים ספר תורה ומחזימין שמו' המינין
 בפניהם והם שותקים כמו כלבים אלמים לא יוכלו לנכוח ומאלו שהיו
 בארץ הצבי היה אל שיד אבו אל פר"ג ישתחקו עצמותיו בגיהנם והלך
 לשם כסיל אחר מקשמילא נקרא אבן אל תראם וראה את הרשע אל פר"ג
 והוא הסיתו והדחיו וכתב בן אל תראם ספר אבו אל פר"ג הספר המסית
 והמדיח והכניסו לקשמיליה והטעה הרבה מהם • ונפגרו בן אד תראם
 לגיהנם ושארד אשתו הארורה והיו קורין אות' אל מעל מה' וסומכין עלית
 בקבלתה ושואלין זה אל זה היאך עושה אל מעלמה ועושין כמות' • עד
 שנתחזק הנשיא רבי יוסף בן אל פר"ג אל קברי והשפילם מוסף על
 שפלות' וגרשם מכל מבצרי קשמיליה חוץ ממבצר אחד קטן שנתן להם
 מפני שלא רצה להרגם שאין דיני נפשות בזמן הזה • ואחר פטירתו
 העלת' מינתם שרמון עד שהומלך די אלפונש בן רימונדו מלך מלכים •
 וזה הרב שהשפיל המינים בקשמיליה אל די אלפונש בן רימונדו מלך
 מלכים היה ומלך צדק וכבדה ידו על הישמעאלים הנמצאים בארץ ספרד •
 ושם למם עובר ועצמה מלכותו והניח ה' לו מכל עבדיו מסביב • והימים
 אשר מלך על ארזם מ"ח שנה וכי חוקרה המלוכה על ידו לקח מיד
 הישמעאלים גבע ראבח אשר על אם הדרך מארץ ישמעאל לארץ ארום
 והמורדים בארץ פלשתים עבדו מעבר לים אל ארץ ספרד אחרי אשר לא
 השאירו פליט לישראל מחנגה עד אל מהדיה יחשב ידך כבוצר על סלסלות
 ובקשו לעשות בן בכל מדינות מלכות ישמעאל בארץ ספרד לולי ה' שהיה
 לנו ואמר נא ישראל כי כאשר שמעו היהודים כי באו עליהם המורדים

סדר הקבלה

להדיחם מעל ה' אלחי ישראל הירא את ה' גם על נפשו וכמעט לא הפזז
 אבות אל בנים מרפיון ידיים יש מהם נכבשים בידי ארום ונמכרים להם
 להנים מארץ ישמעאל ויש מהם נסים רוגלים ערומים ויחפים התנגפו
 בגליהם על חרי נשף ועוללים שאלו לחם פורש אין להם אבל מקדים
 רפואה למכה יתעלה שמו אמן שכן כתוב כרפאי לישראל ונגלה עון
 אפדים הקדים ונתן בלב המלך די אלפונסו להפקיד על גבע רקח על
 כל אגנת המלך •

דב יהודה

הנשיא בן רב יוסף הנשיא בן עזרא אבותיו מגדולי
 גראנטה ויורשי עצר ומשרה בכל דור-דור במלכות
 בארם בן חבוס מלך פלשתים זמלך המלך חבוס אביו • ומסורת בירי
 קהל גראנטה שהם מיושבי ירושלם מבני יהודה ובנימן ולא מן הכפרים
 וערי הפרוי אבל ר' יהודה הנשיא זה ואביו רודיו ארבעה שרים רבי יצחק
 הגדול ומשנהו רבי משה השלישי רבי יהודה והרביעי ר' יוסף כולם מזיותם
 מעידות עליהם שהם מורע המלוכה ומן הפרחמים • וכאשר הופקר הנשיא
 רבי יהודה זה על גבע רקח ועל מקלט הגלגל על ירו עברה הגולה והו'
 הוציא אסירים בכושדו' ושלח רצוצים חפשים ושבר על
 זנתק מוסרות גביתו ועל שלחנו מצאו בני הגולה מנוחה והשביע רעבים
 והשקה צמאים והלביש ערומים • ונהגם ככהמות לכל כושל על שהגיעו
 למדינת שליטלה בכבוד מפני מוראו וכבודו שהיה לו על ארום המביאים
 אותם והוא ערנו בחור וגער חית קנה וכסף לא חשב וזהב לא חפץ ולא
 גנו לעצמו מכל חלקו מעבודת המלך ומלאכה גדולה היתה בי אם צדקו'
 אלו כי למחיה שלחו ה' לפני הגולה •

עידה

באשר תמו כל הגוי לעבור על ידו שלח המלך ויקחהו ושמו
 אדון לביתו ומושל בכל אשר לו והוא בקש מן המלך לבלתי
 יתן למינים פתחון פה בכל ארץ קשמילה ויאמר המלך להעשות כן ויכנעו
 המינים ולא יספו לשאת ראשם והולכים ומתמעטים • ועוד סימן שלישי
 יהיה בידך שהמינים לעולם לא עשו שום טובה לישראל ולא ספר שיש בו
 חיזוק חורה צו דבר חכמה ואפילו שירה אהת ונחמה אחת כי כולם כלבים
 מלמים לא יוכלו לנבוח וכאשר נמצא בהם אחד שחבר ספר חרף וגרף
 ונטיח דברים כלפי מעלה כאשר עשה זקן אשמאי אבו אלפר"ג שתחילת
 ספרו פי' אוולת מלאם בכל סדר בראשית דבר בו על האל יתברך חועבות
 גדולות מעידות על סכלותו וחמרון רעתו • ובסדר אלה מסעי בדא מלבז
 דיני סמונות ודיני נחלות כלא שום קבלה ולא שום ראייה כי אם הוא אומר
 אלעקל יקחיים בדא • אלעקל יקחיים ברא ואני כתבתי תשובת ספרו
 והראיתי לתלמידים סכלותו • ואילו ברבנים אתה מוצא שלשלת הקרושה
 "זהמר" וחוצה לה אלפי אלפים חכמים קדושים כי לא הזדנו אלא בעלי

סדר הקבלה כד

שיבות בלבד ועוד מבחרי ספרים בכתבי הקדש כגון רבי יהודה בר דוד
פאסי הנקרא חיוג שהעמיד לשון הקדש על בוטיו אחר שנשכח בכל הגולה
אז מדינוס בן גנאה גם הוא השלים כל מה שהתחיל ר' יהודה בר דוד
זכר צדיק לברכה ועוד רבי משה כהן בן קטליא ורבים אחרים וחכמים
שכתבו לנו ספרים ומחזרות ושירות ותושבחות ליוצגנו ותעלה שמו אמן
ותחמות לישראל לחזק את לבם בגלות בימי רבי הסזאי הנשיא התחיל
לצפצף ובימי רבי שמואל הנגיד נתנו קול מהם שלמה בן יהודה בן גבירול
חכם גדול ומשיר ור' יצחק הרב ב"ר יהודה בן גיאת וזכי אוהב הנשיא
בר מאיר הנשיא בן שרמזי"קאשורבי משה בר יעקב בן עזרא מורע
המשרה וחכם גיורל צתורה ובחכמה יגבית ובעל שיהות ותושבחות וכל
השומע אותם ירך לבבו וימלא מיראת יוצרו ורבי יוסף הדיין בר יצחק בן
סהל ור' יוסף הדיין בר צדיק בן צדיק ור' יהודה הלוי בר שמואל הלוי ור'
אברהם בר מאיר בן עזרא כולם חכמים גדולים וקדושים ומזקים ירי
ישר' בשירות ונחמות על אלו נאמר זכר צדיק לברכה ועל המינין נאמר
זשם רשעי' ירקב * זהמשכילים יזהירו כוותר הקיעו ומצדיקי תכיה
ככוכבים לצולם ועד *

סליק להראב"ד סדר הקבלה • בעזר ומיזע אשר לו הבח
והממשלה • ביום ג' לחדר בהעלותך את הנחות • זמנו
יעמוד לנו להצילנו מכל צרות • ולפרט אהבת עולם
אהבתך על כן משכתך חסד